

PEYAMA Kurd

Hejmar 59 | 21.10.2005

Kurdish weekly newspaper

**Gereka
Mizakereyanî
YE de
temsîlkarî
kurdan zi bibî**

Rûpel 16

**Li Iraqê li dijî
demokrasî
û medeniyetê
tifaqa rûreşî
û îxanetê**

Rûpel 5

Şehîdên bênav vegeiriyan Kurdistanê

Rûpel 4

D 1.50 EUR, A 1.70 EUR, B 1.70 EUR, NL 1.70 EUR, CH 2.60 SFR
LUX 1.70 EUR, I 1.70 EUR, S 19.00 SKR, DK 14.00 DKR,
N 16.00 NOK, GB 1.10 £, GR 1.70 EUR

„Di rojên kolera de evîn“ dibe film

PK - Li gora rojnameya Hollanda Hollywood Reporter romana nivîskarê bi nav û deng Gabriel Garcia Marquez “Di rojên kolera de evîn” dibe film.

Nivîskarê Ji Kolombiya Marquez di vê romana xwe ya di sala 1985an de nivîsand evîna karmendekî postê û keçikeke ciwan ku 50 salî dom kiriyê radixe ber çavên xwendevanên xwe.

Gabriel Garcia Marquez di sala 1982an de Xelata Nobelê wergirtibû û yek ji çêtirîn nivîskarên dinyê tê qebûl kirin.

Alman wexta xwe çawa derbas dikin!

PK - Li gora nûçeyê kovara Geo Wissen Alman di pêvajoya temamiya jiyana xwe de 6 heyteya seks dikin û 2 hefteyê xwe jî jibo dua kirinê vediqetînin. Alman 16 setên temenê xwe didin orgazmê, lê 6 mehan di trafikê de derbas dikin.

Alman 9 mehê jiyana xwe didin şuştin û kewîkirina cilan û ji her tiştî bêtir wexta xwe jibo razanê vediqetînin.

Alman di temamiya jiyana xwe de 24 sal û 4 mehan radizên.

Li Suûdî yekem sînema vedibe!

PK - Piştî 20 salî li Suûdî Erebistanê cara yekem sînemayek wê deriyê xwe ji xelkê re veke. Lê di sînemaya ku wê di meha pêşiya ne de vebe wê tenê karibe filmên kartonî pêşkêşî temaşevanên xwe bike.

Li Suûdî bi sebeba ku projeksiyonên (danîşan) ji xelkê re vekirî li dijî olê Îslamê ye bîst sal berê hatibû qedexekirin.

Benigni filîmê Iraqê çêkir

PK - Aktor û derhênerê (rejîsor) ku sînemahez wî bi filîmê „Jiyan Xweş e“ nasdike û wergirê xelata Oskarê Roberto Benigni di derbarê şerê Iraqê de filîmek çêkir. Filîm di 14ê mehê de li Îtaliya derket pêş temaşevan.

Roberto Benigniyê ku bi filîmê xweyê „Jiyan Xweş e“ di beşên çêtirîn filîm, çêtirîn aktor û çêtirîn muzîkê de xelatên Oskarê wergirt niha jî bi filîmekî bi navê „Piling û Kar çêkir.

Benigni wek di „Jiyan Xweş e“ de di vî filîmê xwe de jî şer û دنیا hisî ya insanan bi awayekî komedî radixe ber çavên temaşevan.

Benigni berî galaya filîmê xwe di civînek çapemeniyê de eşkere kir ku filîmê wî ne îdeolojîk e û evîn ji xwe re kiriyê mijar.

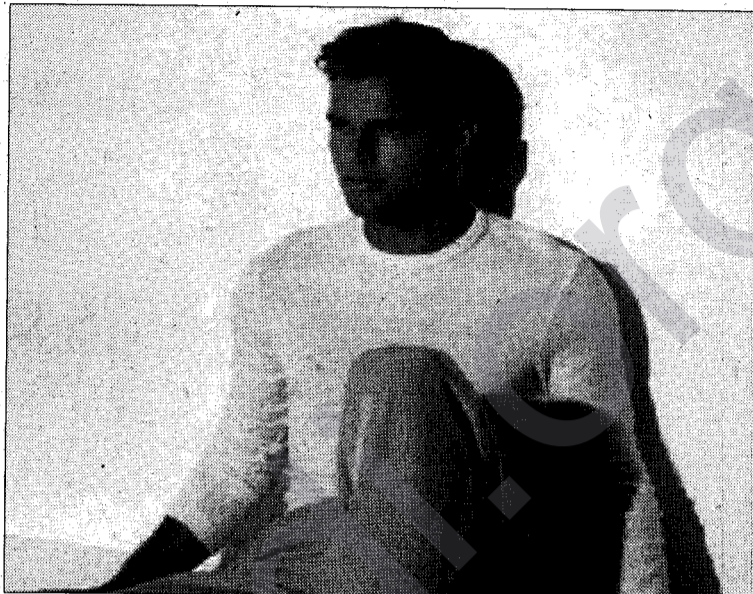
Benigni di filîmê xwe yî „Jiyan Xweş e“ de leşkerên Amerîkî wek xilasker nişan dabû, lê di vî filîmê xwe de vê carê leşkerên Amerîkî wek dagirker nişan dide.

Eşkereye ku Benigni li Iraqê ji rewşa Kurdan ne haydar e û di dema amadekariya filîmê xwe de serî li Kurdan jî nexistiye û raya wan îhmal kiriyê.

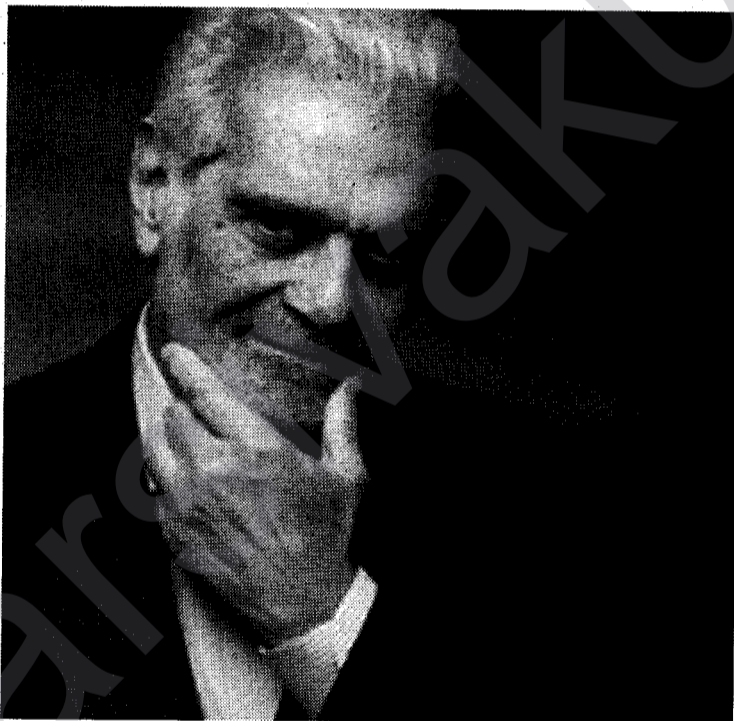
Ricky Martin ji şoreta „bêwext“ gazind kir

PK - Stranbêjê Latîn Amerîkî bi daxuyaniyekê gazindê xwe jî şoreta zû hat bidestxistin kir û got ku ev şoret wî aciz dike. Martin dibêje ku di sala 2002an de gava li ser sehneyê bû pîesîya ku gelekî bihêrse û got: „Ez fikirîm ku hin tişt şaş in. Temaşevan çepik ji min re lêdidan. Li pişt min grûbek muhteşem hebû, ez gelekî rehet dijiyam... Ez bûbûm qurbanê şoretê. Her tişt gelekî cidî bû û ev bi xweşa min nedîçû“. Piştî vêya Martin dev jî sehneyê berdide û derdikeve seyahet e.

Bi berdwamiya daxuyaniya xwe de Martin weha dom dike: „Gava ku mirov bêrawest dixebite hin tişt rast naçin. Di demên weha de divê hûn xwe bi şûnde bikşînin û pêbîhesin ku di paşeroja xwe de tu li kuderê bû, nuha tu li kuderê ye û tu dixwaze xwe bigihîne kuderê.“

Ömer Şerif wê rolê Ezîz Petrûs bileyize

PK - Di filîmekî dîrokî de bi navê „Ezîz Petrûs“ (San Pietro) ku jibo telewîzyona dewletê ya Îtaliya tê kişandin rolê sereke artistê Misirî yê bi nav û deng Ömer Şerif dileyize.

Di vî filîmê ku wê di 24-23ê mehê de bi du beşî bêweşandin Ömer Şerif rolê Ezîz Petrûs bileyize.

Ezîz Petrûs di Încîlê de wek „serokê“ 12 hewariyên Hz. Îsa derdikeve pêş û wek damezrênerê Dêra Katolîk tê qebûl kirin.

Şerîf di axaftina xwe ya bi heftenameya Îtalî „Tv Sorrisi e Canzoni“ de eşkere dike ku wî ev filîmê xwe diyarî dê û bavê xwe kiriyê û di didomîne: „Ez misilmanim, lê di rolê Ezîz Petrûs de dilîzim. Min di dilê xwe de ev film diyarî dê û bavê xwe kir. Jiber ku dê û bavê min du katolîkên olperest in.“

Şerîf eşkere dike ku ew jî Katolîk bû, lê dîne xwe guheran û bû Misilman. Şerîf di wê baweriyê de ye ku ligel bîr û baweriyên olên cuda mirov bi hevdu re dikarin di nav pêwendiyên nêzîk de bin û ew di filîmên ku vêya fêrfî însên dike de rol distîne.

Ji keşîş îtirafek balkêş

Li girava Yewnanistanê Mîdillî keşîşekî 42 salî “ji firotina jinan suçdar hat dîtin” û 2.5 cezaya hepsê û 2 hezar Euro cezaya pera xwar. Dadgehê bi keşîş re Rûsekî hemwelatîyê Yewnanistanê jî bi eynî suçî mehkûm kir.

Li gora tewanbarkirina dadgehê keşîş û Rûsê ku navên wan nehat eşkerekirin jinek Rûs ya 28 salî û jinek Polonî ya 22 salî bi peran pêşkêşî mîran çikirin.

Keşîş di parastina xwe ya dadgehê de diyar dike ku kesên bi van jinan re radizan perê wan nedidan û got: “Min pere ji mîsterîyan distend û teslîmî jinan dikir. Tewankirina min jî îtirafê bêtir ne tişteke e.”

Lê dadgehê bi vî awayî parastina keşîş li ber çav negirt û ew mehkûm kir.

Parêzgerê keşîş jî eşkere dike ku li giravê tu kesê ku bi van herdu jinan re ranezaye nemaye.

Teşîrêsên Qersî, hiriya xwe bi destê xwe dirêsin

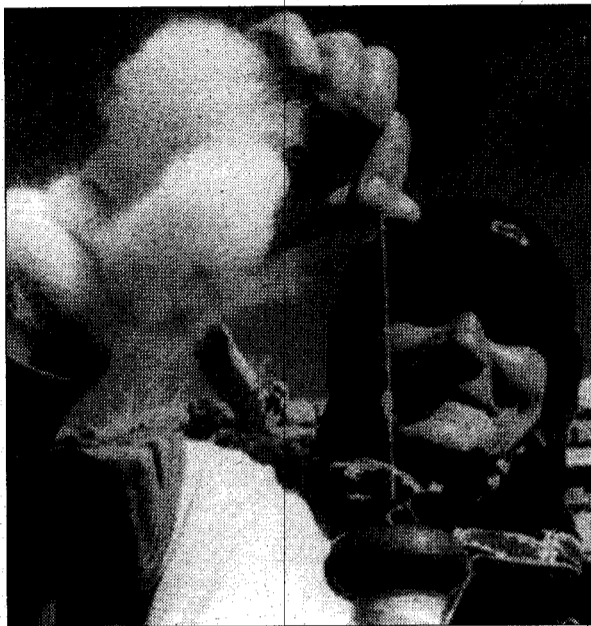
PK - Li Qersê, pîrejînen 70 salî hîna jî hiriya xwe bi destê xwe dirêsin û piştê jî ji zarok û neviyên xwe re di-kin gore û fanêre.

Li Qersa ku zivistanan qeşa digre, zarok û ciwan bi gore û fanêreyên hirî yên ku bi destê pîrikan hatine rêsin, germ dibin.

Li gundê Komurlu yê girêdayî Kagizmanê, Xwişkên bi navê Nanî û Helîman Akyildirim, li beramberî temenê xwe yê mezin, hîna jî gore, lepik û fanêreyên zarok û neviyên xwe ji hiriya ku bi destê xwe rêsanê çêdikin. Nanî Akyildirim, dayika 8 zarok û 10

neviya ye, Helîman jî diya 9 zarok û 15 neviya ye.

Van herdu pîrejînan jî bo her zarok û neviyekî xwe gore û fanêreyek rêsan e. Ew dibêjin, "hiriya pez, li vê herêmê pir e. Em bi xêra vê hiriya zarok û neviyên xwe li hemberî serma zivistanê diparêzin. Ji ber ku em pîr bûne, em nikarin karekî din bikin, em bi tenê dikarin hiriya bi teşîyan birêsin û ji zarokên xwe re bikin cil û berg. Em gore û fanêreyên qalind jê çêdikin û zarokên xwe ji seqemê diparêzin. Em ji rewşa xwe razî ne û heta ku em hebin emê teşîrêsiyê bikin".

Li Dêrikê festîvala hingiv lidar ket

PK - Li Dêrika Çiyayê Mazî, yekemîn Festîvala Hingiv ya Adetî lidar ket û xwedîya baştirîn hingivê Dêrikê xelatek wergirt.

Festîvala Hingiv, bi beşdarbûna hejmareke pir ji Dêrikyan û bi dahol, zirne û govendê dest pê kir. 30 xwediyên mîşên hingiv, bi pêşkêşkirina hingivê xwe beşdarî pêşbirkê bûn.

Di encama nîrxandina endamên juriyê de, hingivê herî

baş, yê mîşên Siltan Kuçuk-kaya derket û ew ji aliyê Parêzeriyê ve hat xelatkirin.

Li Patnosê êşa mirîşkan!

PK - Li Patnosa girêdayî Agirî, 6500 mirîşkên ku ji bo firotinê ji Bursa û Çorumê anîbûn, bi carekê de perpitûn û mirin. Waliyê Agirî Yusuf Yavaşcan dide zanîn ku wan bi alîkariya xebatkarên Midûriyeta Çandîniyê dest bi lêkolînan kirine û wê di demê nêzik de sedema mirina mirîşkan diyar bibe. Lê wisa xuyaye ku ew bi grîba mirîşkan ketine. Li gora Walî, dibe ku mirîşk ji ber qertbûna xwe mirin û ne nexweş bin.

Mirîşkîroşê bajêr Selîm Karataş dibêje ku ew 15 sal in ew vî karî dike, lê wî heta niha zewaleke wiha mezin nedîtîye. Mirîşkên mirî di gelaşeya bajêr de hatine binaxkirin û nimûneyên wan li laboratûwarên Erzeromê tên saxtîkirin.

Jiyana wan li kolanan dibore

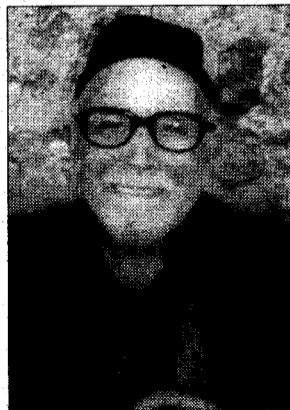

PK - Li Agirî, zarokên ku di ber xwendina xwe re kar dikin, fitara xwe li kolanan vedikin. Ev zarokên xizan, piştî ku ji dibistanê derdikevin, erebokên xwe yên desta derdixin û dest bi kar dikin. Dema fitarê jî ew fitara xwe bi xwarina ku dewlemendên bajar didin wan, li kolanan vedikin. Piştî ku ew xwarina xwe ya fitarê li ser erebokên xwe dixwin, careke din li kar vedigerin. Zarokê bi navê Cemîl Ozbey dide zanîn ku, meha Remezanê jî bo wan meheke zehmet e, lê bi saya serê dewlemendên bajar, ew birçî namînin û fitara xwe li kolanan vedikin.

Teha Paşayê 133 salî, 4 paşe û 10 serokkomar dîtine!

PK - Li gundê Dereyamaç yê girêdayî Sêrtê, Teha Parlakê ku 133 sal kirine, 4 nîfşên piştî xwe dîtine, bûye xwediyê 124 neviyan û heta niha di serdema 4 paşe û 10 serokkomaran de jiyaye.

Teha Parlakê ku ji aliyê gundiyan ve weke "Teha Paşe" tê binavkirin, li gora salnama Rûmî di sala 1872an de hatiye dinyayê. Ew bi komkirin û firotina êzîngan debara xwe dike. Teha Parlak dide zanîn ku rewşa wî ya tenduristî pir baş e û ew tucaran neçûye cem

doktoran. Teha Paşe, di temamiya temenê xwe de cixare nekişandiye û ew heta niha jî gelekî guh dide xwarin û vexwarina xwe. Bi hêviya temenekî dirêjtir!

Panorama Dilbixwîn Dara

ENFAL

Roja 16 mehê televîzyona Alman kanala 2. ZDF di bin navê "Tawanên Seddam" de filmeke dokumentar weşand. Film kart-jimêr 23.30 derket. Di vê saatê de Alman razayî ne, roja din Duşem e, roja kar e. Nizanim çima, lê heya niha çiqas film û dokumentar li ser Kurdan hatine weşandin, nivê şevê hatine pêşkêşkirin, yanî di saatên razanê de.

Roja din Alman li ser karê xwe bûn.

Lê Kurdistanî hişyar bûn... xew nedikete çavan... jinebi li benda hefserên xwe bûn, bûkên ku bi bûkaniya xwe şa nebûbûn zavayên xwe çaverê dikirin, dayikan dixwestin qet nebe hestiyên zarokên xwe bibînin, wan hestiyên bêhn bikin ku hesreta hevdiîna dawîn bi wan re neçe gorê.

Bi salane Kurdistanê reş girêdaye.

Eger qedêr û bext be, ji ku tê ev bextreşîya me?

Tawanên dîktatorên mîna Seddam nahêlin em di rojên xweş de, xweşiyê bibînin, nahêlin bûkên me kincên bedew bi ser bejn û bala xwe de berdî û nîşan bidin bê çendî ciwan in... bi salane xwediyên Enfaliyan, dayik, jin, bira û xwişkên wan xemgîn û stuşkîstî ne.

Ne can, ne xwîn, ne jî nefeseke ku bedena mirov germ bike...

Enfal, Sûreteke Quranê be jî, ew rûreşiyê di rûyê dîroka derewîn de. Ew rûreşîya mirovahiya bêdeng e.

"Haya kê ji me heye birazî?!" eger ku ji gundiyeke Kurd bipirî, wê wiha bersiva te bide. "Kî me bi çi dihesibîne", "Ne Enfalek, rojên me hemû bibin Enfal jî, wê kesek dilopek hêstir bi ser me de nebarîne..." gundiyeke Kurd dibêjim, lê rastiya ku em tede dijîn ev e. Bi dehan kamerayên televîzyonê radio, rojname û rojnamevan li merasima pêşwazîkirina Enfaliyan li Hewlêra Paytext amade dibin, lê ka kî dide?! Kî ji guhdar, temaşevan û xwendevanên xwe re dibêje, di salên 80ê de Seddam Husên xwest li başûrê Kurdistanê Kurdan qir bike?!

Li ser her bostek axa Kurdistanê Enfalek heye, koçberî, sirgûnî, komkujî, şopên êşkencê û zilm û zorê hene... Îşkenceya ku li Zindana Diyarbekirê bûye, rengê Enfalê ye. Li wir, mirovahî di bin lîngan de ma. Lê "Haya kê ji me heye birazî?!" Belkî jî em li ser rûyê dinyayê zêdebûnek bin...

Iro jî Hewlêr weke her rojê digirî... giriya iro bi şewat e... her malbatek xwe dirêjî tabûtekê dike, belkî hêviya wê tede be... bi hezaran dayik ji stuxwar paşve vedigerin, li benda karwanekî din dimînin, ciwanek xwe nêzîkî dapîrekê dike: "Ne di vê tabûte de ye dayê... çaverê be... belkî kurê te bi kerwanekî din re were..." hêdîka dibêje...

8000 can ji 182.000 Enfaliyan... ji heşt hezaran bi tenê hestiyên 512 kesan hatibûn Kurdistanê, hinek ji wan hîna bi şal û şapikên xwe bûn, dest û çav girêdayî hatibûne gulêrankirin...

Şehîdên bênav vegeriyan Kurdistanê

Keko

Peyama Kurd (Hewlêr) - Di sala 1983an de, dawiya meha 7an, hêzên komari yê rejîma Bees derdora kampên penaberên xelkê Barzan li Qûştepe, Behirkê, Herîr û Diyana girtin. Bi tenê hedefeke wan hebû; girtina xort û mêrên Barzaniyan. Ji ber ku ew neferên xelkê Barzan bûn û bingeha Şoreşa tevgera azadixwaz ya Kurdistanê anibûn holê. Leşkerên Rejîma Bees ew girtin û berê wan dan rîyeke nediyar. Hedefa rejîma Bees, weke ku cenabê serok Barzanî jî di axaftina xwe de got, hildana tolê ji xelkê xebatkar yê devera Barzan bû. Bi vê helwestê, dixwestin derbeyekê li Barzaniyan û li tevgera Kurdî bidin. Lê dîrokê nişan da ku bi girtin û kuştina Barzaniyan û bi sedhezaran mêrxasên din, rê li ber tekoşîna mafên rewa ya milletê Kurd nayê girtin. Ev azadî û serkeftina îro baştirin nîmûneya vê rastiyê ye. Mêr ji jinan, bav ji zarokan, gênc ji destgirtî û bûkên çend rojan hatin dûrxistin, lê mêrxasên Barzaniyan ji berxwedanê dûr nexistin. Wan armancek dan pêşiya xwe û bi şîara berxwedan bi tenha riya jiyanê ye tevgeriyan.

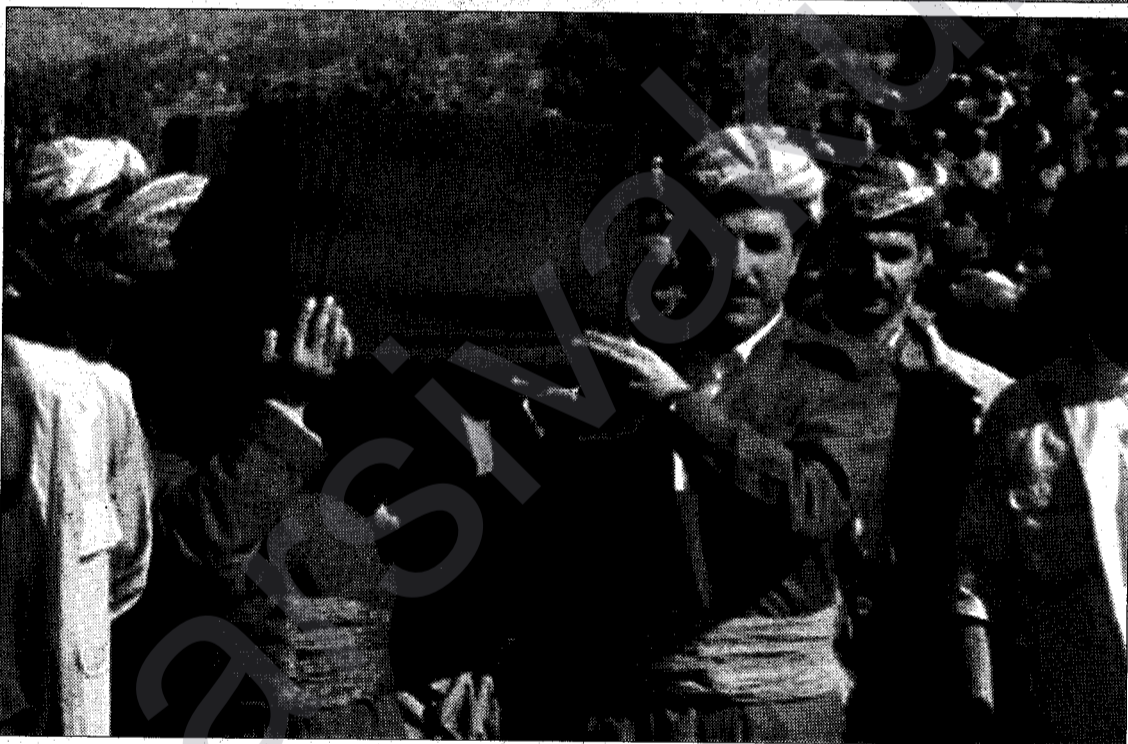
Bi wê berxwedanê milletê Kurd gihîşt mafên xwe yê rewa. Bi saya şehîdên û derberbûna wan mêrxasên tekoşer, azadî li ser axa Kurdistanê hate çespendin û ew rahên xwe li seranserê Kurdistanê belav dike.

Piştî 22 salan, termên beşekî ji wan şehîdên mêrxas gihîştin ser axa Kurdistanê pîroz. Bi dehhezaran malbatên şehîdan û nûnerên milletê Kurd, pêşwaziya wan kirin. Li gel malbatên şehîdan û nûnerên Kurdan, berpirsyarên Dewletên Yekbûyî yê Amerîka û Brîtanya jî amade bûn.

Roja 17ê Cotmeha 2005an termê 512 Barzaniyan bi riya ezmanî gihîşt paytexta Kurdistanê Federal.

Weke ku tê zanîn di sala 1983an de rejîma Îraqê ya xwînwar û dîktator, 8 hezar Barzaniyan ku li qezayên Qûştepe, Herîr, Behirkê û Diyana diman, destgîr kirin û li zindana Ebûxirêb 2 rojan hiştin. Piştê wan dilên Kurdistanî birin herêma Semawa (li ser sînorê Sîtdî Erebaşanê) û li wir bi awayekî hovane beş bi beş şehîdkirin.

Termên 512 şehîdên Kurdistanê bi merasîmeke fermî hatin pêşwazîkirin. Di wê merasîmê de serokê Îraqa Federal

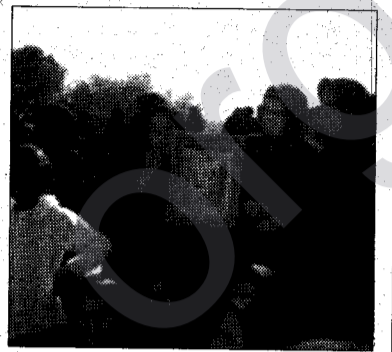

Celal Talabani, serokê Kurdistanê Mesûd Barzani, serokê Parlemana Kurdistanê Ednan Miftî û Serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzani beşdar bûn. Sefîrên DYA û Brîtanya bi navê hikûmetên xwe amade bûn. Her

wiha nûnerên partî û rêxistinên çar parçeyên Kurdistanê jî beşdar bûn. Bi navê PDK-Bakur Rojhat Amedî û Mamoste Sait Çîçek, bi navê PSK Mesûd Tek û Mamoste Xalit di merasîma pêşwazîkirina şehîdan de ama-

de bûn.

Serokê Kurdistanê di axaftina xwe de bal kişand ser xebat û tekoşîna Barzaniyan û wiha domand, "Dijminê me dixwest tola berxwedana Kurdan ji Barzaniyan bigre. Em gora

şehîdekî Kurd li derveyî Kurdistanê nahêlin û çî ji destên me bê em texsîr nakin. Her tişteki ku bi me here serî emê xwe jî ber nedin alî û erka xwe cibîcî bikin.

Heta berî sala 2003an aqûbeta şehîdên Barzaniyan diyar nebûbû, lê belê piştî rizgarkirina Îraqê, xebata dezgehên Hikûmeta Herêma Kurdistanê û bi taybetî ji hinek hewldanên Wezîrê Mafên Mirovan Dr. Mihemed Ihsan aqûbeta 1150 şehîdên Barzaniyan diyar bû. Sedema neanîna 650 termên şehîdên Kurdistanê, çend astengên teknîkî ne.

Delîlên ku ev term yê xelkê Barzan in ev in: Cil û bergên taybet bi herêma Barzan, seet, tîzbî, cemedana, sor, pêlav hwd.

Di nava van şehîdan de pîmamê serok Barzanî Kak Nezir ku kurê Şex Ehmed Barzanî ye heye.

160 Pêşmerge, 400 serbaz ji bo merasîmê hatibûn amadekirin û 4800 mêvan ji Kurdistanê derveyî welat amade bûbûn.

Di nava şehîdên Kurdistanê de pîremêrên 97 salî û gelek jinên Kurd jî hebûn.

Piştî merasîma ku li paytexta Kurdistanê Hewlêr pek hat, termên 512 şehîdan birin herêma Barzan. Biryar hatibû dayîn, ku di roja merasîmê de, angû di heman rojê de şehîdên Kurd bighên ser axa xwe. Lê ji ber ku, ji Hewlêr heta herêma Barzan, temamê gund û şahrokên Kurdistanê pêşwazî li wan kirin, derengiyek peyda bû û binaxkirina şehîdan ma roja sêşemê. Roja sêşemê bi merasîmeke mezîn ku tevaya beşdarvanan ji Barzaniyan pêk dihatin, şehîdên Kurd hatin binaxkirin.

Li Iraqê li dijî demokrasî û medeniyetê tifaqa rûreşî û îxanetê

Di 15ê mehê de li Iraq û Kurdistanê jibo reşnivîsa destûra Iraqê referandûmek hat lidarxistin. Bi wateyekê, ev referandûm têkoşînek di navbera hêzên demokrasî û medeniyetê û rûreşî û îxanetê de bû ku li gorî agahdariyên ne fermî bi serkeftina hêzên yekem bi dawî hat.

Di referandûmê de li 6200 navendên sindoqan, ji 15.5 milyon dengdêran pirs, "hûn reşnivîsa destûra Iraqê dipejirînin an na?" hat kirin. Bersîv jî bi zimanê Kurdî û Erebî "erê" û "na" bû.

Li gora encamên ne resmî ku ji aliyê serokê komîsyona hilbijartinan Huseyin Hendavî ve hat eşkerekirin ji sedî 61ê hemwelatîyên Iraqê beşdarî hilbijartinan bûye.

Li herêma Erebên sunî li gora encamên ku heta niha eşkere bûne, sunîyan ji 2/3 deng nestendine ku karibin bandorê li ser qebûlkirina destûrê bikin. Herçiqasî li Anbar (Ramadî) ku Fellûce bi vî bajarî ve girêdayîye sunîyên li dijî pejirandina destûrê li derdora ji sedî 95ê dangan standibin jî encamên Diyala (Baquba) û bi taybetî jî Mûsil vê daxwaza wan di gewriya wan de dihêle. Li gorî çavkaniyan, heta niha li Mûsilê li dora ji sedî 60-70 dengên "erê" hatiye dayîn. Her wiha radeya "erê" li Diyala li dora ji sedî 70 ye.

Li aliyê din berpirsekî rêxistina sunî li Bexdayê, Meclîsa Diyalogê ya Netewiya Iraqê Salih El Mutlag îdia kir ku li Mûsil, Selahaddin, Ri-yale û Anbarê destûr hatiye redkirin.

Eniya Tirkmenên Iraqê (ITC) ku Amerîkayê dagirker û Kurdan jî wek hevkarîyên dagirkeran bi nav dîke bi tundî hewl da ku Tirkmen dengê xwe li dijî pejirandina destûrê bidin. Partiya Çareserîya Demokratîk PÇDK jî, ji alîgirên xwe xwestibû ku ew destûrê nepejirînin, jî ber ku li gora dîtina wan ew bersîva daxwazên gelê Kurd nade.

Li Kurdistanê û li Başûrê Iraqê dengên "erê" li derdora ji sedî 90î û wêde ye.

Hemû maf nehatin bidestxistin, lê..

Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî roja referandûmê weke rojêke dîrokî binav kir û got: "Ez careke din dibêjim ku bi vê destûrê hemû mafên gelê Kurd nehatiye bidestxistin, lê piraniya mafên gelê Kurd têde hene. Ez bawer nakim ku di vê rewşa tevlihev de destûrek çêtir bê nivîsandin." Barzanî da zanîn ku qet tehlûkeyek li ser mafên gelê Kurd nîne. Barzanî li havîngeha Selaheddînê piştî bîkaranîna dengê xwe daxuyaniyek da rojnamevanan û got: "Hest pê di-

kim ku îro rojêke din ya dîrokî ye di dîroka gelê me de. Me îro bi belê dengê xwe da vê destûrê ku berhe-ma xwîna şehîdan e û keda xebata mîletê me ye."

Serokê hikûmeta Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî bi daxuyaniyekê daxwaz ji gelê Kurd kir ku biçin ser sindoqan û got: "Dengdan li himber xwîna şehîdan Kurdistanê berpirsiyariyek e."

Erebên sunî ne yekdeng in

Di reşnivîsa destûrê de hinek guherandinên bi dilê sunîyên Ereb, dubendî derxist holê. Terefek li ser ya xwe ma ku hîm Iraqek Sedamî xeyal dîkin, him li dijî federalîzmê û him jî li dijî resmîkirina zimanê Kurdî derdikevin. Ev beşê Erebên sunî ji destpêkê û heta niha navenda terorîzmê ye. Partiya Îslamî ya Iraqê ku serokê wê Mihsîn Ebdilhemîd e ku bi eslê xwe Kurd e, piştî guherandinên bi dilê sunîyan, raya xwe guherand û biryara piştigiriya destûrê wergirt. Jiber vê helwesta xwe li Bexda, Fellûce û hin deverên din bû hedefa çend êrişên terorîstî.

Hikûmeta Tirkîyê nerazîbûna xwe diyar kir

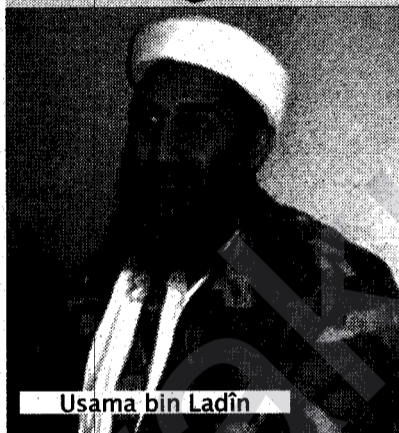
Serokwezîrê Tirkîyê Erdogan di 18ê mehê de di civîna fraksiyona partiya xwe ya parlamentoyê de nerazîbûna xwe ji bo destûra Iraqê ku bi referandûmê hat qebûlkirin eşkere kir û got: "Ez ne di wê baweriyê de me ku destûr bi vî awayî îradeya hemû Iraqîyan temsîl dîke. Ew ji parastina yekîtiyê û tevayîya Iraqê bêtir, rê vedike ku li welat ji hevdû dîrketin pêk bê, desthilatên navendî zeyif dîke û desthilatê bêtir dide herêmên federe. Tiştê herî xeter jî ew e ku rê nade ev rewş bê guhertin". Erdogan di axaftina xwe de kêfxweşiya xwe ya ji bo lihevhatina bi sunîyan re jî diyar dîke û hêvî dîke ku ew destûr ji aliyê parlamentoya ku wê di hilbijartinên 15ê Çileyê Pêşîn de pêk bê were guherandin. Erdogan di axaftina xwe de Tirkmen jî jibîr nekirin û eşkere kir ku Tirkîyê ne bi nêt e ku destê xwe ji kar û barê hundirîn yê Iraqê vekîşîne û got: "Em ji nêzik ve bala xwe didin Tirkmenan û pêşveçûnên Kerkûkê. Em li ser mijara ku Tirkman bibin xwediyê mafên xwe yên li gora hêz û berjewendiyên xwe gelekî hesas in. Emê piştigiriyeke temam bidin wan ku ew tevgereke siyasî ya xurt ava bikin û li Iraqê ciyê xwe yî pêwîst bistînin."

Li Kerkûkê ji sedî 60î bêtir dengê "erê" derketin, lê diyar e ku rastî ya tal bala dewleta Tirk nakşîne û li ser siyaseta xwe ya bi dijminatîya Kurd û Kurdistan hatiye afirandin îsrar dîke.

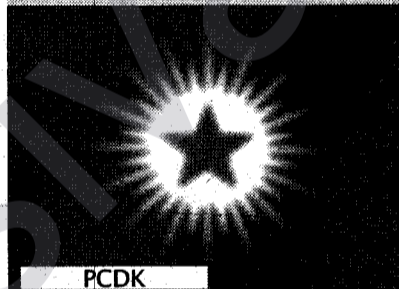
Qebûlkirina destûrê

Bi pejirandina destûrê êdî Kurdistan bi awayekî resmî bû dewletek federe û ev statu ket bin parastina Rêxistina Neteweyên Yekbûyî (RNY). Êdî dewletên cîran yên ku damezirandina Kurdistanek federe bi dilê wan be an bêdilê wan be, bê îhlalkirina hiqûqa navnetewî û binpêkirina RNY wê nikaribin bi tanq û topên xwe tehdîdan li Kurdistanê bikin.

Cepha Antidemokratîk

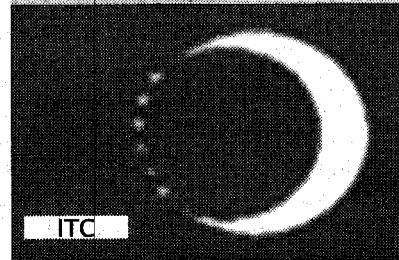
Usama bin Ladîn

PÇDK

Saddam Husêyn

ITC

Cemal Batun

KURDISTAN PÊŞENGIYA DEMOKRASIYÊ DIKE

Referandûma ji bo zagona bîngehîn a Iraqê di dawîya hefteya berê de hatî lidarxistin, ji bo Iraqê û ji bo Kurdistanê xwedî taybetmendiyek gelek girîng e. Gelê Iraqê, tu caran heta îro bi rizamendiya xwe nikarî beşdarî pêvajoya desthilatî ya welatê xwe bibe. Ji bo gelê Kurdistanê jî, (ger em pêvajoya 15 salên dawî bidin aliyekî) gelê Kurd jî nikarî bandorê li biryara destûrî ya navendî bike. Bêguman rewşa Kurdistanê, di vê pêvajoyê de gelek taybet e û ya ji bo gelê Kurdistanê li her çar aliyê welatê jî girîng, cîhê Kurdan, helwesta Kurdan û tesîra li pêşeroja Kurdan a vê pêvajoyê ye...

Şik jê re tûne ye ku zagona bîngehîn a Iraqê bi xwe jî, dibe ku viyan û daxwaza gelê Başûrê Kurdistanê bi tevayî bicîh nayîn e. Ev helwestek xwezayî ye-û dibe ku bi destê Kurdan û gelê Kurdistanê be, mirov biryara xwe ya çarenûsî, biryara xwe ya damezrandina dewletek serbixwe ya Kurdistanê Iraqê werbigire... Ev aliyekî rastiya Kurd e. Rastiya din jî ev e ku, Kurd îro jî-di dawîya sala 2005an de jî, divê li gorî hesab û kitabên hêzên mezin, rewş û konjuktura cîhanî, herêmî, drawseyî û herweha ji rastiya perçebûna Kurdistanê û tesîra wê li xaka azad a Kurd jî hereket bikin. Ev mîzaniyek gelek nazik û hassas e ku serkirdayetiya siyasî ya Kurdistanê Iraqê bi hostayîyek zanistî û xebatek hevpar a hêja, heta îro aniye...

Di pêvajoya danîna destûr (zagona bîngehîn) a Iraqê de jî, serkirdayetiya siyasî ya Kurd, di destê yekem de ji alî Serokê Herêma Kurdistanê birêz Mesûd Barzanî û Serokkomarê Iraqê Celal Talabani ve, rolek girîng û navendî list. Ev xebata serokên Kurdan, ji bo pêşerojek demokratîk, aştiyane û hevdem, bala cîhana demokratîk jî kişand... Ji Dewletên Yekbûyî yên Amerîka heta Ingilîstan, Neteweyên Yekgirtî heta Yekîtiya Ewropa bi helwestek germ pêngavên serkirdayetiya siyasî ya Kurd pêşewazî kirin...

Destûra Iraqê û pesindana wê bêguman ji Kurdan û Kurdistanê re, xwedî rolek taybet e. Cara yekem e ku welatê Kurdistanê bi awayek dewletek federe dikeve destê, belge û dokumentên fermî yên dewletê û herweha qada navneteweyî de. Piştîdana vê prosesê ku li Kurdistanê azad (Kurdistanê Iraqê) tê jiyandin, ji bo dahatûya Kurdan li her her aliyên Kurdistanê, danîna bîngehê pêşerojek ronahî ye...

Serkirdayetiya Kurd rolek navendî û demokratîk: ji bo formulêkirin, nivîsîn û hevbendiyek xurt li ser û di derdora pîrsa danîna zagona bîngehîn de list. Ev yek hesta Kurd jî carek din anî holê. Kurd-baweriyê bi demokrasî, pîrdengî, parlamentarîzm, wekhevî, aşti, bratiya gelan li ser bîngehek wekhev û her xalên din ên hevdem jî...diyarkirin. Kurd demokrasîyê j xwe re wekî bîngeha pêşerojê xwe dibînin, ne tenê wekî şanoyekê di saheya siyasî de...

Qebûlkirina destûrê bi dengê berz li Kurdistanê Iraqê, nîşana piştigiriya gelê Kurd, ji bo serkirdayetiya xwe ya siyasî ye. Destûra Iraqê de qebûl bibe... Gava duyem li pêş Kurdistanê Iraqê niha pêkanîna yek îdareyîya Kurdistanê ye. Ev rewşa ku li herêma Silêmanî, Hewlêr-Dihokê tê jiyandin, bi awayek carek din demokratîk û bi qebûlkirina peymanên ku mirov li ser wan lihevhatî-divê biqede. Çavên Kurdan li bendê ye ku yekidareyîya Kurdistanê di demê nêzik de bikeve jiyane ku hêviya pêşerojê hîn ji xurttir bibe...

biravetî

Bayram Ayaz

Destûra nû, pêşeroja Iraqê û Dewleta Kurdistanê

Iro Çarşeme, encamên fermî yên referandûmê hêj nehatine ragihandin. Lê wisa xuyaye ku gelê Kurdistanê û Iraqê destûra nû bi piranî qebûl kiriye. Liser jûmaran û rêçûna referandûmê dikare gelek tişt bêne gotin. Ev êdî teferûat in, siyasîyên zêde qîmeta van gîlî û gazindan tune.

Encama polîtîk ya vê referandûmê ewe ku prosesa parastina „yekîtiya“ Iraqê ku de facto bûye sê perçe, dê di çarçoveya destûra nû de demekê ji berdewam be. Ev siyaseta, iro siyaseta Amerîkî û Ingilîzan e. Ewropî, Rûsya, Çîn û UNO, qet kes naxwaze yekîtiya terîtoriyoma Iraqê xera bibe, jiber ku ev tê maneya guherîna sînorên li Rojhilata navîn. Ereb û Tirk û Faris ji xwe ne pêwîste ku em behsa siyaseta wan bikin. Derd û kula wan ya sereke pêşilêgirtina damezirandina Dewleta Kurdistanê ye. Bi qasî ku ez taqîb dikim, tenê Muamer Qadaflî, ciwanmêr got bila Dewleta Kurdistanê ya serbixwe çêbe û belkî birayên me yên Koreyî ji -di dilê xwe de- jibo me Kurdistanê serbixwe dixwazin! Lê yê di li rûyê cihanê mixabin hêj hemî hesabê neviyên Osmanîyan, yên şexên bi kefi-egal û xwedî petrol û pîs-mamên me Farisan dikin. Cardin ji cihê hevîyê Washington e, ji wê derê dengê stratejîyek nû belav dibe ku tê gotin: „Iraq de facto sê perçeyê, tiştê de facto ye bila bibe rastî û li gor vê rastîyê ji bila statukoya herêmê ji nûve bê diyarkirin“. Kurd û Kurdistanî divê bala xwe bidin ser vê bir û hizrê, kar bikin ku ev hizr bibe siyaseta Amerîkîyan.

Di vê çarçoveyê de divê em ji xwe bipirsîn: Gelo hêj çend sal dê siyaseta parastina yekîtiya irreal (sunnî) ya Iraqê berdewam be? Ji nuha ve kes nikare bersiva vê pirsê bide. Gelo ev destûr dê bikare Kurdistanê û Erebanê di çarçoveya Iraqê federe de li nik hevdu bihêle, ew ji ne diyar e! Baş e, Ereban sunî û şîa dê bikarin pirsên xwe yên mezhebî bidin aliyekî û liser bîngeha Erebiyê bibin yek? Ji min re wisa xuyaye ku pirsên hezar û sêsed salan bi destûrek demokrat û modern be ji di hezar û sêsed saet û rojan de çareser nabe! Ez bawer dikim, kêşeya Ereban sunî û şîa yê li Iraqê dê wek rewşa katolîk û protestanên Îrlandî li wan bê. Bûyerên berî çend sedsalan em bidin aliyekî, ev heftê salên dawî di dema Dewleta Iraqê de ji Ereban sunî zilmeke bêsinor li Ereban şîa kirin. Di nav herdu aliyan de bêbawerî û dijminahîyek kûr heye. Ev faktor di encamên referandûmê de ji xwe nîşan da. Helwestên wan wek reş û spî ji hevdu cuda ne. Em demokrat in, humanîst in, lê divê em bizanin ku lihevanîna Ereban sunî û şîa ne karê me ye û hêza me ji tîra vê yekê nayê. Helbet demokratîzêkirina Rojhilata navîn jibo gelê Kurdistanê gelek girîng e. Heta rejîm û dewletên dora me ne demokrat bin, dê ser serê me agir û tofan be. Lê divê em ji firsendan îstifadeyê bikin û xwe xurt bikin. Eger em xurt bin û bibin xwedî dewlet, emê bikarin li herêmê alîkariya hemî belengazan bikin. Rola ku iro Kurd li başurê welatê me dilîzin îspat û delîlê vê nerîne ne. Jiber vê yekê eger dermanek me heye, divê berî hertîştî em birînen xwe pê ilac bikin.

Bi kurtî dixwazim van çend encaman pêşkêş bikim.

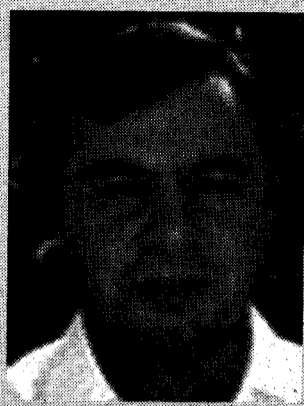
1) Eger em çavên xwe li çend hevokên derbarê rola dinê Îslamê bigirin ku ev ji realîzma sosyalî û dîroki ya Ereban û herêmê dertê, em dikarin bêjin ku ev destûr li gor norm, pîvan û prensîpên demokrasiyê, mafên mirovan û tégihîştina dadî û sosyalî de destûrek hemdem û modern e. Li Rojhilata navîn ji vê destûrê pêşkevîtir destûr nîne. Divê em xwedî lê derkevin.

2) Serkirdayetiya Kurdistanê siyasetek serkevî meşand. Wan bi helwestên xwe îspat kirin ku li Rojhilata navîn hêza pêşeng ya demokrasiyê û modernîzme Kurd û Kurdistanî ne. Vê rola xwe divê em hêj zêdetir bi dinyayê bidin nasîn. Ragihandinek xurt jêre divê.

3) Pêwîste em ji vê derfetê qenc îstifadeyê bikin da ku em li başurê welatê ji qonaxa ku em iro tê de ne yanî ji qonaxa DEWLETA PARTIYAN bi serkevî derbazî qonaxa DEWLETA NETEWÎ bibin. Ev proses roja Serokê Kurdistanê birêz Mesud Barzanî ala Partiya xwe ji odeya xwe daye rakirin destpêkiriye. Dê bi yekkirina herdu îdareyan, yanî îlankirina Hikûmeta netewî xurttir bibe û bi veşandina Kerkûkê û deverên di ser Kurdistanê temam bibe. Çi dibe bila bibe, gelê Kurdistanê divê bibe xwedî dewletek netewî ku di asta navdewlî de bê naskirin. Kurdistanê bê dewlet dê bibe çolîstana xayînan û mar û mişkan.

Em di prosesek wisa de derbaz dibin ku Kurdistan roj bi roj liser himên hestiyên şehidan tê danin. Ew tabûten pêncsed Barzaniyan ku doh giha axa pîroz, ji vî himî re bûn çimentoyek herî bihêz. Ruhê we şad be, ey şehîdên Kurdistanê, xeyalên me yek bi yek dibin rastî.

Jibo yekîtiyê gavek girîng!

Botan Rojhilat
N.T.AŞ

Protokola ku di navbera PSK û PDK-Bakur de hatibû îmzekirin ji awiragelempêrî re hat ragihandin. Em herdu partiyan; jiber gava ku jibo yekîtiyê avêtine pîroz dikin. Gelê Kurd bi tundî hewceyî yekîtiya netewî ye. Jiber vê ji her pêrabûn û gava ku xizmeta yekîtiya netewî bike divê bi giranbuhayê bê nîrxandin.

Li bakurê Kurdistanê; di derbarê yekîtiya netewî de nexweşiya zarokî tê jiyandin. Bi taybet ji li Ewropa pêwîstiya ku piştî her civînê divê yekîtiyek hemahengiya fikrî bihata bidestxistin, lê li vajayî vê ev cudatîyên fikrî ji alî „darek sêhrbaz“ ve hîn zêdetir tîr kûrkirin. Rêzêcivînen ku bi salane tîr çêkirin û aqûbeta wan ne diyare; di gellek derûdorên de û bûn û bêbaweriyê çê-

dike û dibe sedema ku psikolojiya bêencambûna van pêrabûnan serdest bibe. Bêguman divê di vê de ne hewceyê meriv li qestê bigere. Lê di her carê de; bi derxistina şax û perên cûrbecûr, bi hinek sedeman rêlibergirtina yekîtiyê, bi gotinek herî sivik nimûneya bêberpirsiyariyek mezin e. Tê fêhmkirin ku hinek grûp ji dêvla ku hêz û qiwetê bidin xebatên yekîtiyê, rola kûrkirina cudatîyaya fikrî jibo xwe baştir dibînin.

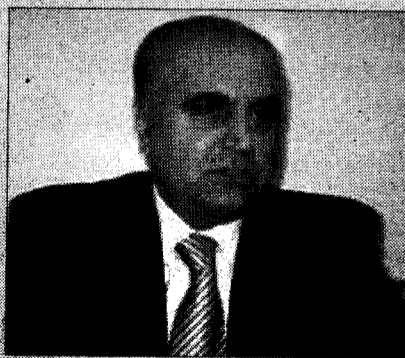
Jiber raborandina nêzîkbûnên grûbî yên teng protokola ku PSK û PDK-Bakur ji awiragelempêrî re ragihandine gavek girîng e. Di vê dema ku partî, grûp û şexsiyet di platformek hevbeş a hevkarîyê de nikarin bêm cem hev û jibo vê ji xuyaye hîna gellek wext lazime, însiyatîfêgirtin û gavavêtina van herdu partiyan pir bi îsabet e. Çûnkî jiber mawecûdiyeta nêzîkbûnên xelet xebata ku jibo yekîtiya hemî hêzan tê kirin, ji wendabûna wextê pêve tu encaman nade. Jiber vê jî, jiber ku hinek derûdor xwe di nava vê protokolê de nabînin – wek ku berê kirine- ewê dîsa bixwazin serî li şeweyên rexnegirtinê bidin – bi ser ku mafê wan ê rexnekirinê heye jî- lê jibo li-darxistina yekîtiya hêzî ewê tu maneya rexneyên wan

tunebin.

Ceribandin û serpehatiyên derbasbûyî vê rastîyê pêş me dike: Jibo bidestxistina yekîtiya hemî hêzan hewceyî bi kemlana zemîne heye. Heta ku kultura lihevhatina demokratîk neyê serdest kirin, bidestxistin û sazkirina platformên hevbeş ên tekoşînê ne mumkune. Ji dêvla fikra şerbiser a ku ji wendakirina wextê pêve ne tutîşt e, hevkarî û yekîtiya hêzên ku xwe nêzîkî hev dibînin şeweya herî rasttir û bi berhemtir e. Bi vî terzê han, pêkanîna hevkarî û yekîtiyên duqolî, sêqolî heta zêdetir zirara xwe nîne. Bes ku xwe nekin hêsîrê fikra grûpiya teng, xwe di pêşîya yekîtiya netewî de nekin asteng û ji her pêrabûnê re vekirî bin.

Em ji nêzîk ve dizanin, protokola ku PSK û PDK-Bakur di nav xwe de îmzekirine ne berhema fikra grûpiya teng e, lê li vajayî wê jibo bipêşdestxistina zemînek dorfirehtir hatiye amadekirin. Ne tenê ev, lê emê piştgiriya hemî pêrabûn û gavên ku xizmeta yekîtiya netewî dikin, bikin. Em dixwazin bidin zanîn ku em bê qeyd û şert amadene beşdarî yekîtiyên bi vî awayî bibin, jibo bidestxistina yekîtiya netewî emê xîretkarbin ku mazûrvaniya civîn, konferans û kongreyan bikin.

Kurê Reş Elî Qazî

Birayên birêz,
Endamên serokatîya PDK-Bakur û PSK

Gelekî bi xweşahî min bihistiye ku we ji bo rizgariya Kurd û Kurdistanê û bidestxistina mafên rewa yên neteweya Kurd, biryar daye ku dest bidin hev û weke PDK-Bakur û PSK hevkarîya hev bikin.

We di dema borî de ji bi şeref xizmeta gelê Kurd kiriye. Bi vê yekgirtinê hûn dikarin xebata xwe firehtir bikin. Ev gaveke mezin e û Kurd bi saya yekîtiyê biserdikevin. Daxwaziya min ya herî mezin wekî kurdekî ew e ku her çar perçeyên Kurdistanê piştî hev bigrin û bi birati tîbikoşin.

Ez careke din pîrozbahîya we dikim û serkeftina we ûmîda min ya herî mezin e.

Serokê Komela Piştgiriya Partiya Maf û Azadiyan HAK-PAR A. Kadir Arslan

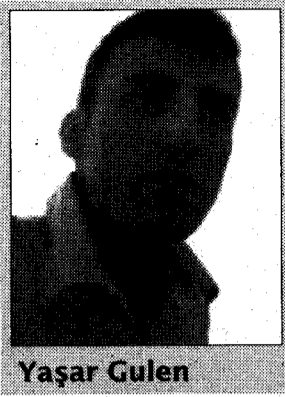
Em peymanê hevkarîya herdu partiyan sereki yên bakurê Kurdistanê, PDK-Bakur û PSK ji dil û can pîroz dikin û di destpêka vê xebata hêja de ji wan re serkeftinê dixwazin.

Em hêvîdar in ku ev tifaq, tevgera miletê me xurttir bike û jibo bidestxistina maf û azadiya gelê me gavên mezin werin avêtin.

Em bégumanin ku wê ev herdu partiyan me, bi hevkarîya xwe bibin motora tevgera bakurê Kurdistanê, wê bikarin partî û rêxistinên din ji li dora bicivînin û ala doza gelê me bilindtir bikin.

Em hêvîdar in ku ev herdu partiyan me jî, weke herdu partiyan sereke yên başurê Kurdistanê PDK û YNK rola xwe ya dîroki bilîzin û wê hevkarîyê ji xwe re bikin mînak

Îslama Siyasî û Kurd -2-

Yaşar Gulen

Belê, me gotibû ev Suleyman Demirel kîye? Demirel ji bajarê Îspartayê, zarokekî gundî ye, lê taybetmendiyek wî heye ku wî ji zarokên din ên gundî cuda dike! Demirel parêzgerê locayên Masonê ye, ku ev ji teşkilata bûrjûwa ye. Çavê xwe bernedaye bingeha hîskar a Demokrat Partiyê lê berdaye bingeha wê ya neteweperest û dewletparêz. Demirel di maneyekê de bibû rantxwure tirsakomunizma ku bi Celal Bayar re bûbû wek fenomenekê. Xwedêgiravî wê wî gundî û rênber rakira ser piya û welat ji komünistan rizgar bikira. Demirel ne aborîyek serbixwe, lê xeyala sermaye yekdestiya rantxwure dikir.

Sal 1969 bû û karmendê Sinopî Prof. Dr. Necmettin Erbakan bi darê zorê ji Serokatiya TOBBê hat daxistin. Perwerdeya xwe ya meslekî li Almanya qedandibû. Bi graffika xwe ya jêhatibûna muhendîsiyê bal dikşand. Jiber zîzbûna (hessasiyet) wî ya olî ew ji alî derûdorên sermayedar ve bi tenê dihat hiştin. Jiyana siyasî ya Erbakan di nava AP (Partiya Adaletê) de, bi biryara tekoşîna li hember Demirel, destpêkir. Lê politikayên wî û yê sistemê hevdû nedigirt. Erkanên AP namzeriya Erbakan veto kirin. Biryara vetokirina Erbakan agirê

heyî gurtir kir û wî wek „zîlamê bi tenê“ gav avêt nav siyasê. Erbakan dixwest muxalefeta îslamî ya ku bi Saîd-î Kurdî destpêkiribû ji rantxwuren rastgir bigre û desthilatdariyek serbixwe ya îslamî biafirîne. Li seranserê welêt konferans dan. Konferansên wî ji aliyê mirovên anadolîyê ve bi çişek mezin dihatin pêşewazî kirin. Bi taybet konferansên liser îslam û ilim, îslam û jinê balek gellek mezin kişand. Erbakan bi van konferansan çimentoya îslama siyasî ya anadolîyê avêt û girseya gel a ku tu pêşerojek wan tunebû û serbixwe bûn, di bin siwana xwe de civand. Di vê gavavêtina siyasê de kesên ku desteka herî mezin didan Erbakan Kurdên misilman bûn. Millî goruş (Fikra Millî) a ku bi Erbakan ve girêdayî bû li Kurdistanê di nav xelkê dindar de bingeh girt. Erbakan qerta hîlbijartinê ya kronolojiya siyasî ya Fikra Millî li nehîya Yûnak a bajarê Konyayê, di dawetek Kurdan de da. Erbakan di dawetê de jibo wekilbûna serbixwe ê bajarê Konyayê namzetîya xwe îlan kir. Erbakan di dawetê de xizmeta Kurdan a ji îslamê re anî zimên û ji Quran û hedîsan nimûne dan. Bandorek mezin li beşdarên dawetê kir. Zavayê vê dawetê ji Halil Urûn ê ku wê piştî bîba Serokê Beledîya Konyayê,

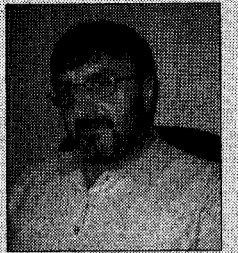
bû. Erbakan ji Konyayê û bi taybet ji bi piraniya rayên Kurdan wek wekilê millet hat hîlbijartin û Millî Nizam Partîsî (Partiya Nizam a Millî) damezirand.

Ev partî partîya yekemîn a bi patenta Fikra Millî bû. MNP di demek kurt de li seranserê welêt xwe hûna. Herêma ku herî zû xwe li dora MNP hûna û herî bi bingeh bû herêma Kurdistanê bû. MNP a ku li bajarên rojava wek „paşverû“ dihat riswakirin li rojhilat, ango li Kurdistanê, dihat hîmbêzîkirin. Piştî darbeya eskerî ya 12ê Adarê MNP hat girtin. Piştî bi demekê biserokatiya Milletwekilê Adiyemenê (Semsûr) Suleyman Arif Emre Millî Selamet Partîsî (Partiya Selameta Millî) hat damezirandin. Emre Kurdekî misilman bû. MSPê di demek kurt de xwe li Kurdistanê hûna. Di hîlbijartinê 1973an de 48 wekil qezenc kirin. Misilmanan dîlîmek xweş ji encama demokrasîya komara nû wergirtin. Piraniya wekilan ji bajarên Kurdan bûn. MSP piştî hîlbijartinê di meclîsê de bibû partiyek girîng û mêzêna navbera partiyên rast û çepên navendî. MSP ceribandina avakirina hikûmeta xwe ya pêşî bi CHP re kir. Hikûmeta koalîsyona CHP-MSP ava bû. MSP heft wezaret bidestxistin û ji wan çar dan nûnerên

bajarên Kurdan. MSP bi vê jesta xwe xwest spasîya Kurdên misilman bike. Tevgera Fikra Millî ya ku xwe wek Tevgera İbrahîmî didit, bi ilmê millî, xwe wek nûnerê Milletê Hz İbrahîm binavdikir. Tevgera Fikra Millî li hember sermaye yekdestî û rantxwure, serbixwebûna aborîya netewî diparazt û ew aligirê Yekîtiya İslamî bû. Wê hevbeşîya pere, erdnîgarî, alfabe, aborî, eskerî û Yekîtiya Milletên misilmanan diparazt, sîyonîzm û emperyalîzm red dikir. Tevgera Fikra Millî, bi gelemperî nêzikî meselên misilmanan dibû. Li dijî yek millet, yek ol, yek ziman, yek al a sistema Kemalîsta despot bû, lê hikûmeta xwe ya pêşî ji bi CHP re, bi sazkarê vê sistemê re lidarxist. Fikra Millî ya ku di hikûmetê de bû, dixwest li Kurdistanê û li seranserê Tirkiyê febrîqeyên (karxane) sanayî ava bike. Erbakan li Almanya perwerdeya xwe temam kiribû û mûcîdê (afirmendê) panzerên şer bû. Li Tirkiyê dinya xebatê baş nasdikir. Ewî zanibû ku bîyî sanayîya giran wê Dewletên Misilman nikaribin bi Amerika û Sovyetê re derkevin serî û serbixwe bibin. Ewî dixwest dêwê razayî şîyar bike da ku Dewletên Misilman serbixwe û bêteref bibin.

Di dema koalîsyona MSP û CHP de herêmên sanayî hatin avakirin û nêzikî 150 hezar sahayên xebatê vebûn. Herçiqasî di warê newekheviya aborî de MSP dixwest rewşa Kurdan baştir bike jî, lê di mesela pîrsgîrêka Kurd de MSPê rola sê meymûnan dilîzt û pîrsgîrêka neteweya Kurd piştguh dikir û nedidit.

Ewê berdewam bike

Kadim Kan

ÎDAREVAN, SERKAR E NE SEROK E

Min li cihêkî xwendibû "Qabiliyeta serokatiyê wek xweşikîyê ye, zor tê tarif kirin, lê gava meriv dibîne nas dike) Serok gotineke ku meriv ji xwediyê wê re rêz digire. Jiber ku di gotina serok de tiştekî mîtos-efsanawî û mîstîk -qewmandinên zor tîz izahkirin, hene.

Meriv nikare serokatiyê bide yekî/ê û ji wan bistîne. Kî karê efsanewî û rêzdariya Mele M. Berzanî, Qadî Muhammet anjî Mesut Berzanî bide wan û ji wan bistîne? Serokatiya wan di şert û mercên taybetî de di moxila mîrxasî û fedekariyê de derbas bûye û mohra xwe a sosyal û polîtîk li civata Kurdistanê û bûne sembola Kurdayetiye. Welhasil serokati ne tiştekî ku her roj diqewime.

Di bawerîya min de, serokati, rêveberî, şefîti û serkêşî mefhumên ku bi hevdu re karin merivati bikin lê tucar nayên eynî maneyê. Di derbarê lîdertiya partî û rêxistinên li bakurê Kurdistanê, tecrubeyên Kurdan ne gelek başin. Jiber vê ye ku ez dikim û nakim, nikarim xwe ji şîka, lîder û lîdertiya rêxistinê wek prosesek teknîkî, wek pêvajoyek siyasî, wek hesabê matamatişkî, pirtir ji wek xeyb û rîwayetê, bifilîtinim.

Ji aliyekî ve em dixwazin merivên serbixwebin, azadbin, nekevin bin bandora kest. Muhterem bin û weha beşdarî rêxistinê bibin. Herhal paradokseke ku di eynî wextê de em dixwazin rêveberî, şefekî, lîderekî me hebe.

Mixabin, bi çî awayî dibe bila bibe, di qada siyasê de pêwîstî bi lîdertiye heye. Lê lîderti ne wek ku meriv li karekî bigere, here interviya wê û di pey de wî şîxulî bidestxe. Eger em lîdertiye bi tenê wek şefîti û pêşengî qebûl bikin mana wê tiştek e. An jî em lîdertiye bi îdeolojîyê an jî bi paradîgmayekê ve girêdin û wek pêşkêşî qebûl bikin dibe tiştekî din.

Lê belê eger em lîdertiye wek xwediyê îdeolojî, paradîgmayekê, stratejîyê û di eynî wextê de xwediyê karîzma û vîzyonekê qebûl bikin dibe tiştekî aqîlkemal û kamil

Jiber van rastîyayê ku hîlbijêr bi "hîlbijartinek demokratîk" a liser bingeha pêbawerî û dan û standînek zelal dengê xwe didin kesan. Jixwe sebaba hebûna siyaseta rêxistinî pêbawerî ye. Tînebûna pêbawerîyê tê mana tunebûna dan û standînek (relation) şefaf û zelal û tê mana siyasetek ne serkeftî.

Li gelek welatan lîder dibin sembolen partiyên xwe û partîyan pêş de dibin. Lê pîr caran bi yek hetîketîyê yan jî bisernekîna hîlbijartinekê dev ji karê xwe berdidin.

Yanê gava yek carekê tê hîlbijartin nayê wê manê ku heqekî otomatîk jibona 20-30 salî bidestxistiye. Ev tişt di cihana global de ne tenê jibona partîyan meqbûle, hetta jibona firmên biçûk û mezin jî weha ye.

Jiber van tiştayê ku li bakurê Kurdistanê pêwîstî bi lîdertiye karîzmatîk, paradîgmayekê û vîzyonekê nû heye.

Li Hamburgê Pêşengeha Pirtukên Kurdî pêk hat

PK - Di 15-16.10.2005 an de li bajarê Hamburgê ji aliyê Komkar- Hamburg û şanoya Newroz Pêşangeha Pirtukên Kurdî hat amade kirin. Jiber ku îsal 100 saliya ji dayikbûna şairê Kurd Osman Sebrî ye, Komkarê ev pêşangeh spartibû Osman Sebrî.

Pêşangeha Pirtukên Kurdî di 15ê mehê de bi axaftina serokê Komkar yê Hamburgê Şeref Xoce ve vebû. Şeref Xocê di axafti-

na xwe de got ku "ev cara yekemîne em wek Komkar pêşangehên Pirtukên Kurdî pêk tînin" û liser pêwîstiya pêwendiyên weşanxane, nivîskar û xwendevanan sekinî.

Eynî rojê piştî nivro nîvîskar Heyderê Omer liser Osman Sebrî semînerê da. Heyderê Omer liser helbestvaniya Osman Sebrî sekinî û agahdarî da beşdaran.

Evarê Koma Muzîkê ya Komela Hamburg ê, Hozan

Mizgîn û Hozan Brûsk çend klamên Kurdî pêşkêşî beşdaran kirin.

Roja duyemîn lêkolîner Cemal Xeznedar liser dîroka çapxaneyên Kurdî agahdarî da beşdaran. Li gorî agahdariyên Cemal Xeznedar li kurdistanê çapxaneya yekemîn di 03.08.1869 an de li Amedê bi navê „Çapxaneya Wîlayetê“ hatiye damezirandin. Cemal Xeznedar arşîva xwe ya kovar û rojnameyên Kurdî jî, jibo

gera beşdaran raxist ber çavan.

Piştî Cemal Nebez Rojnawana Nivîskar Seyîdxan Kurij liser weşanên bi zaravê Kirdkî semînerê da. Piştî Nivîskar Yilmaz Çamlîbel jî liser rola weşangeriyê dîtinên xwe anîn zîmên

Weşanxaneyên wek Deng, Komkar, Roja Nû, Öz-Ge, Fîrat, Avesta û Vate beşdarî vê pêşangehê bûn.

nirxandin

Ömer ÖZMEN

QEŞMERIYA MÎHRÎ BELLÎ

Her çiqas di hinek demên dirokî de bi „diktatoriya karkeran“ ve hatibe zeliqandin ji, projeya çepgeriyê di naveroka xwe de projeyek mirovane ye. Ji Yewnanîya kevin de bigre heta dema îro maf û azadiyên kesên bindest îfade dike.

Lê mixabin ev proje liser axa Tirkîyê tucari di mecrayek mirovane û meşrû de nehatibe amadekirin. Hertim di bin baskê Kemalîzmê de xwe veşartîye.

Diroka çepê Tirk ji bûyerên sextekariyê, fêlbaziyê û provokasyonan hatibe dagirtin. Di her demê de li dijî gelê Kurd wek seksiyona dewleta kûr xebat meşandiye.

Dema meriv ji salên 70 yi vir de analiz bike bi hêsayî dibîne ku di nav tevgera çepgeriyê de kesên ji qontrola dewletê dûrketî bi provoqasyonan hatine windakirin. Lê aktorên tevgerê di cihên xwe de mane. Baş xuyadike ku ew aktorên ku nosyona dewletê bi tevahî înkâr kirine, di heman demê de, ji terefên dewletê ve hatine parastin û xwedikirin. Lê civatên ku di bin bandora wan meşiyane ji terefê dewletê ve hatine perçiqandin.

Mihri Belli yek ji wan kesane. Navê rêxistina wî „Bereyê Niştîman“ an jî „Partiya Niştîman“ bûye. Di welatekî serbixwe û dagirker de, ew navana tenê bi serê xwe faşîzmê û şoventîzmê îfade dikin. Mihri Belli ji 50 salî û vir de teorîsyenê tevgera çep e. Çiqas derbeyên leşkêrî çêbûne heftayek berê derbast derve bûye. Piştî darbeyan cardin zivirîye ser xebata xwe. Wek sixurekî di nav çepê Tirk û tevgera Kurd de liztiye.

Xwedêgiravî Mihri Belli sosyalistekî Marksîst e. Di zaniyariya Marksîzmê de „Sosyalîzm“ diktatoriya siyasî ya sinifên karkeran tê binavkirin. Lê Mihri Belli û hevalên xwe di salên 70 yi de argumentên wek „Artêş û Netew dest bidin hev-Ordu Millet el ele“ bikardînin. Nosyona şoreşê ya proleteriyayê teslîmî artêşa Tirk kiribûn. Islamîperestên Tirk çawa ola Islamê xistibûn bin bandora Tirkperestiyê, Mihri Belli û hevalên xwe ji sosyalîzm xistibûn xizmeta Tirkperestiyê.

Birêz Çetin Altan itîraf dike ku, di sala 1965an de Partiya Karkerên Tirk (TIP) liser fermana diktator Ismet İnönü hatiye damezirandin. Piraniya rêvebirê wê ji liser daxwaziya İnönü hatine bijartin. (Serkanî rojnama Sabahê-30. 08.2001)

Ismet İnönü wê demê Serokê Partiya CHP ye. Ji damezranvanê Komara Tirk yê duyemîn e. Partiyek wek dayika çepê Tirk tê zanîn û TIPê ji bi destê xwe ava dike.

Tevgera Çepgeriyê li tu deverê cihanê ewqas nehatiye qirêj kirin û tecawizkirin.

Mihri Belli yê ku di nav vê qirêjî û tecawizê de hatiye perwerdekirin, wek generalên artêşa xwe ji destkeftinên başûrê Kurdistanê har û dîn bûye. Di kovara bi navê Yeni Harman hejmarê meha Îlonê de bi zimanekî psikopat li birêz Mesût Barzanî û Celal Talabani heqaret dike.

Ew kesên ku liser navê Kurdayetiyê Mihri Belli di serê listeya xwe de kiribûn berendamê parlamentoyê, ger xwedî wijdan bin divê carek din kumê xwe deynin ber xwe û bi ser de bîponijîn.

Dinya bi dore ne bi zore Sedam Efendî!

PK - Darizandina Sedam Huseyin û 7 hevalên wî 50 kilometre li Bakurê Bexdeyê li navçeya Şiîyan Ducêlê di 19ê mehê de destpêkir.

Dadgeha ku serokatiya wê Kurdekî ji Silêmaniyê Rizgar Mihemmed Amîn dike û ji pênc dadgeran pêk tê, wê Sedam jiber sūcên qetlîam, sirgûn û bikaranîna gaza kîmyewî darizîne. Sedam di mehkemeya yekem de wê di sala 1982an de hesabê kuştina 143 gundiyan Şiî û talankirina mal û erdên wan bide. Ger di vê pirsê de bertawan berpîrsiyar bèn dîtin wê cezaya îdamê bixwin.

Sedam Huseyinê ku bi meslegê xwe „hiqûqzan“ e lê di pêvajoya 24 sal rêvebiriya xwe de tenê bi kuştin, lédan û êşkence pîrs çareser kiriye di dadgeha yekem de jibo darizandina xwe astengî derxist.

Sedam pîrsên dadger weha bi bersivên balkêş, êrîşkar û sūcdar bersivand: „Hûn kî ne û ji ku hatine, hûn nasnameya xwe bibêjin. Ez Serokê Dewleta Iraqê me, hûn nikarin min mehkeme bikin. Ez we qebûl nakim.“

Dadgehê darizandina Sedam û hevalên wî bi daxwaziya parêzgerên wî taloqî 28ê meha Çiriya Paşiyê kir.

Sūcên Sedam

Piştî di dawihatina dadgeha Ducêlê Sedam wê jiber sūcên jêr bê darizandin.

Di sala 1991an de wexta Sedam ji Kuweytê xwe vekîsand, bi awayekî xwinkar bersiva serhildana ku li Başûrê Iraqê destpêkir da û bi hezaran mirov kuşt.

Di sala 1988an de li Helepçeyê li dijî gelê Kurd çekên kîmyewî bikaranî. Di vê qetlîamê de 5 hezar Kurd jiyana xwe ji dest dan û 10 hezar kes birindar bûn. Ev êrîş li dijî sivilan wek mezintirin bikaranîna çekên kîmyewî ket nav rûpelên dirokê.

Di enfalên salên 1987-1988an de 182 hezar Kurd hatin qetilkirin.

Di şerê Îran û Iraqê de ku ji herdu aliyên 1 milyon insan jiyana xwe ji dest dan, Sedam bi jenosîd, bikaranî-

na çekên qedexekirî û bînpêkirina normên navnetewî tê tawanbarkirin.

Di sala 1983an de 8 hezar Barzanîyî wînda kir ku piştî 12 salan hatin dîtin.

Di salên 1980-1999an de gelek Şiîyên olperest hatin kuştin.

Kuweyta ku di sala 1990an de ji aliye artêşa Sedam ve 7 mehan hat dagirkirin, jiber sūcên li vî welatî kiriye bi îddianameyekê daxwaz dike ku Sedam bi cezaya îdamê bê darizandin.

Keça Qedafî ji parêzheriya Sedam dike

Keça Serokê Libyayê Muammer Qedafî, Profesora hiqûqê Eyşe Qedafî di sala 2004an de beşdarî nav

şewirmendên Sedam bû û wî diparêze.

Hin parêzgerên Sedam yên bi nav û deng ev in.

Ragad Sedam Huseyin, keça mezin ya Sedam. Ragad û xweşka xwe ya piçûk piştî ruxandina rejîma Sedam reviyabûn Urdunê.

Ramsey Clark. Di salên 1960an de li Amerikayê Wezîrê Edaletê bû. Clark li dijî şerê Iraqê derdiket.

Mahathir Mihemmed. Serokwezîrê kevn yê Maleziya. Ew ji jibo ku ji tima Sedam re şewirmendiyê bike di destpêka vê salê de ket nav wan.

Bibe aboneya/ê Peyama Kurd

Nav / Paşnav:

Navnîşan:

USA, Kanada û Austuraliya

6 mehan: 70, €

Salekê: 120, €

Almanya:

6 mehan: 50,00 €

Salekê: 70,00 €

Commerzbank Bonn

V. Efe/Peyama Kurd

Konto: 1007947

BLZ: 38040007

Welatên Yekîtiya Ewropa

6 mehan: 60,00 €

Salekê: 90,00 €

Konto:

V. Efe/Peyama Kurd

IBAN: DE38 3804 0007 0100 7947 00

BIC: COBADEFFXXX

Ji bo welatên din tîkîlîyê bi rojnemeyê re doynin.

Peyama Kurd, Thomas-Mann-Str. 22, 53111 Bonn, Germany

Tel.: +49 (228) 18 00 654 - 18 00 655, Faks: +49 (228) 18 00 656

www.peyama-kurd.com, eMail: info@peyama-kurd.com

Piştî komkuji û sūcên şer yên 35 salan dadgehkirina Sedam Huseyin

PK (Göttingen) - Rêxistina jibo Gelên Bindest (GfbV) di 19ê meha Ciriya Pêşin de bi navê "Piştî komkuji û sūcên şer yên 35 salan dadgehkirina Sedam Huseyin" daxuyaniyek belav kir.

Daxuyaniya GfbV bi sernivîsa Iraq: Heta milyonek mirî çî bin hikmê diktatoriya Sedam Huseyin de, dest pê dike û tê xuyakirin ku ji salên 1968 heta 2003 di bin hikmê BAAS de bi qasî 500 hezar Kurd û Asûri-Keldanî, 400 hezar Şiî û Erebên muxalif hatine kuştin.

Sernivîserê rojnameya Kurdistanî Nwê ji Peyama Kurd re axivî.

„Bi dîtina min, rojnamevaniya azad, yan jî medya azad li her welatekî, bi tenê ne ewe ku tu di axaftinê de azad bî“

Sernivîserê rojnameya Kurdistanî Nwê Kawa Mihemed û cigirê serokê Sendikaya Rojnamevanên Kurdistanê û cigirê sernivîskarê rojnameya El İttihat Mistefa Salih Kerim ku li ser vexwendina Navenda Lêkolînên Kurd (Navend) ji bo çend hevdîtinan hatibûn Almanya bûn mêvanên Peyama Kurd jî.

Peyama Kurd hevpeyvîna jêrîn bi Kawa Mihemed re çêkir.

Bi pirsxa xwe ya yekemîn, me xwest em sedema hatina Kawa Mihemed û bernameya li pêşiya wî fêm bikin û bizanibin ka wî di çend rojên borî de çi kiriye. Wî, di bersivê de wiha got, “Serdana me li ser vexwendina Navenda Lêkolînên Kurdî pêk hatiye. Ez roja 7ê Cotmehê li gel cigirê sernivîserê rojnameya İttihad û cigirê serokê Sendikaya Rojnamevanên Kurdistanê, Mistefa Salih Kerim gihîştim Almanya. Mebesta me ji vê seferê ewe ku em serdana hinek dezgehên ragihandinê yên Alman bikin, em pêwendiyên li gel wan deynin û sîdê ji ezmûna medyaya Alman wergirin. Wek tê zanîn ev welat, di aliyê ragihandinê de xwediyê ezmûneke dewlemend e. Ev derfet ji bo me pir girîng e. Hem weke rojnamevan û hem jî weke rojnameya Kurdistanî Nwê, em dikarin sîd ji vê serdanê wergirin. Li gel vê yekê, em dixwazin rewşa îro ya Kurdistanê, ji bo wan center û dezgehên ku em serdana wan dikin şîrove bikin û doza hevkarîyê li wan bikin. Ew dikarin rojnamevanên Kurdistanê dawetî Almanya bikin û wan li ser nûtirîn şewazên karê teknîkî û rojnamevanî perwerde bikin.

Peyama Kurd: Heta niha we serdana çend dezgehên ragihandinê kiriye?

Kawa Mihemed: Ji bo serdanên me NAVENDê bername daniye û me heta niha serdana çend dezgehên ragihandinê kiriye. Em çûn serdana dezgeha Deutsche Welle ku radyo û televizyona Hikûmetê ya navnetewî ye û navenda wê li bajarê Bonnê ye. Li wir hevpeyvînek bi zimanê Erebi li gel min hat kirin ku ewê di radyo de belav bibe. Me herwiha li bajarê Kolnê serdana dezgeha WDR kir. Ew jî dezgeheke fermî ya dewletê ye û karê radyo û televizyonê dike. Ev herdu dezgeh weke girîngtirîn dezgehên medyaya Almanya tên naskirin. Her wiha me serdana yek ji mezintirîn roj-

Kawa Mihemed

meyên Almanya Frankfurter Rundschau li bajarê Frankfurtê kir û me navendên çend rojnameyên din jî dîtîn. Di rojên pêş de emê li bajarê Dortmundê serdana Enstîtûya Rojnamevaniyê, rojname Koln Zeitung, Express, Frankfurter Allgemeine û çend cihên din jî bikin.

Di van serdanan de, we tu encam bi dest xwe ve anin?

Belê. Me nêzikbûneke pir baş di navbera xwe û wan de çêkir. Wan bi germî pêşwaziya me kir û biryare ku di pêşerojê nêzik de, em sozên ku hatine danîn bi cî binin. Piştî vegera me ya ji bo Kurdistanê em jî dikarin xwe amade bikin û vê hevkarî û dostaniyê bihêztir bikin. Em dixwazin bi pêşengiya wan çend kursên rojnamevaniyê li Kurdistanê amade bikin.

Ew saziyên ku we serdana wan kir, ji rewşa çapemeniya Kurdistanê agahdar bûn?

Bi awayekî giştî agahdariyeke baş li ser rewşa Kurdistanê heye û xwe weke dostên Kurdan jî nîşan didin. Hez dikin ku Kurdistan di aliyê demokrasîyê de bipêş keve û ezmûna rojnamevaniya azad jî pê re geş bibe.

Heta çi qasî baweriya we heye ku ev soz biçin serî û derbasî pratîkê bibin?

Di rastiyê de, gava yekemîn dimîne li ser me. Ji ber ku pêwîstiya me bi wan heye. Divê ev yek ji wan bêhtir xema me be. Emê hewl bidin ku vê dostaniyê berdeyam bikin. Min jî wan re pêşniyar kir ku serdana Kurdistanê bikin û bibin mêvanên me. Wan jî ev yek pejiwand.

Ev demeke dirêje ku navê Kurdan di çapemeniya Ewropa û bi taybetî di ya Almanya de dernakeve. Ev yek xemsariya Hikûmeta Herêmê ye yan ya

medya Ewropî ye?

Birastî sedem zor in. Cihê mixabiniyê ye ku li Kurdistanê girîngî ji bo xebata derve kême. Ev yek ji aliyê navendên desthilat ve, nayê dîtîn. Li aliyekî din jî weke hûn dizanin îro em li derve xwediyê xezîneyeke dewlemend in. Bi dehan rewşenbîr û rojnamevanên Kurd hene ku ev zêdetirî 15-20 sala ye li Ewropa dijîn û ew nivîskar û pênûsên pir baş in. Lê ew her bi zimanê Kurdî dinivîsîn. Pêwîste ev rewşenbîr, bi zimanê van welatên biyanî jî binivîsin ku wan ji rewşa me agahdar bikin. Êdî ew dem derbas bûye ku em gazinan ji rojnamevanên Ewropî bikin û bibêjin ew çima li ser me nanivîsin. Îro li seranserê Ewropa gelek koçberên Kurd hene û dikarin bi vê erkê rabin.

Di beşekî din yê vê hevpeyvînê de, min hewl da ku ez çend pirsên din jî di derbarê rewşa rojnamevanî, azadiya rojnamevan û cesareta rojnamevanan de, ji Kak Kawa bikim.

Wî di bersiva xwe de got, “Bi dîtina min, rojnamevaniya azad, yan jî medya azad li her welatekî, bi tenê ne ewe ku tu di axaftinê de azad bî. Rojnamevaniya azad ewe ku rojname di aliyê aborî de serbixwe be. Divê rojname di aliyê aborî de ne girêdayî tu hêzan be. Tiştê ku ez dibînim, azadiyê berferê li Kurdistanê heye. Ez behsa îdareya Silêmaniyê dikim. Gelek caran ev azadî sinoran derbas dîke û dikeve warê heqaretkirina bi xelkê. Ev jî dibin navê azadiya rojnamegeriyê de dibe. Ji bo vê yekê divê em sîdeke mezîniyê di aliyê siyasî û aborî de ji guherandina rewşa Îraqê û Kurdistanê wergirin. Wê demê rojnameyê azad dikare bibe xwedî gotin û bandorê li ser desthilatîyê bike. Lê belê niha em çî li ser desthilatîyê dinivîsin jî tu bandorê nake û

nabe hêz. Eger ew zemîna aborî di navbera medya û desthilatîyê de, û di navbera medya û bazarê de çêbibe, wê demê em dikarin bibêjin medyayê ji sedî sed azad heye. Lê belê ev tîkî heta niha li Kurdistanê birêkûpêk nebûye. Her wiha yasayê ku bikaribe van pêwendiyên deyne jî tune ye. Heta niha yasayê taybetî ji bo karê rojnamevanî derneketiye. Lê weke ku min bihistiye, Sendikaya Rojnamevanên Kurdistanê ji bo derxistina vê yasayê, projeyek amade kiriye û dixwaze pêşkêşî parلمانê Kurdistan bike. Hêvî dikim ew proje, cihê xwe bigre û bibe sedema çêkirina pêwendiyên û geşkirina derfetên azadiyê li Kurdistanê.

Kurdistanî Nwê heta çi radeyê hizbî ye? Xetên sor yê rojname çî ne? Ji destpêka damezirandinê û heta niha çî guhertin di rojname de çêbûne?

Di destpêkê de ez hez dikim bibêjim ku Kurdistanî Nwê ne organa YNK ye. Kurdistanî Nwê, berî 14 salan weke pêdiviyekê ji bo qonaxa piştî raperîne derket. Heger ku mirov baş li ser rojname hûr bibe, di rojnameyê bixwe de jî wiha hatiye nivîsin, “Kurdistanî Nwê jî aliyê YNK ve tê derxistin”. Lê nehatiye gotin ku ew organa hizbî ye. Mam Celal girîngîzê me yin dide rojnameza Kurdistanî Nwê. Ew wek serkirdeyekî mezîniyê, wek ronakbîr û kesekî ku bi salan karê rojnamevanî kiriye û xwediyê ezmûneke kûr e, rojnameyê amade dişopîne. Tiştê ku ez dizanim, Birêz li ku dibe bela bibe, li Silêmanî be, li derve be, ew bi berdeyamî Kurdistanî Nwê dişopîne û naxwaze ku rojname xeletiyên bike û ji asta zanîna xelkê derkeve. Ji bo vê yekê jî wî herdem piştigiriya rojnameyê kiriye û şîretên girîng

kirine. Gelek caran ev şîret bi riya civîn û telefonan dibin. Li ser xetên sor yê rojnameyê ez dikarim bibêjim, tu xetên me yê sor ji bo ramana azad û bi binyat tune ne. Herkes dikare bi awayekî vekirî, daxwazên xwe di rojnameya me de belav bike. Lê bi şertê ku babet, azadiya xelkê din bisinor neke û nivîsinê nebe sedema têkdana yekrêziya gelê me. Ez dikarim bibêjim ku Kurdistanî Nwê, bêtir ku cawaziyê tîxe navbera ramanan, ew jî bo herkesî qada ronakbîriya azad e. Ezê werim ser guhertinê ku di rojnameyê de çêbûne. Ev rojname jî destpêka xwe û heta niha, di çend pêvajoyan re derbasbûye. Li her rawestgehê jî riyêke nû ji bo xwe dîtîye. Ez wisa dibînim ku guhertineke mezîniyê di aliyê teknîkî û naverokê de tîde çêbûye. Nîşekî nû ji rojnamevanên Kurd pê re gihîştine, ew ciwanên bi hêz û derfet in û ew jî dibistana Kurdistanî Nwê derketine. Gelek jî wan jî niha li dezgehên din yê ragihandinê kar dikin. Em agahdar in ku rojname nêzikî 90 hezar kesî rojnameya me li ser internet dixwînin û 6 hezar jî ten çapkirin û firotin.

Tu projeyê we ya ragihandinê ji bo Ewropa heye?

Di rastiyê de heta niha, tiştekî me ji bo derve tune ye. Lê em difikirin ku hewlekê bidin xwe û vê xebatê çî li hundir û çî jî li derveyê Kurdistanê, bihêz bikin. Ez hêvî dikim di pêşerojê nêzik de, ev fikir bibe projeyek û hemû alî li ser kar bikin ku em bikaribin dengê gelê Kurdistanê zêdetir û bihêztir bigihînin dinyaya nû.

Ta çî radeyê rojnameya Peyama Kurd li Kurdistanê tê nas-kirin?

Destên we xweş bin, ji bo vê hewldana dilsoz û derxistina vê rojnameyê. Rojnameya Peyama Kurd li Kurdistanê, pir nayê naskirin. Lê weke ku ez li vir dibînim, wê dengê baş di nava beşek ji ronakbîran de daye. Lê pêwîstiya her destpêkekê bi westabûnê heye û karê we jî pîroze. Divê hûn zêdetir pê re biwestin. Ez hez dikim hûn zêdetir hewl bidin ku naverok û babetên Peyama Kurd bergiriya yekrêziya gelê me bikin, bîngeha yekîtiyê bihêztir bikin û rê nedin ku asta rojnameyê tevlihev bikin. Ez careke din doza serkeftinê ji bo we û rojnameya Peyama Kurd dikim.

Hevpeyvîn:
Loqman Berzencî

Bêje Diyarbekir - 4-

Selim Çürükaya

-4-

Komandoyan mêrik anîne beşê hucreyan yê ku weke Qawîşa 36. tê naskirin.

Beşê hucreyan yê weke tîpa E, avahiyeke çar qatî ye.

Di her qatekê de 10 hucreyên ku deriyên wan ji derabeyên hesinî hatine çêkirin hene. Her hucreyek bi mezinbûna pênc û niv metroyên çargoşeyî ye.

Li her hucreyekê sekoyekî ji çemento, tiwalêtek, destşokek û du misliqên avê hene.

Salona li jêzeminê 40 metroyî dirêj û 10 metroyan jî fereh e.

Ji ber ku boriyên tiwalêtê yê ku diçin ser cokên binerdê hatine xitimandin, mîz û gû li salonê digihê kaboka mirov.

Her tişt weke betonê mat û di şiklê hesin de bû.

Dema ku li wî cihê ku ji wî re weke himamê hatibû binavkirin, bêhna pisitiyê pozê mêrik şewitand, ew di hundirê xwe de, di nava nermbûna gotinê yuzbaşî û hişkîna diwarên beton de çû û hat. Ji nişkê ve ew bi qerîna "Xwedêêêê! Xwedêêêê!" û dengên tekbrê veciniqî.

Piştî ku dengên tekbrê hatin birin, komandoyên bi qalas ketin hundir.

"Kuro nûtik! Te hîna xwe tazî nekirî?" got, yekî ji wan.

Mêrik bi awayekî matmayî li ser çavê komandoyan dinere. Komando xwe didin naskirin:

Navê min "Akın" e got, yekî girs, zerik û dagirtî.

Yê min "Kambûr" e got, yê ku hinekî piştî wî xûz bibû.

Ez jî "Karabela" me got, yê bejin dirêj.

Çawîş got: "Navê min jî "Mewlûd" e ez li ser heft sulala mirovan Mewlûdê dixwînim.

..... Û dest bi "firkandina wî!" dikan.

Dema ku mêrik bi derbeyên qalasan dikeve erdê, hewar û qerîna wî ji erşan dihejîne.

Karabela û Kambur, bi lingên mêrikê bêhiş digrin û di nava ava gû de li pey xwe dikişkişînin.

Bi lêdan û kotekan avjeniyê pê didin kirin. Akın, li ser piştî wî dimeşe.

Bi potinên komando pê serê wî dikan û serê wî dixin nava ava gû.

Mêrik dike hewar, diqire û li ber wan digere.

Lê tu kes nabihîze.

Heger ji ser hişê xwe here, belkî bifilitê. Lê ku ji ser hişê xwe neçe, wê berde-wamiya film were kişandin.

Ji komandoyên ku li mêrikê dixin, Akın rola mirovê Qereteci, Karabela rola Samuray û Mevlûd Çawîş ji rola Cüneyt Arkan dilîze.

.... Û mêrikê di Zindana Diyarbekirê ya tîpa E û hejmar 5 di nava destê wan de, dûblorekî lêdanxwîr e.....! Navberdayîn û vehesîn, bi qasî rade û dema jixweçûna mêrikê e.

Mêrikê ku êdî nema dikare rabe ser xwe, weke termê lawirekî ji lîngan ve dikişkişînin û davêjin hucreya Qawîşa 36emîn. Mêrikê ku ser û çavên wî di nava pisitiyê de mane, li ser livîna xwe ya ji çemento dikeve xeweke giran(!).

Dewleta Tirk û sûcen li dijî mirovatiyê -3-

Cuma YAKUT

5-Kuştina kesên sivil :

28.02.1991 de li tabûra Sêgirkê ku girêdayî Sirmexê ye Serokê Beledîya Hîlal ê Yakup Kara û gundîyê wî Mehmet Urun, Alî Benek, Hamît Kara û Husayîn Babat ji aliyê leşkerên Tirk ve di bexçeyî tabûrê da hatin kuştin.

23.10.1993 de li gundê Zengokê ku girêdayî Muşê ye ji malbata Toktas Siddîk, M. Selîm (37), Ayşe (26) û Hanefî destgirêdayî ji aliyê leşkerên Tirk tev Xanî hatin şewitandin.

03.04.1993 de di dema operasyonê leşkerî de li herêma Mûşê 11 gundî hatin binçavkirin û ew kes hatin wendakirin. MMME serlêdana hiqûqî 23954/94 qebûl kir û di biryara xwe da ji wendabûyîna 11 kesên Dewleta Tirk berpirsiyar kir. Piştê jî Dewleta Tirk mehkûmî bi tezmîna 631.000 Sterlîn kir.

27.03.1994 gundê Siris, Beşûkê, Şax û Hebler jî aliyê balafirên Tirk ve hat bombebarankirin, nêzîkî 40 kesî -ku ji wan piranî zarok û jin bûn- jîyana xwe wendakirin.

MMME yê di kuştina Abdulmenaf Kaya ku ji gundê Ciftlikbaxçe bû û di roja 25.03.1993 de ji aliyê leşkerên Dewleta Tirk ve hatibû kuştin, Dewleta mehkûmî tezmînat û mesrefên darizandî kir.

Li Nisêbinê di sala 1995 an da Serdar Ogras (20) ji aliyê polîsan ve hat girtin û dûre ji aliyê tîmên taybet ve hat kuştin. Malbata Ogras serî li MMME da û piştê Dewleta Tirk çareser kirina dostanî pêk anî.

Di tespîtîk Hûman Rights Watch da tê eşkere kirin ku di 19.04.1995 da leşkerê Tirk 7 gundî girtin bin çavhan û piştê Hasan Kundakçî ku fermanarê Artêşa Tirk e bixwe li wan kesên îşkence kirîye. Ji gundîyan Alî Ihsan Dagli piştê ji aliyê leşkeran ve hatîye kuştin.

6-Hovîtîyên dewleta Tirk li dijî şervanên Kurd:

Dewleta Tirk di şerê 20 salên dawîn da gelek hovîtîyên ku di hiqûqa nawanetewî da wek sûcên şer tînanaskirin bicîh anîne. Kesên

ku di şerda hatine kuştin di salên 1984-1988 da, li Newala Qesaba, ku li bajarê Sêrtê ye bi tevahî xistine bin êrdê. Eşkere bûye ku 72 meytên şervanên Kurd li newala Qesaba hatinê veşartin.

Di Îlona 1992an da li Ardahan Göle yê meytên 20 şervanên ARGK ê di cîhekî de bihevê hatine veşartin.

15.10.1992an de 12 şervanên Kurd di şerekî de hatin kuştin û ji wan 2 kes jin bûn. Ew kesên kuştî bi tazî, bi taybetî jî 2 jin, di televîzyona Inter-Star ê da bi deqîqeyan hatin nîşandan.

10.05.1994 an de Li Lîce 3 gerîllayên Kurd hatin girtin û ji wan 2 kes jin bûn. Navên wan Abdurrahman (30), Zelal (21) û Bermal (23) e. Di roja 10.05.1993 an de 3 gerîlla û gundîyek li helikopterê tînan siwar kirin. Gundî T.P. piştê wîsa diblêji; "...Kesên girtî li aliyê çepê bûn. Çawîş li aliyê rastê bû. Piştê çawîş Abdurrahman ji helikopterê avêt jêr û got, "li aliyê din ji min ra jî cîh biqetîne."...Piştê jî Bermalê ra got ku cilên xwe derxê. Lê Bermalê ew qebûl nekir. Çawîş bi zorê cilên Bermalê çirand û piştê ew jî helikopterê avêt jêr. Dûra jî Zelal bi wî awayî avêt. (4)

Di sala 1995 an de di mehên Adar û Nîsan ê de di operasyonên leşkerên Tirk da 5 gerîlla jîyana xwe ji dest didin. Piştê leşkerên Tirk serî, poz û guhên gerîllayan jêdikin û fotografa dikşînin. Ew fotograf di Rojnameya Îngîlîzî "The European" de tînan weşandin. (5)

Di sala 1995 an de di mehên Adar û Nîsan ê de di operasyonên leşkerên Tirk da 5 gerîlla jîyana xwe ji dest didin. Piştê leşkerên Tirk serî, poz û guhên gerîllayan jêdikin û fotografa dikşînin. Ew fotograf di Rojnameya Îngîlîzî "The European" de tînan weşandin. (5)

Di sala 1995 an de di mehên Adar û Nîsan ê de di operasyonên leşkerên Tirk da 5 gerîlla jîyana xwe ji dest didin. Piştê leşkerên Tirk serî, poz û guhên gerîllayan jêdikin û fotografa dikşînin. Ew fotograf di Rojnameya Îngîlîzî "The European" de tînan weşandin. (5)

Saziyên ku li dijî Kurdan şer meşandinê

-Artesa Tirk: Nêzîkî 150.000 leşker li Kurdîstana Bakur bicîh kirine. Şer di bin Fermanariya Artêşa Tirk de tînan meşandin.

-Sazîya Şerên Taybet (ÖHD): Ew sazî li Kurdîstanê bi awakî taybetî şer domandiye û li dijî kesên sivil çalakî bikaranîne. Ew sazî jî gîredayî Fermanariya Artêşa Tirk e.

-JITEM: Jitem sazîyek jendermeyên Tirkîyê ye. Ji gelek kuştin û wendakirina Kurdan berpirsiyare.

-Tîmen Taybetî: Tîmen Taybetî girêdayî Wezareta Karên Hundir in. Li dijî gundî û kesên sivil gelek kuştin û tecawiz bikaranîne.

-Hizbullah (Hizbî-Kontra): Bi hezaran kesên Kurd ji aliyê Hizbullahê ve hatîne kuştin. Di gelek raport û nûçeyan da tê eşkere kirin ku Dewleta Tirk Hizbullah

damezrandîye, bikaranîye û piştgirî dayîye.

-Itirafkar: Itirafkar ew kesên ku, ji PKK qetiyane û ketine xizmeta Dewleta Tirk. Bi destên wan gelek Kurd hatine kuştin. Itirafkar Abdulkadir Aygan di axaftin û hevpeyvînan de gelek bûyer û kuştin eşkere kirine. Aygan di gotinên xwe da çeteyên Dewleta Tirk jî derdixe rastê.

-Qorîcî (Cerdewan): Ew sazî ji aliyê Dewleta Tirk ve hatîye damezrandin û piraniya cerdevanan Kurd in. Nêzîkî 60.000 cerdevan hene. Cerdevan jî bi leşker û artêşa Tirk ra li dijî şervanên Kurdan şer dikan.

-Jenderme: Jenderme leşkerin û girêdayî Wezareta Karên Hundir e. Nêzîkî 100.000 jenderme li Kurdîstanê bicîh bûne.

-MHP: Partiya Nasyonalîstên Tirkîye jî sazîyek şerên taybetîye û endamên partiyê li dijî gelê Kurd di nav şer da cîh girtine.

-Sazîya Taybetîya Tansu Çiller: Ew sazî ji aliyê Serokwezîra Dewleta Tirk Tansu Çiller ve hatîye damezrandin. Di nav sazîyê da Tansu Çiller, Mehmet Agar, Ibrahim Şahin, Abdullah Çatli... û gelek kesên din hene. Gelek kesên Kurd ji aliyê endamên sazîya Tansu Çiller ve hatîne kuştin. Behcet Cantürk, Savaş Buldan, Medet Serhat, Adnan Yildirim, Hacı Karay ji aliyê sazîya Çiller ve hatîne kuştin.

-Tabûra Taybetîya Batmanê: Ew sazî ji aliyê Salih Sarman ku valiyê Batmanê bû hatîye damezrandin. Ji aliyê tabûre ve gelek Kurd hatine kuştin.

Çete û sazîyên din.

Kesên berpirsiyar an jî qatîlên Kurdan: Divê bê zanîn ku şerê li dijî Kurdan tînan meşandin bi siyaseta Dewleta Tirk ve girêdayî ye. Berpirsiyarên şer û sîncan Serokkomar, Hikûmat, Artêş û Hezên Ewlekarîyê ne. Yek bi yek dibe ku meriv hemû sîncan nîkaribe tespît bike. Lê divê bê zanîn ku gelek sîncan ji aliyê Kurdan ve hatine eşkere kirin. Em kanin navên çend kesên li vir eşkere bikin.

-Suleyman Demirel: Serokwezîr û serokkomarê Tirkîyê kevn.

-Tansu Çiller: Serokwezîra kevn.

-Dogan Güres: Serleşkerê Artêşa Tirkîyê yê kevn.

-Mehmet Agar: Midûrê Polîsan û Wezîrê Edalet û Karên Hundir ê kevn.

-Hasan Kundakci: Fermanarê Artêşa Tirkîyê yê kevn.

-Ünal Erkan: Walîyê Rewşa Awarte yê kevn.

-Hayrî Kozakcioglu: Walîyê Rewşa Awarte yê kevn.

-Salih Sarman: Walîyê Batmanê yê kevn.

Ew kes berpirsiyarê şerê taybetî ne. Ew şer li dijî gelê Kurd hatîye mesandin û di serî da;

-Nêzîkî 20.000 Kurdên sivil hatine kuştin.

-Bi sedan Kurdên sivil di Newroz an jî di meşan da hatine kuştin.

-4000 gundên Kurdan hatine şewitandin û hilweşandin.

-Gelek bajarên Kurdan hatine gullebarankirin û valakirin.

-Nêzîkî 3 milyon Kurd hatine koçberkirin.

-Bi deh hezaran Kurd hatine îşkencekirin.

-bi sedan Kurd di bin çavhan da hatine wendakirin.

-Bi sedan jin bûne qurbanên tecawizê.

-Çand û nasnameya Kurdan hatîye înkarkirin û qedexekirin.

Di Mehkemeya Mafên Mirovan a Ewropa de li dijî Dewleta Tirkîyê bi hezaran serlêdan û biryar hene. Lê mixabin Dewleta Tirk jibo kuştina kesên, jibo xirabkirina gundan, jibo îşkence û tecawizê perandide û pîrgîrêkê diqedîne. Divê Kurd bizanibin, sedema serlêdan û encama biryaran, kiryarên Dewleta Tirk in. Ew kiryar, sîncan li dijî mirovatiyê ne. Kurd îro nikanin Mustafa Kemal, İsmet İnönü û Abdullah Alpdogan gilî bikin. Lê em kanin Demirel, Çiller, Agar, Güres, Kundakci... gilî bikin.

Ew sîncan, sîncan li dijî mirovatiyê ne. Sîncan li dijî mirovatiyê di hiqûqa nawanetewî da cîhekî gelek girîng digre. Merivên ku ji sîncan zirar dîne, kanin herdem gilî bikin. Jibo gilîkirinê wextek nehatiye danîn. Meriv kanin sîncan 50 sal berê an jî 20 sal berê gilî bikin. Li Belçîka di vî warî da qanûnek hebû lê hat guherandin. Mehkemeya Bilind a İspanya, di demên derbasbûyî de biryar girt ku; Li İspanya hemû kesên ku ji sîncan li dijî mirovatiyê zirar dîtine kanin gilî bikin.

(1)-Mossad, V. Ostrovosky pela 44-45

(2)-Raporta Susurluk

(3)-Raporta Susurluk

(4)Savas ve İnsan-Human Rights Watch Arms Projekt. P.105-107

(5)-The European 11-17 January 1996 No.296

Remildank

Jinekolog, mêrekolog, dînekolog. Prof. Dr. Fatê Were Civatê

Şêxbat

Partiyek Kurd li Sûri bûm. Partî bi nav û deng bû, me berî 6-7 mehan xwe hel kir, em bi partiyek din re bûne yek û me navê xwe guhert. Mişkile ez nikarim navê partiya xwe a berê jibîr bikim û ez ana dixwazim vegerim partiya xwe ya berê, lê jiber go navê wê jî çû min go a baş ezê dîsa partiyekê bi wî navê berê çêkim. Bawerke ê weke min partizan û partidilêş pir in. Ez jî tere birasti bêjim: Ji min re welat û quzilqurt ne muhîme. Jixwe serokê me ê berê jî berî salekê li mala xwe rûnişt û got „berî go dinya çelqo-melqo bibe a baş ez bi xwe bazdim“ û ez di nava valabûna partibûnê de hiştim. Min jî xwest weke wî li mala xwe rûnê, lê qûna min dixuriya û min nikaribû weke wî bazdim. Ka tu dibê çî? Gelo ez partiyekê bi navê berê çêkim yan na?

Karwanê partidilêş / Qamişlo

Lao Karwano, agir bi canê te û partiya te keto, kuro lao tu behsa kîjan partiyê dikî malneket! Ne yek in ne dido ne, tiştê ez zanim li Kurdistana Sûriyê 16 partiyên we hene. Bi serê te yê delal û şimamokî, heger du partiyên we bûbin yek ewê çarê din li şûna wan

zêde bibin û bibin bist! Heger em partiyên hersê parçeyên din têxin ser hev bi qasî partiyên we nabin bavê min! A baş emê ji parçê Kurdistana Sûriyê re bêjin „Kurdistana Navendî“ te go çî? Te go kezeba te liser partiya te ya berê dişewite? Weledd! Lawkê mino ez zanim, mane ew pelûl bi serê min de jî rijyabû haa! Min jî ji partiya xwe pir hezdikir, lê serokên me jî wek serokê te bazdan û qûna wan xwe liber tir û fisan negirt berxê mino! Ma qey partimeşandin û serokatî rehetê? Na! Jêre qûnek fireh û elastîkî lazime ez qurban! Qûnek go karibe xwe liber şeg û peqên dost û dijminan bigre lazime! Te go te jî dixwest wek serokê xwe bazdî lê qûna te duxriya û te nikaribû li mala xwe rûnê? Naloo! Kuro bi xwedê ez jî tam li yekî weke te digeriyam haa! Jixwe nêta min jî hebû ez partiyekê „qûnxuran“ avabikim lê min serokek peydenedikir. Madem tu bi devê xwe dibêji „qûna min duxriya“ hema ji te çêtir serok peyde nabin! Qet metirse, emê navê partiya te ya kevn lêkin û emê te bikin „Serokê Partiya Qûnxurên Kurd!“ Ma ne başê? De zû were haa!!

Rojbaş Xaltîka Fatê. Em di bextê te û xwedê dene, dewleta Tirko hevalên me yên mirîşk û elokên ku hêkan nakin, jehrî dikin û dişinin Kurdistanê jibo Kurd wan bixwin û pê bimrin. Wê rojê bi hezaran hevalên mirîşk û elokên nexweş şandin

Patnosê. Bi vê helwestê Tirk dixwazin Kurdan bikin dijminê mirîşk û elokên di Kurdistanê de şerê navxweyî derxînin. Em wek Komîta Navendî ya Eniya Mirîşk û Elokên Kurdistanê nema zanin bê çî bikin! Hawar, hawar û sedcarî hawar!

Serokê Eniya MEK / Elokê Serşûnik / Patnos

Birêz Serokê Eniya Mirîşk û Elokên Kurdistanê, Elokê Serşûnik, lao ez wek vegetaryanekê eniya we silav dikim û dibêjim „bijî Eniya Mirîşk û Elokên Kurdistanê!“ Birastî Partiyên Kurdên bakur heta niha nikaribûn Eniyekê Netewî çêkin. Heger mirîşk û elokên me Eniyek Netewî çêkiribin, mana xwe ewe ku rizgarbûna Kurdistanê nêzîke û hêvîdarim ku hûnê ji partiyên me re bibin nimûneyek baş! Ê lao, dewleta Virqo bi riya Kemalîzm û Demokratîk Cûmhûriyetê Kurd jehrî kirin, em gêjomejo kirin. Nerî go tu xêr ji me dernakeve îcar em wek Evdo kelebçe kirin û dest avêt mirîşk û elokên me. Jixwe hêvîya me Kurdan mabû berxwedana mirîşk û elokên. Îcar bi serê te ez pir liber we dikevim û bi halê we dêşim. Min dixwest vê pirsgirêka we hewaleyî Mam Celal bikim, lê ditirsim ew ji Tirkîkan bêhtir tofanekê bine serê we û we di firin û tenûran de bibrêje. Îcar yek çare tenê maye ku hûn bi Rovişên Kurdistanê re jî Eniyek Netewî çêkin û şerê dewletê bikin! Ji kerema xwe bernama eniya xwe bişîne ji partiyên me re jî, belkî hema ji we fedî bikin û ew jî bèn ba hev, tamam!!

Beran (21.03-20.04)

Xêrnexwaz dixwazin we jî rê derxin, li xwe miqatebin, hûr tevbidin lê kûr bikolin.

Gamês (21.04-20.05)

Hûn li bendî nûçe û xeberekê xêrê ne, lê her tiştê xwe pê ve girêndin, bê hêvî nemînin.

Cêwî (21.05-21.06)

Di rojên teng de alikariyê ji dostên qenc bixwazin, zanibin ku destê bi tenê deng jê nayê.

Kevjal (22.06-22.07)

Bi galgal û zimandirêjiyê meriv bi ser nakeve, firêza meriv çalakî û xebata berbiçav e.

Sêr (23.07-22.08)

Rojên xweş li bendî we ne. Ji zexelî û bêkariyê tişt dernakeve. Xebat nişana azadiyê ye.

Simbil (23.08-22.09)

Jiber tengasiya aborî moralê we xirabe ye, lê zanibin ku berxwedan nişana serketinê ye.

Mêzên (23.09-22.10)

Henekpêkirin karekî nebaş e, kesekî piçûk nebinin, ji bir nekin ku dinya bi dorê ye.

Dûpisk (23.10-21.11)

Serê xwe bi kar û barên piçûk re neşînin, mezin bifikirin, kûr û dûr bikin, radest nebin.

Kevan (22.11-21.12)

Hûn di nava liv û heyecanek mezin de ne, riya evîne vekiriyê û mizgîniyên xêrê dixuyin.

Kovi (22.12-19.01)

Piştî tengahiye firehiye, dev ji kar û barên xwe bernedin, xwedê alîkarê mirovên qenc e.

Satil (20.01-18.02)

Hefteyek çalak û livbaz e. Karê xwe nivco nehêlin, ji xwe piştrastbin û ji kesî bawer nekin.

Masi (19.02-20.03)

Hefteyek xweş û ronak e. Wê ev hefte li gor dilê we be, gelek tiştên balkêş diqewimin.

Pêkenok

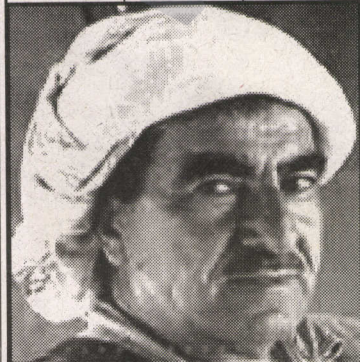
Evdo

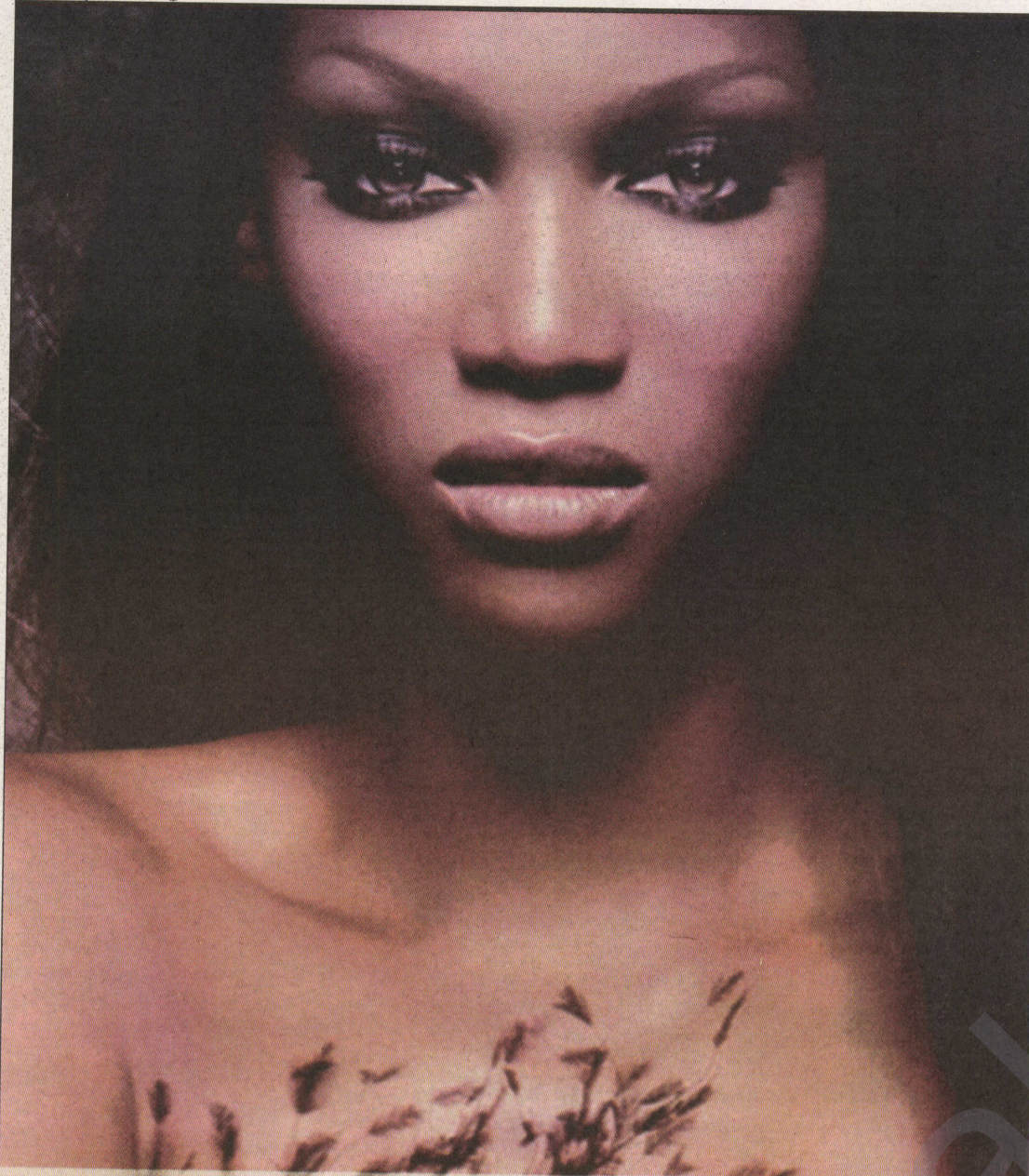
Wek her kesî trimpêla Evdo jî heye. Li welêt her ku diçe benzîn û mazot buha dibe. Jillet gazindan dikin. Rojekê hevalekî Evdo jê re dibêje:

- Kuro Evdo, lao dîsa mazot buha bû haa, mala me çû mîratê!
Evdo bersivê dide:
- Wele ji min re ferq nake, buha bibe nebe ez her bi 10 hezarî dikirim!

Çengelpirs

Serokê li wêne	Kole, dîl, girfî	Tika, daxwaz	1	Qûnika cixarê,	E	Bi Almanî xelas, tewa	Nivîskarek Kurd	Aletek muzîkê	Desthilatdar
	B	A	R	Z	A	N	10		
Pehniya heywanan	S	I	M	Xemgîni, cûreyek şanoyê	D				Bajarekî Kurdistanê
Kirêkirin, deman kirin	10	C	A	R	E	Herdem, hertim	Nîşan, xelat		
	A	R	A	R	Cûyin, birêveçûn	OI, bawerî	D	10	N
Bi namûs, pak	Kesê yekem	Destnivîs Damar, kok	10	M	Z	E	Hejmarek		Ezman, sema
	K	E	R	T	E	Roja xutbê	10	N	10
Parçe, lîme çêbû, hat	Z	A	Paytextê Sûriyê Tîpa duyem	S	A	M	Partiya Saddam	Gotina ecêb-mayîne Ajansêk	
			Navûdeng	Ji vir û pêde	Vînî, şexsiyeta Nex, ben				
			Dîn, serxwarî, bêaqil				Kok, bingeh, reh	Pronavê yekem	hat dinyayê, çêbû
			Meha sêyem Pêreye, liser e				Êşkence, eziyet		
						Zilamê bi namûs, bi xîret			

Naomi Campbell

Ew weke şahbanûya defileyên modayê tê binavkirin. Bedewiya wê ya ku ji tevlihevbûna kokên Jamaîkî û Çînî pêk tê, wê dikin çermereşa herî navdar ya cîhana modayê. Ew him serkêşa modayê ye û him jî bazirganeke jêhatî ye.

Naomiya 31 salî, di nava gelek çerxan re derbas bû û derbas dibe. Navê wê li kêleka navên gelek xort û mîrên navdar hat nivîsandin û ew weke xapînoka mîran hat nîşandan. Lê ew vê yekê napejirîne.

Ev bedewa Brîtanî ya ku xwediyê bedeneke nedîtî ye, di 15 saliya xwe de hat keşîfkirin. Bi çermê xwe yê weke çokolatê, bi çavên xwe yê rengîn û lêvên xwe yê dagirtî bala herkesî dikşîne ser xwe. Naomi Campbell bedewiya xwe bi vî awahî diparêze.

• Parastina por : Şahbanûya modayê, gelekî guh dide porê xwe. Pora wê yek ji beşên herî bedew yê bejn û bala wê ye. Ji ber ku pora wê jî weke ya piraniya çermereşan xelexelekî ye, ew mecbûre piraniya wexta xwe bide parastin, bedewkirin û rastkirina porê xwe. Naomi herdemê hez dike bi porê şahîk û rast were dîtin. Bi vî awahî ew dikare pora xwe ji regekî têxe regekî din.

• Parastina çavan : Li kêleka por, naven-deke din ya balkêşiya Naomi çavên wê ne. Ew bi piranî lensên kesk bikartîne ji bo ku bedewiya çavên xwe zêdetir bike û balê bikşîne ser çermê xwe yê tarî û çavên xwe yê rengîn.

• Parastina destan : Çermê tarî ji yê vekirî ziwatir e. Ji ber vê yekê Naomi

pêwîstiyê mezî dide nermkirina çermê destê xwe û temamê bedena xwe. Destên jineke modêl jî herdemê liber çav in û pêwîstiya wan bi parastineke taybetî heye. Naomi destên xwe bi krêmên taybetî nerm dike û neynûkên xwe herdemê dide çêkirin.

• Mekyaj : Ew bi seetan xwe teslîmî nava destên pisporên mekyaj dike. Ji bo ku çermê wê yê tarî baş were bedewkirin û temamê newekheviyên li ser çav werin veşartin, Naomi bi seetan di odeya mekyajê de dimîne. Yek ji markeya mekyaj ya ku kêfa wê jê re tê, markeya modêla naskirî Imán e ku li Emerîka û Brîtanîya derketiye bazarê. Ew marke bi taybetî ji bo jinên çermereş hatiye amadekirin û bersiva hemû pêwîstiyên çermê wan dide.

• Diyet : Yek ji lawaziyên Naomi, xwarina wê ye. Ew nikare bi nefsa xwe û zêde guh nade xwarina xwe. Ew dikare rojê sê caran hamburgeran, petatên qelandî û sandewîçên tije mayones bixwe.

• Spor : Ew gelekî ji meşê hez dike. Dikare rojeke temam, li dikanan bigere û ji xwe re kirîn û firotinê bike. Ew niha bi piranî li perçeyên ku li gora modeya salên 60î hatine çêkirin digere. Ew naçe salonên fitness ji ber ku bedena wê bi awayekî xwezayî şidîyayî ye. Naomi, di temamiya bedena xwe de, ji lingên xwe hez nake û dibêje ku ew xwaromaro û pir mezî in. Hejmara lingên wê 40 e. Livbaziyeke din ya ku dihêle ew zirav bimîne, dans e. Ew dikare her roj li diskotekekê be û dansê bike.

Hûn bi zarokên xwe re hevaltiyê dikin?

PK - Hemû pispor hemfikirin ku axaftin û ziman girîngtirin du hêmên (ûnsûr) pêwendî û jiyana civakî ne. Ger pispor psîkiyatîk û anatomîk tunebe zarok di 6 mehiya xwe de hêdî hêdî dest bi hecekirina peyvan dikin. Jibo ku kapasîteya zeka û fêrbûna zarokan were sewiyeke normal, merhaleyên xwe yê psîkososyal bi awayekî saxlem derbas bike, di wextê de dest bi axaftinê bike û li pêwendiyên xwe yê bi zarokên xwe re miqatebin.

Piştî 12 mehiya xwe zarok dest bi kirina peyvan dikin û di 18 mehiya xwe de jî êdî hevokan dibêjin. Carna ligel ku tu astengiyek di ortê de nîne ev pêvajoyê dikare piçekî dereng bikeve.

Zarokên ku bi tena serê xwe dimîne, sînyala ji dinya derveyî xwe nastîne, eleqeyekê ji dê û bavê xwe nabîne dikare dereng dest bi axaftinê bike û ji însên bireve.

Zarokên ji însên îzole nabin, pê re tê axaftin, jê tê hezkirin, dileyze zûtir dest bi axaftinê dikin.

Jiber vê yekê pispor ji malbatan re pêşniyar dikin ku temenê wan çî dibe bila bibe bi zarokên xwe re bipeyivin, wextekî ji wan re veqetînin û bi wan re leystikan bileyizin. Heta mimkun be îmkân çê bikin ku zarokên we bi hevalên xwe re firseta bi hevdumayîne û lîstinê bibînin.

Zarokên xwe zêde li ber televîzyonê nehêlin

PK - Pispor radi-gihînin ku bi seetan li televîzyonê nêrîna zarokên 0-3 salî bi xwe re hin mez-hûran tîne. Di van salan de zêde liber televîzyonê rûniştin zarokan ji dinya derve diqetîne. Zarok ji insanen bidûrdikeve, bi dinyê, der û dora xwe re eleqedar nabe, pêwendiyên hisî danînin û dikeve nav dinya xwe ya şexsî ku di salên pêşde dikare bi xwe re problemên psîkolojîk bîne. Bi vê re qebiliyeta axaftinê bi zarokan re pêşda naçe.

Li şûna ku bi seetan liber televîzyonê rûniştandinê pispor pêşniyar dikin ku malbat di nav xwe de

kên xwe re leystikên diçe bileyizin. ku bi xweşa zarokan

Zelal

Bayiyên Zelal

AKCAN GmbH
Hamburg
 Tel.: 040 723 402 96

AKCAN 2
Bremen
 Tel.: 0421 691 96 78

CAN GETRÄNKE
Essen
 Tel.: 0201 289 74 17-18

CAN GmbH 2
Köln
 Tel.: 0221 37 79 408

ESD Softdrink GmbH
Mannheim
 Tel.: 0621 318 76 70

LIZA GmbH
Berlin
 Tel.: 030 61 62 98 11

TRINK-One
Düsseldorf
 Tel.: 0211 15 79 881

TRINK-SEM
Dortmund
 Tel.: 0231 981 86 23

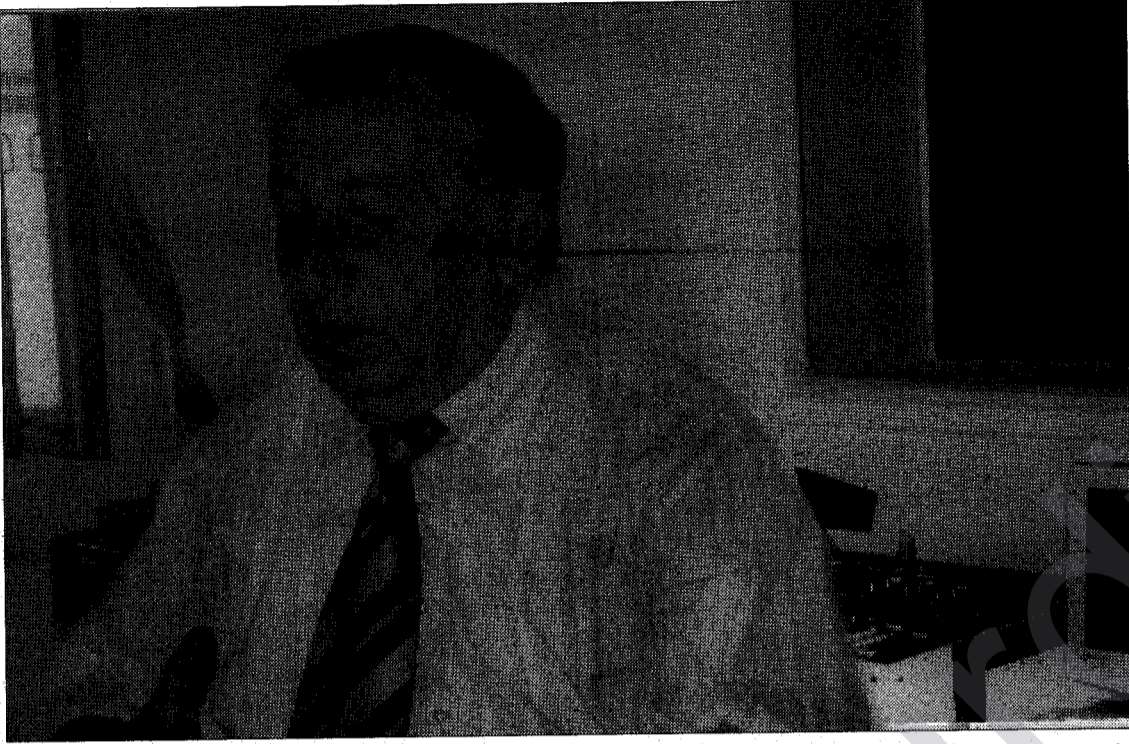
Bîranînek ji Ermenistanê -3-

Pîrkemal

Birastî mebestek min ji serdana Ermenistanê ev bû ku ez Rojnama Riya Teze û Radyoya Êrivanê, beşê Kurdî bibînim. Meraqa dîtina Rojnama Riya Teze ji dilê min derket îcar mabû dora Radyoya Êrivanê beşê Kurdî. Ji roja ku ez bîrewer bûme û heta niha deng û ahenda vê radyoyê di mejiyê min de cîh girtibû. Bi taybet ji deng û awazên hunermendên vê radyoyê bandorek mezin li min kiribû û wek gellek Kurdan di hişyarbûn û xwenasîna min de jî rolek mezin lîztibûn. Li vir ez bi taybet spasiya Enstîtuya Brukselê û Serokê wê birêz Derwêş Ferho dikim ku derfeta serdana Ermenistanê dan min û min ev hisret ji dilê xwe derxist.

Radyoya Êrivanê beşê Kurdî di 1954an de dest bi jiyana weşangeriya xwe kiriye. Ji wê salê û heta niha di pêşdebirin û paraztina çand, ziman û muzîka Kurdî de xizmetên bêhempa kirine. Ez bawerim ku xebatkar, serkar, hunermend û hemî Kurdên ku di pêşdebirina û xizmeta pîroz de xebitîne û keda xwe dane ewê di dîroka Kurdistanê de bi payebilindî ciyê xwe bîstînin û neyên jîbîrkirin. Dibe ku nîfşên nûhatî nizanibin, lê em ên ku berî salên 70î hatine dinyayê xizmet û bandora vê radyoyê baş dizanin û qeqrekî mezin didin wê. Radyoya Êrivanê beşê Kurmancî ne tenê jibo pêşdebirin û paraztina çand, ziman û muzîkê, lê herweha di hişyarbûn û xurtbûna hestên netewî de jî xizmetek mezin kiriye. Radyo û xebatkarên wê hiştine ku Kurd bêhtir li ziman, çand û muzîka xwe xwedî derkevin û bi taybet ji deng û awazên hunermendên vê radyoyê hiştiye ku nîfşên nuh bidin dût şopa wan û li muzîka Kurdî xwedî derkevin.

Radyoya Êrivanê, beşê Kurdî, ji 1954an heta bi 1958an bernamêyên xwe bi 15 deqîqeyî diweşand. Herçiqasî 15 deqîqe pir kêmtir jî, lê li gor şertên wê demê xizmetek baş û bikêrhatî bû. Ji 1958an û pêde rewş hat guhertin. Nemir M. Mustafa Barzanî di 1958an de xwe li Rûsyayê girt û bi salan li wê welatê jiya. Di dirêjkirina wextê weşana radyoyê de rol û helwesta M. Barzanî pir çêbûye. Liser daxwaza M. Barzanî rayedarên Sovyetê destûrê didin ku wextê weşanê ji 15 deqîqeyan bikin seet û nîvek û li seranserê Kurdistanê jî bê guhdarî kirin. M. Barzanî bandorek mezin li Kurdên Sovyetê kiribû. Ewî serdana gundên Kurdan ên li Ermenistanê kiribû û ji alî Kurdên Ermenistanê ve bi germî hatibû

Keremê Seyad

pêşewazî kirin. Piştî danûstendinên Barzanî, rayedarên Sovyetê daxwaza wî anîbûn cîh û weşana radyoyê bibû seet û nîvek û li seranserê Kurdistanê jî dihat guhdarî kirin.

Me di serdana Radyoya Êrivanê de xebatkarê hêja û bîrûmet, Serkarê beşê Kurmancî birêz Keremê Seyad dît. Keremê Seyad em bi dilgermî qebûl kirin û deriyê beşê Kurmancî ji me re vekir. Tiştê balkêş ev bû ku di van rojan de Radyoya Êrivanê beşê Kurmancî 50 saliya

xwe t e - m a m dikir û Keremê Seyad, ku ev 45 salin bi riya vê radyoyê xizmeta gelê Kurd dikir, pir dilşa û serbilind bû. Gava behsa radyoyê dikir, wek xortekî nûhatî dilgerm û bi heyecan bû. Tiştêkî din jî bala min kişand ku ev jî ev bû, ku birêz Keremê Seyad û hunermend Aramê Tigran pir dişibiyên hev û te digot qey du birayê cewî ne. De ka em axavtinê ji Keremê Seyad re bihêlin û guhdariya wî bikin:

Ev 45 salin ez di Radyoya Êrivanê de dixebitim. Ez berê nûçegihanê Radyoya Êrivanê bûm. Lê di 1963an de min di

beşê Kurmancî de dest bi xebatê kir. Beşê Kurdî di 1954an de dest bi weşanê kir. Berê dema weşanê 15 deqîqe bû. Di 1958an de M. Barzanî hat Sovyetê. Barzanî hat gundên Kurda. Hat gundê Elegezê û Heko ye û bi rayedarê Sovyetê û Ermenistanê re hevdiyan pêkanî. Di van hevdiyan de M. Barzanî ji rayedaran xwest ku weşana beşê Kurdî bibe seet û nîvek û li seranserê Kurdistanê bê guhdarî kirin. Liser daxwaza M. Barzanî weşana beşê Kurdî ji 15 deqîqan bû seet û

nîvek. Bi hatina M. Barzanî kurdên Ermenistanê pir dilşa

bibûn. Yekî ji xortên Kurda - Egîte Xido- ji M. Barzanî re got "em jî dixwazin bibin pêşmerge". Lê M. Barzanî jê re got "li Kurdistanê pêşmerge pir in, ji me re xwendevan lazimin, hûn bixwînin". Ez wî çaxî xort bûm û baş tê bira min. Serwerê Radyoya Kurdî yê pêşîn Casimê Celil bû (1954-1957). Piştê Xelil Mûradov (1957-1982). Piştê Ehmedê Gogê (1982-1994). Piştê Titalê Kerem (1994-1996). Û dîre jî min wek Serwerê radyoyê dest bi kar kir û heta niha jî berdewam dikim.

Heta niha 44 kes di radyoyê de xebitîne. Hinek ji wan dijîn û hinek jî çûne dilovaniya xwe. Ji 44 kesan niha em 4 kes mane. Ez, kurê min Tital, keça min Leyla û Gulîzara Memê. Di nav Kurdên Ermenistanê de kesên ku bixwazin di radyoyê de bixebitin nemane. Kes naxwaze bêpere an jî bi pereyekî hindik bixebite. Gellek ji wan ji Ermenistanê barkirine. Rewşa aborî Kurdên Ermenistanê jihev tarûmar kiriye. Gellek ji wan çûne Rûsyayê û gellek ji revyane Ewropayê. Îro radyoya beşê Kurdî wek "bela namûsê" di stuyê min û malbata min de maye. Ez jî naxwazim ked û xebata 45 salan bi avê de berdim, wîjdanê min qebûl nake. Heger min jî wek gellekan jibo başkirina aboriya xwe dev ji radyoyê berdaba niha jî zûde radyo hatibû girtin. Lê wîjdanê min ev tişt qebûl nekir û heta roja îro jî bi zîkek têr yek birçî em karê radyoyê dimeşînin"

Birastî jî rewşa aboriya Ermenistanê xirab bû. Kurdên me şerpeze û belengaz bûn. Bi ser hemî astengî û belengaziyê re jî Keremê Seyad û malbata xwe bi "nan û zîkê" kar û barê radyoyê dimeşandin, lê wan bixwe jî nizanibû ewê heta kengî karibin vî barê giran hilgirin.

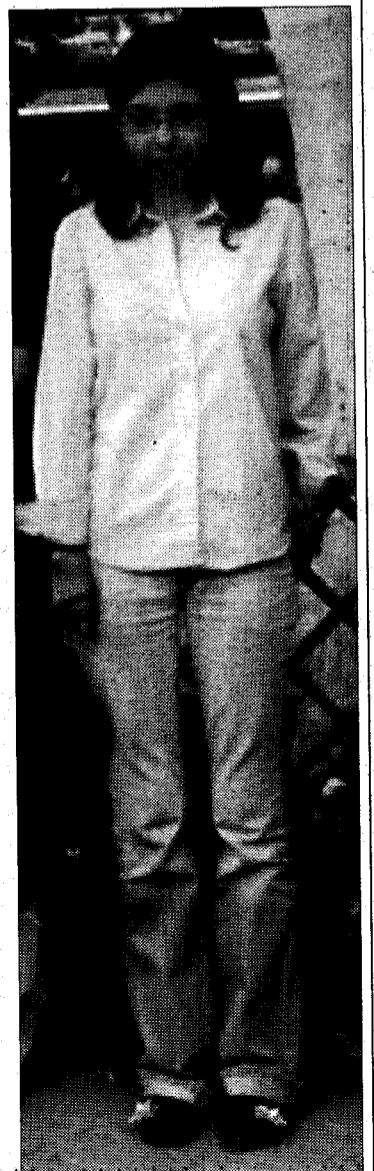
Dewleta Ermenistanê weşana beşê Kurdî ji seet û nîvekê daxistiye niv seetê û sedema vê kêmkirinê jî pîrsgirêka aborî nişan didin.

Erebê Şemo

Wek em hemî zanin, Erebe Şemo nivîskar û kedkarekî hêja û mezin e. Ew ne tenê di nav Kurdan de, lê herweha di nav gelê Ermenî de jî baş tê naskirin. Di gera nav bajarê Êrivanê de Cemal Cindoyan û Grîşayê

Memê em birin kolana ku mala Erebe Şemo lê bû. Liber devê deriyê wî, liser kevirekî reş û girover "nivîskarê Kurd Erebe Şemo di vê malê de dijiya" hatibû nivîsandin. Belê, me bi çavê serê xwe, berî mirina xwe mala Erebe Şemo, nivîskarê navdar, xwediyê destana Dimdim û romana Şivanê Kurd jî dît. Te digot qey hîna jî Êreb saxe û bêhna wî jî tê me! Bîla rehma xwedê lê be û ciyê wî buhuşt be. Lê tiştê balkêştir çibû hûn zanin? Gava em li cafeteryayekê rûniştibûn, li wî aliyê cafeteryayê yekî wêneyên desta çêdikirin. Keçîkek li wir rûniştibû. Gava keçîkê Grîşayê Memê dît silav lê kir. Piştê Grîşayê Memê ji me re got "binerî ew neviya Erebe Şemo ye". Keçîkek ciwan bû, lê di çêbûna xwe de seqetiyên bedenî pîre çêbibûn. Me hevdu naskir, hat ser masa me. Keçîkek pir sempatîk û xweşmirov bû. Navê wê Meryem bû, bi Kurdî nizanibû lê xuyabû ku ji Kurdan hez dike û xwe nêzikî Kurdan dikir. Meryemê dixwest alikariya me bike û digot "fermo, werin arşîva kalkê min Erebe Şemo kopî bikin û bibin". Dixwest bi vî awayî xizmetekê ji arşîva Kurdî re bike. Ev helwesta wê jibo me bû ciyê kêfxweşî û şanaziyê.

Newiya Erebe Şemo

Barzaniyî qurbanî Enfal kurdistan de amê defa kerdiş

Hewler - 8 henar Barzanî ke 1983 de bi destî diktatoriye BAAS amê Enfal kerdiş, inan re mehiti 500 kesan amê kurdistan. Mehiti nê 500 kesan Barzan de amê defa kerdiş.

Semedî nê 500 Barzaniyana 17î octobre de hawafirgehê enternasyonel ê Hewler de yew merasim yîraziyay. Na merasim de serekî kurdistan Mesûd Barzanî, serekî Iraq Federal Celal Talebanî, serekî hukûmetî kurdistan Nêçirvan Barzanî, serekî Parlamentoyî kurdistan Adnan Muftî, cagirotê serekî Parlamentoyî kurdistan Kemal Kerkukî, konsolosî Amerika(DYA) û Britanya ê Kerkûk, walî û idareciyî hukmatî kurdistan zaf parlemantor, çahar parçeyî kurdistan re temsilkarî partiyani kurdistan, zaf roşnîr û qurbanani enfal na merasim de ca girot.

Merasim bi wendişî marşa

Iraq û kurdistan (Ey reqip) dest ci kerd. 500 heb tabût bi ala kurdistan amêbi xemilnayiş. Peşmergeyan nê tabût eşti xo mil û kerdî zerrê kalafatan.

Merasimê ameyişî kurdistan ê 500 mehitanî Barzaniyan de serekkomar Celal Talebanî, serekî kurdistan Federe Mesûd Barzanî, serekî Parlamentoyî Adnan Miftî, bi

nameyî Partiyani kurdistan sekreterî Partiya Kedkarani Kurdistan Kadir Eziz, papaz Mitran Raban, bi nameyî qurbanani enfal Suleyman Raad, bi nameyî yewbiyayê malayani kurdistan M. Emin Akreyî û konsolosani DYA û Britani qisê kerd.

Piyerê kesani ke qisekerd muhimê ewro rojî û herekta netewiya kurdistan de rolî

Barzaniyan ard ziwan.

Serekkomar Celal talabanî hususî şexsiyetî Mistefa Barzanî ser agahdarî da mêmanan. Serekî Kurdistan Mesûd Barzanî zi hususiyetî Barzaniyan ser agahdarî da mêmana û va: Hetani yew qurbanî enfal bimano, ma gereka rêçê inan biçarnî û mehiti piyerin veci orte.

Cuwa pey piyerê mêmanan segiyê kinc û eşyanî qurbanan ziyaret kerd.

Merasimê 500 Barzaniyan televizyonani KTVê, Kurd Satê û Zagros de ganî amê vilakerdiş.

18î oktobere de pa serekî kurdistan Mesûd Barzanî û serekî hukmatî kurdistan Neçirvan Barzanî ya bi henaran şarî kurdistan nê 500 mehiti Barzaniyan mintiqa Barzan de milî xo ser berdi gor, defa kerdi. No defa kerdişî Barzaniyan zi KTV û Kurd-Sat de ganî ame vilakerdiş.

Mixalefetî suriya yew cephe awan kerd

Şam - Partiyani suriyê ê mixalîf semedî raya peroyiya ortax bi nameyî "Eşkirakerdişî Şam" yew vilavok kerd vila. Inan îta de eşkira kerd ke nê partiyani piya yew cephe awan kerdo.

Nê partî hukmatî suriye re wazenî reformî bingehî bibî, Ê pine kerdiş red kenî. Ihwanî Muslîmîn myanî no cephe de nê yî. La inan zi eşkira kerd ke ê waşeyanî nê partiyandestek kenî.

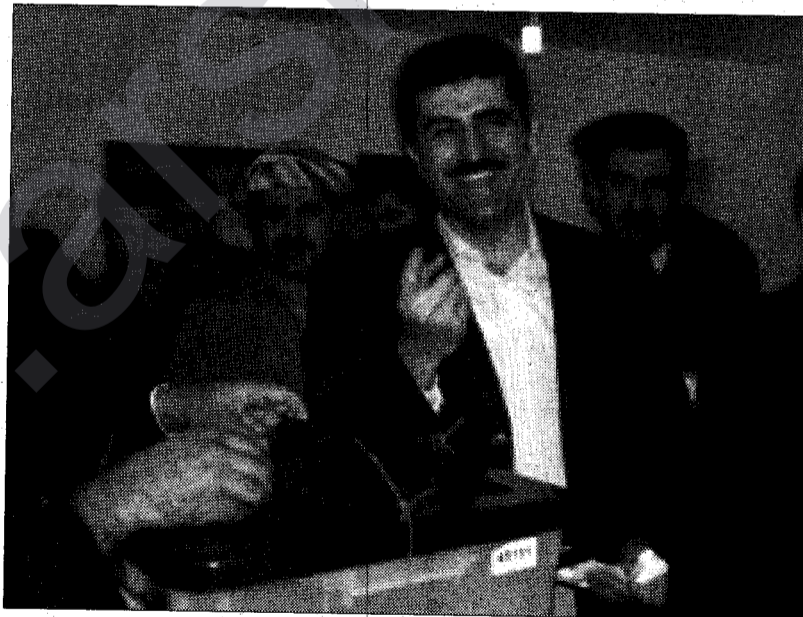
Nê partî û rêxistinî myanî no cephe de ca genî: Yewbingirotişî Niştimanî ya Demokratîk (îta de 5 partî estî), Hevben-diya Demokratîk a Kurdî li Sûriyeyê, Bereya demokratîk a Kurdî li Sûriyeyê, Hizb Musteqbel, Komîteyanî ciwiyayişî Cemaatî Sivîl, Komîteyî Heqî merdiman ê sûriye û çend parlamente.

Koçerî koyî Çolig waran re yenî war

Çolig - Koçerî ke wisaran pesî xo ûnî koyanî Çolig, hetî Erzürim û Kaniya Reş, hin hedî hedî waran re yenî war.

Nê koçer ke zafê inan Bertî yi hin koyanî Çolig re yenî war û hetî Riha, Diyarbakır, Semsor û Xarpêt a şinî. Nê koçerî bi heywananani xo ya peyetî şinî. Ê hema hema yew aşm peyetî şinî cayanî xo yê neweyan.

Destûrê Iraq bi referandûm amê qebul kerdiş

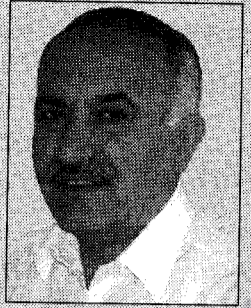
Hewler - 15î oktobere de Iraq semedî destûra bingehîna referandûm vira-ziya. Semedî destura sehet 71 sibay de raydayiş dest ci kerd û hetani sehet 17 rûmit. Temamî Iraq de 6 henar 500 sandiq de ray amê eştiş.

Desturê Iraq bi destî komisyonî zagona bingehîna amebî hedrekerdiş û perî Parlemantoyî Iraq re amebî tesdiq kerdiş.

Ca cayî Iraq de teroristan waşt ke no referendum sabote bikerî, la ê nêresayî armancê xo. Şarî kurdistan myanî huzur û rahatî de rayî xo dayî. Şarî kurdistan bi kêf û eşqa şî sondiqan ser û rayî xo eşti sondiqan.

Serekkomar Celal Talabanî Bexdat de, serekî kurdistan Mesûd Barzanî Hewler de, serekwezîr Neçirvan Barzanî Pirmam (Seleheddîn) de, serekî hukmatî Silemamiye Ömer Fettah zi Silemaniye de rayî xo eşti.

Goreyî neticeyanî vîrînan ke komisyonanî vîcnayişan û memuranî Yewbiyayê miletan resnayî Bexdat serserî Iraq de destûrê Iraq ameya qebûl kerdiş. Erebi sunî ke verba destûr bi, ê nêşkayî ehend rayan bidî ke destûr biyero red kerdiş. Mintiqayanî Şiiyan û kurdistan de bi yew provento berz destûrrayî ê (belê) girotî.

Selim Çürükkaya

Pinter û ziwani ma

Hepixaneyî Diyarbekir de ma qerar girotib û ma vatib: Nika re pey ê insan ke yeni ziyaretî ma, ma inan de zazakî û kurmançî xeber dîni.

La eskeriya no qerari ma qowil nêkerd, ma zi dest bi rueceyî mîrg kerd.

Ma di henar ten ra zêderib, Ankara re yew heyet ameb, no heyet de deheb albay bi.

Wext ke ma inan de qisêkerd, yuzbaşî Abdurrahman Qeharaman va:

Kurmançî û zazakî qisêmekiryan, dadî û babî xo boye bikirên beso

O wext ez zaf yers biya, mi va: Ti hê heqaret kenî ma, yew qalê tirkan esta, vûnî; „Insanlar konuşa konuşa, hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşır“ (Insan bi qisêkerdişî, heywan bi boye kerdişî yew bîn fahm kenî)

Wext ke mi no qeyde va, ez û embazî xo ma wariştî we, ma şiy qowîşê xo.

Ma na mesela piyrê embazanî xo ra va. Yew roj cuwa pey, rojê ziyaret bi.

Kam şî ziyaret no halî ma dadî û babî xo re qalkerd.

Panc rojî cuwa pey dadî Mehmed Şenerî, Saliha xanim yew na mesela yew rojnameyan re qalkerdiş. Na xeber rojnameyî Cumhuriyet de vécıyaybî.

Ez tehmin kena nuştox Herold Pinter na xeber wendib, nûn zi yew ey re tercume kerdiş.

Uca ra pey Herold Pinter bi nameyî „Zimani Koyan“ yew kayî tiyatroyê nuşt.

No kay de yew cîniyeka ehtiyar şina hepixane de lacî xo ziyaret kena.

Cîniyek tirkî nêzana, lacî aye zi nêşkeno kurmançî qisê bikero.

Nuştox Herold Pinter emser xelatê Nobel girot. Ey bi ziwani xo ya nuşt, xelat girot

La ziwani ma hama zi ho giredaye. Bi ziwani ma mektêb çinî.

Hama zi hê ma ra vûnî: Xo re yew bîn boye bikeriyen, bi ziwani xo menusiyan, mewiniyan.

Ewro roj vengî Herold Pinter şino her ca.

Ez wazena ke Herold Pinter semedî serbest biy

Silemaniye de ciwiyayîşî şarî Kurdistan ser yew pêşengeh abî

Silêmanî - Serrî na aşm de Silêmaniye de ciwiyayîşî şarî Kurdistan ser yew pêşengehê karikatûr û resiman abî.

Abiyayîşî na pêşengeh de wezîrî hukmatî Silemaniya Fettah Zaxoyî, wezîrî roşnîriye Feridûn Dartas, serki yewbiyayê hunermendani Kurdistan û hunermend û hunerheskerdeyan ca girot.

Na pêşengehê karikatûr û resiman de 42 tabloyî hunermend Behzad Tara amê rakerdiş. Semedî tedeyî nê tabloyan hunermend Behzad Tara vûno: Her tabloyî mi de yew his, yew ruh esto, la no ruh tablo de nimateyo.

Hukmatî Kurdistan Helebçe, Çemçemal û Silemaniye de hegeyî kerdî vila

Kurdistan- Bi heviya çarekerdişî persani koçeran Helebçe de 2516 parçe hega û Çemçemal de 1703 parçe hega qûrbani enfal re amê vilakerdiş.

Per bîn re Silêmaniye de hewşa senterî xortan de bi yew merasîm 675 parçe hega memûr û mailman re amê vila kerdî..

Silemaniye de yew senterî netewî ê cigerayîşî enternasyonal abî

Silemaniye - Serreyî na aşm de Silemaniye de bi nameyî "Senterî Netewî semedî cigerayîşan" yew ca abî. Abiyayîşî no Senter de endamî politburoyî YNK, Dr. Erselan Bayiz, zafê rexistinî cînîyan û siyasî hedre bî.

No Senter de odeyî Computer, Internet, kitabxane û çî yi bîn estî. No senter bi destî kadroyan û wendoxanî ke zaningeh qednayo, yanî akademikerî, yeno idare kerdî.

Hamburg de vîrardişî İsmail Hakkî Mûtevellizade

Hamburg - 51 çiriya paşîn de Hamburg de semedî vîrardişî welatparezî kurd İsmail Hakkî Mutevellizade yew kombiyayîşî ameyo hedrekerdiş.

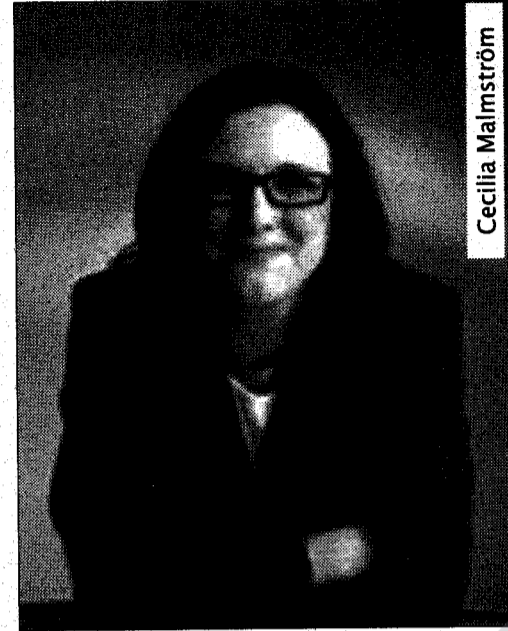
No kombiyayîş de embazî İsmail Hakkî ebukat Osman Aydın kar û xebatê İ.Hakkî ya siyasî û şexsiyetî ey agahdarî bido hedreyan.

Gereka Mizakereyanî YE de temsîlkarî kurdan zi bibî

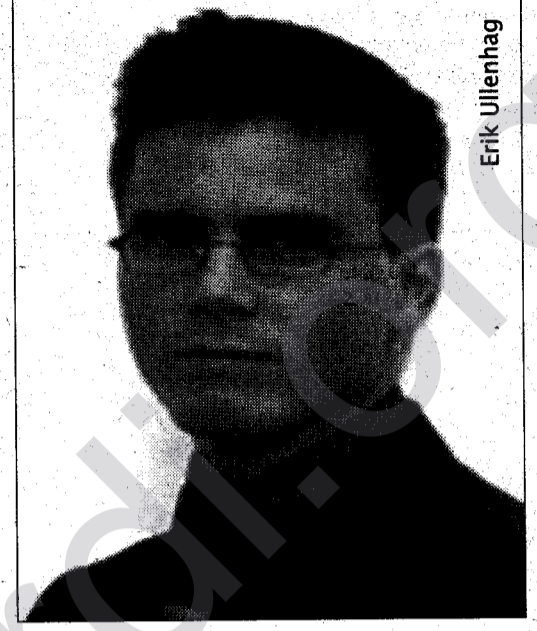
Stockholm - Mebusî partiya Gel- Liberal Erik Ullenhag semedî çarekerdişî persa Kurdistan yew pêşniyar da parlamentoyî swêd. No pêşniyarî Erik Ullenhag mebusê parlamentoyî Ewropa Cecilia Malmström zi destek kena.

Nê di parlamentor bi pêşniyarî xo dewleta swêd ra wazenî ke dewleta swêd hewl bido ke mizakerayanî YE de kurd zi bi temsîlkarani xo hedre bî.

Se ke yeno zûnayîş tirkiye 3ê oktobre de bi Ye ya dest bi mizakerayan kerd. Hanc nê di parlementerî parlamentoyî swêd re wazenî ke dewleta swêd hewl bido ke heqî tayîn kerdîşî qederî xo semedî kurdana biyaro rojevê Parlamentoyî Ewropa. Nê di parlementeran no pêşniyar

Cecilia Malmström

Erik Ullenhag

de ardo ziwan ke gereka swêd semedî her çar parçeyî Kurdistan de destek bido kurdan û bi hususî zi hukumetî Kurdistan destek bikero. Hancî ê wazenî ke swêd Kurdistan de konsolosiye xo akiro. Çime: Rizagrionline

Hamburg de pêşengehê kîtabanî kurd viraziyay

Hamburg - Rojanî 15-16î oktobre de bajarî Hamburg de Fuarê kitabani kurd viraziyay. Na çalakî Hamburg- Komkar û şanoyî Newroz amede kerd.

Na Fuar de weşanxaneyanî Deng, Komkar, PSK, Roja Nû, Öz-Ge, Fırat, Avesta û Vate kitabî xo peşkeşî wendoxan kerdî.

Hancî na Fuar de Heyderê Omer, karî edebiyatî Osman

Sebrî, Cemal Xeznedar tarixî çapxaneyî Kurdistan ser, Seyid-xan Kurij, weşanani kirdkî, Yılmaz Çamlıbel zi bi giştî weşanani kurdî ser agahdarî da hedreyan. Eskerê Boyik zi çend şîrî xo wendî.

Şandî 15î oktobre komê muzikê Hamburg Komkar û Hoza Mizgîn bi klamanî kurdî, Hoza Bruski zi bi Hîp-Pop a kurdî reng da na çalakî.

Bongîlan

Ehmedê Dirihî

Bongîlan milata veri bîni hukmî Mitanîyan, Huriyan, Hititîyan, Asûriyan û Medan de mendo.

Cuwa pey İskender ameyo ita işqal kerd. Bongîlan zi sey çayanî mintiqa ê binan heta 1071 binî hukmî Bizansan de mendo. 1071

de Bongîlan koto binî hukmî Selçukîyan û cuwa pey zi Osmanîyan. Bongîlan û Muş pabestê Erzîrum bî. Wextî şerî dinya ê yewin de rusan Bongîlan işqal kerd, la no işqal zaf nêrumit. Bongîlan veri bestiya Muş a, 1936 de bestiya Bingol a.

Bongîlan ho serî rayeri Tirkiye- İnan ser, binî koyî Şerefdîn, kiştê çemî Mûrad de, yew dest de yo.

Şarî Bongîlan yew qisim kirdkî yew qisim kurmanci qisêkenî. Nê serranî peyin Licê ra zaf kurd ameyî Bongîlan de ca biyî.

Dewî Bongilanî

Arakonak
Aslanbeyli
Asmakaya
Bozkanat
Demirkapî
Dilektepe
Doğuyeli
Elbaşı
Elmasirtî

Girwas
Kameran / Hovît
Perxo
Dornî
Xwercûran
Yex / Serban
Kafık / Tutel
Qasiman
Poxê / Poxik

Eşmetaş
Gelintepe
Gençtavus
Göksu
Hazarşah
İnandık
Kaleköy
Kırık
Murat

Weşmerg
Kexmut
Tavs
Mezrayê Şadan
Hezarşa
Serêla
Qale
Qirik
Nurek / Norik

Mutluca
Oymapınar
Sülünkaş
Sükyan
Şimşirpınar
Tarhan
Yenibaşak
Yenidal
Yigitharman

Melekan
Arzengê / Arzink
Emeran
Sukyan
Xelean
Badinan
Arçên
Çirikê Wankan
Xirbizan

جوێبار حاجی توفیق - سوید

که پیشه‌وایان ئێعدامکرد، من له چوار چارا دوو سعاتان راوهستام، بۆ ئهوهی ئهو دیمه‌نهم قهت له‌بیر نه‌جێته‌وه!

کورته‌یهك له زین و تیكۆشانی محمهد شاپه‌سه‌ندی

سه‌ردهمی کۆمه‌له‌ی ژک ساڵی 1944 ته‌وریز، راهه‌ستاوه‌کان له راسته‌وه: (1) زه‌بیهی (2) محمهدی شاپه‌سه‌ندی دانیه‌شوووه‌کان له راسته‌وه: (1) هاشمی خه‌لیل زاده، (2) خه‌لیلی ساوجیلاجی (خانه)

محمهد شاپه‌سه‌ندی پاییزی ساڵی 1920 له شاری مه‌هاباد له‌دایکبوه. باوکی ناوی محمه سالح کوری سه‌عید و به «شاپه‌سه‌ندی» ناسراوه.

محمهد شاپه‌سه‌ندی به مندالی خزاوخته بهر خویندن و له قوتابخانهی «سه‌عادهت» له مه‌هاباد خویندویهتی.

هیشتا میژدمندال بووه که بووخته هاورێ و هاو‌بیری کۆمه‌له لاویکی هوشیار و کوردپه‌روهی وهک: عبده‌ولزه‌حمان زه‌بیعی، حوسین فروهر، محمهد نانه‌وازاده، هه‌ین، محمهد ئەمین موعیتی، سدیق حه‌یدهری و گه‌لیکی دیکه. شه‌وانه به‌دزیهی ئەمینیه‌کانی حکومه‌تی ره‌زاشای په‌له‌وییه‌وه، به‌ناوی پارێکردنه‌وه هه‌رحاره‌ی له‌مالی یه‌کیه‌کان، یان له ناوباخ و گورێ چه‌می سا‌بلاخ کۆبوونه‌وه و باسی زمان و میژو و ئه‌ده‌بی کوردییان کردوه و زانیارییان ئالوگۆر کردوه. دواتر هه‌ندیک له‌م لاوانه له‌گه‌ڵ چهند کەسی به‌ته‌مه‌نتر له‌خزین «حیزبی ئازادیه‌خوازی کوردستان» یان دامه‌زراندوه. له مانگی ئۆگۆستی 1941 دا ده‌وله‌ته هاو‌په‌مانه‌کان (یه‌کتیی سۆقیه‌ت و به‌ریتانیا و ئەمه‌ریکا) ده‌ست ده‌گرن به‌سه‌ر ئێراندا و ره‌زاشای په‌له‌وی له حوکمرانی ده‌خه‌ن و به‌رواڵته‌ محمهد ره‌زای کوری ده‌که‌نه‌ شای ئێران. له‌وه‌مه‌دا هه‌لو‌مه‌رجکی تارا‌ده‌یه‌ک ئازاد بۆ سه‌رحه‌م خه‌لکی ئێران ده‌هه‌ولقیت و جموجولی سیاسیی و رۆشنبیری په‌ره ده‌ستینیت. پوناکیریان و تیكۆشه‌رانی کورد له شاره‌کانی رۆژه‌لاتی کوردستان سوود له‌وه‌ده‌فته وهره‌گرن و چالاکی سیاسی ده‌ستین ده‌که‌ن. هاوکات هاو‌چووی باشووری کوردستان ئاسان ده‌ییت و په‌یوه‌ندی سیاسی و رۆشنبیری له‌ نیوان هه‌ر دو‌لادا له‌ جاران زیاتر به‌هیز ده‌ییت. پاشان به‌ هاوکاری و پرێتۆینی «حیزبی هه‌وا» له‌ رۆژی یه‌ک شه‌مه‌ پرێکی وتی 1942/8/16 به‌رامبه‌ر به (25 گه‌لاویزی 1321 یه‌تایی) کۆمه‌له‌ی ژ. ک. «کۆمه‌له‌ی ژانه‌وه‌ی کوردستان» له‌ شاری مه‌هاباد دامه‌زرێتیت. محمهد شاپه‌سه‌ندی بوای نزیکی سالیک له دامه‌زراندنی کۆمه‌له بوو‌ته ئەندام. خۆی له‌م باره‌یه‌وه له نامه‌ی رۆژی (28/11/2002)یدا نوسیویهتی: «من و باوکم له یه‌ک کات و شویندا بووین ئەندامی کۆمه‌له‌ی ژ. ک. باوکم پێش من سویندی ئەندامییتی خوارد. ژماره‌ی ئەندامییتی باوکم 820 و ناوی نه‌ییتی (بازرگان) بوو. ژماره‌ی ئەندامییتی خۆشم 821 و ناوی نه‌ییتییم (م. ش. آه‌ره‌) بوو.» (1)

وه‌نه‌گرتوه، به‌لکو وه‌ک ئه‌رکی کوردیایه‌تی به دلسۆزییه‌وه به‌شداریم تێدا کردوه، به‌لام کاتیگ کۆمه‌ری کوردستان دامه‌زرا موچه‌م بۆ دیاریکرایوو. «پاشا روو‌خانی کۆمه‌ری کوردستان، ماوه‌یه‌ک خۆی ده‌شارته‌وه و هه‌ولده‌بات نه‌که‌وته به‌رده‌ست و نه‌گیریت. دواتر له‌گه‌ڵ ده‌سته‌ی لاویکی هاو‌ڕینیدا دیتا سه‌ر ئه‌و باوه‌ڕه‌ی که هه‌ولی زیندو‌کردنه‌وه‌ی حیزبی دیموکراتی کوردستان بدن و نه‌هێڵن دۆژمن سوود له‌و بۆشاییه‌ سیاسییه‌ وهرگیریت که له‌و ده‌مه‌دا ده‌رکی پێده‌کرا. پاشا چهند کۆبوونه‌وه و هاو‌چووی ئەملاونه‌ولا، سه‌رنجام بریاره‌ده‌ن به‌ره‌و باشووری کوردستان بڕۆن و له‌گه‌ڵ کەسه‌ تیكۆشه‌ر و به‌ ئەزمونه‌کانی ئه‌وی وتویز بکه‌ن و بیرو‌پارێان وهرگیرن. ئیدی رۆژی 21 مارتی 1948 له‌گه‌ڵ غه‌نی بلوریان به‌ره‌و باشووری کوردستان ده‌ڕۆن و پاشا چهند رۆژ له‌ گوندی «سه‌تک» (3) له‌ساوسییه‌ری شینخ له‌تێفی حه‌فیدا ده‌گرسێته‌وه. (4) له‌ سه‌تک له‌گه‌ڵ عبده‌ولزه‌حمان زه‌بیعی یه‌که‌گه‌رنه‌وه و ئالوگۆری بیرو‌پارا ده‌که‌ن و ده‌گه‌نه‌ ئه‌وه‌ی که کۆمه‌له‌ی ژ. ک. زیندو‌بکه‌نه‌وه و وه‌ک یه‌که‌م هه‌نگاو ده‌ست به‌ ده‌رکردنه‌وه‌ی گۆفاری نیشتمان بکه‌نه‌وه. سه‌ره‌تا بێر له‌وه‌ ده‌که‌نه‌وه که ئامیزکی چا‌پی خنجیلانه دروست بکه‌ن. شینخ له‌تێفی حه‌فید ئاسنگه‌ریکی زیره‌کیان بۆ ده‌دزیته‌وه به‌ ناوی شینخ حسینی ئاسنگه‌ر، که وه‌ستایه‌کی ناسراوی نیو ئاسنگه‌ره‌کانی شاری سلیمان بووه. (5) بریاره‌ده‌ن شاپه‌سه‌ندی بچیت بیژگی ئامیزه‌که‌ ببات به‌ وه‌ستایه‌ و له‌گه‌ڵ ئه‌و‌دا پیکه‌وه دروستی بکه‌ن. شاپه‌سه‌ندی خۆی له‌و باره‌یه‌وه نوسیویهتی: «مانگیکی ره‌به‌ق له‌ دوکانی شینخ حسینی خه‌ریک بووین، تا تاوانیم چا‌په‌که‌ ته‌واو بکه‌م. دوابی پێیوستمان به‌ حروف هیندیک کهرسه‌ی تر ته‌ه‌بوو، ئوانیش به‌ هه‌ژێ زه‌بیعی و شینخ له‌تیف ئاماده‌کران.» دواتر شینخ له‌تێفی حه‌فید چهند کەسی وریای خۆی ده‌نێزیت و ئامیزه‌که‌ ده‌گه‌ینه‌نه گوندی سیتک. سه‌ره‌تا به‌و ئامیزه‌ ده‌سکرده‌ چهند به‌یاننامه‌یه‌ک ده‌رده‌که‌ن و مژده‌ی سه‌ره‌لدا‌نه‌وه و بووژاندنه‌وه‌ی خه‌باتی رزگارخوازی له کوردستان له‌ دژی حکومه‌تی حه‌مه‌ ره‌زا شا، به‌ خه‌لکی کوردستان راه‌ده‌گه‌یه‌ن. پاشان ده‌سته‌ده‌که‌ن به‌ چاپکردنه‌وه‌ی گۆفاری نیشتمان.....

به‌ نه‌هتیی ده‌ییتاوه مه‌هاباد. له‌و کاتانه‌دا عبده‌ولزه‌حمان زه‌بیعی و دلشاد ره‌سولی و قاسم قازی بۆ جینه‌جیکردنی کاریکی گرنگی کۆمه‌له به‌ره‌و رومی ده‌چن. له‌ رینکا له‌لایه‌ن ده‌سته‌یه‌ک سه‌ربازی حکومه‌تی ئێرانه‌وه ده‌سگیره‌کرین و به‌ره‌و تارانیا ده‌بن و ده‌یان‌خه‌نه زیندانه‌وه. به‌ گه‌رائی عبده‌ولزه‌حمان زه‌بیعی گۆفاری نیشتمان ده‌هه‌ستیت. به‌ مه‌به‌ستی ئه‌وه‌ی که جیگه‌ گۆفاری نیشتمان (ئۆرگانی کۆمه‌له‌ی ژ. ک.) خالی نه‌ییت، شاپه‌سه‌ندی به‌ته‌نیا له‌ مانگی ئۆگۆستی 1944 دا گۆفاریک به‌ ناوی «ئاوات» ده‌رده‌کات. له‌و گۆفاره‌دا په‌خشانه‌ک به‌ ناوی «به‌یادی دۆستی نوورم» به‌ نازناوی «ئازاد» وه‌ک وه‌فا و پرێتینان له‌ عبده‌ولزه‌حمان زه‌بیعی ده‌نوسیت و باسی رۆلی ئه‌و له‌ نیو کۆمه‌له‌ی ژ. ک. دا ده‌کات. هه‌روه‌ها شه‌یره‌کی هه‌ین و شه‌یره‌کی هه‌زار و چهند شه‌یره‌ و بابه‌تیکی دیکه که نیاز بووه له‌ژماره‌ی نوویی گۆفاری نیشتماندا چاپبیکه‌ن. له‌و گۆفاره‌دا بلاو ده‌کاتوه. پاشا بلاو بوونه‌وه‌ی ئه‌و ژماره‌یه‌ی ئاوات، چهند کەسه‌ له‌ به‌رپرسیانی کۆمه‌له بانگیان کردوه و ره‌خنه‌یان لیکرتوه که چۆن به‌بێ ره‌زامه‌ندی رابه‌رائی کۆمه‌له، گۆفاریکی به‌و ئامیز و که‌ره‌ستانه‌ی کۆمه‌له

په‌راوه‌زێمان:
(1) له‌ گه‌لیک وتار و لیکۆلینه‌وه و بیروه‌ه‌بییدا ناوی محمهد شاپه‌سه‌ندی له‌ ریزی ناوی دامه‌زرێته‌ره‌کانی (کۆمه‌له‌ی ژ. ک.) دا نوسراوه. محمهد شاپه‌سه‌ندی چهندین جار له‌ نزیکه‌وه ئه‌وه‌ی بۆ باسکردووم که خۆی و باوکی پاشا نزیکی سالیک له‌ دامه‌زراندنی کۆمه‌له په‌یوه‌ندییان کردوه و بوونه‌ته ئەندام. هه‌روه‌ها له‌و ئاواته‌دا که بۆی نوسیویم و له‌ ئه‌رشیقی خۆمدا پاراستووم، **بۆ لا‌په‌ره‌ی 6**

په‌یامی کورد ئاماده‌ی بلاو‌کردنه‌وه‌ی ریکلامه‌ی بازرگانی و بروسکه‌ی پیروۆزبایی و پرسه‌نامه‌یه‌ به‌نرخیکه‌ گونجاو

کاوژ 2.21 تا 2.20
ئۆله‌ یواری کاره‌که‌ندا، کەسبکی به‌ وێژدان و ره‌وشت به‌رزیته، هه‌ر به‌ر هه‌یه‌شه‌وه له‌ ئا‌په‌ده‌دا سه‌ره‌کۆتی گه‌وره‌ به‌ده‌ست سه‌هه‌یتیت.

شیر 7.22 تا 8.22
ئەم ماوه‌یه‌ زۆر گونجاوه‌ بۆ هه‌ر پرۆژه‌یه‌کی تازه‌ و ده‌سپیکردنی له‌م کاتدا سه‌ره‌کۆتی ناشی به‌ دوامه‌یه، با‌یه‌خی پتر به‌ خه‌زانه‌که‌ت بده.

کوان 11.22 تا 12.21
ده‌ییت باوهر و متمانه‌ کردن به‌ هاوسه‌ره‌که‌ت به‌هیز بیته، چونکه‌ ئه‌و باوهر و متمانه‌ی به‌ تۆ هه‌یه، با‌ری خه‌زاینان به‌ره‌و باشتر ده‌روات.

گای 2.21 تا 2.20
ئهلوانی هاوسه‌ریان نیه‌، ئەم ماوه‌یه‌ زۆر گونجاوه‌ بۆ به‌هه‌راکردنی پیوه‌ندی سوژداری و ئەوانه‌شی هاوسه‌ریان هه‌یه، پرێک پاره‌ به‌ ریکه‌ومه‌ بۆتان.

هه‌ریک 8.22 تا 8.22
له‌ یواری کاردا، سه‌ره‌کۆتی باش به‌ده‌ست ده‌هه‌یتیت و، پیوه‌ندیته‌ له‌گه‌ڵ پارچه‌تانه‌یان هاوسه‌ره‌که‌ت ته‌ه‌وتر ده‌ییت، پێش‌نیا‌ریک ده‌خه‌رته‌ به‌ره‌هه‌ت یه‌ک و دوو له‌ نه‌که‌یت.

گه‌سک 12.22 تا 11.19
زۆر هه‌لت له‌ده‌ستدا به‌ هه‌ژێ که‌له‌ره‌قیته‌وه، هه‌تا‌یک به‌ ریکه‌ومه‌، سوودی له‌ن وهره‌گه‌ و، ته‌میش به‌ ده‌ردی ئهلوانی تر نه‌یه‌یت!

دوله‌ (جک) 5.21 تا 6.21
هه‌ندیکتان له‌ داهاتوویه‌کی نزیکا سه‌فه‌ر ده‌که‌ن و، هه‌ندیکیشان دووچاری کۆمه‌لیک گیرۆگه‌تی جزا‌و‌چۆر ده‌به‌وه.

ته‌رازو 9.22 تا 10.22
تۆ ته‌رکیکی سه‌خت له‌سه‌ر شانه‌ و ته‌گه‌رچی ئه‌ستا به‌ ریکوینکی ده‌ییه‌ت به‌رته‌وه، به‌لام له‌ داهاتو‌و‌دا ماسووت ده‌کات.

سه‌هل 1.20 تا 2.18
ئه‌وه‌نده‌ خه‌مبار ته‌به‌ و له‌و قاره‌غه‌ خه‌مگینه‌ت وهره‌ ده‌ره‌وه، به‌تایه‌تی با‌ری ده‌روونیته‌ له‌م ماوه‌یدا به‌رگی خه‌م و خه‌فته‌ ناگریت.

قو‌ل 7.22 تا 7.22
ئه‌وه‌نده‌ دوابی شاره‌زووه‌ ده‌روونییه‌کانت نه‌که‌وه، چونکه‌ کاریکی ته‌گه‌تێف ده‌کات سه‌ر که‌سه‌یه‌تییه‌که‌ت: زۆر به‌رووی ناگه‌یه‌کی خراب ده‌یینه‌وه‌ له‌ یواری سه‌زداریدا.

دو پشک 10.22 تا 11.21
هه‌ول بده‌ گورانیکی به‌سه‌ر شینواری کارکردندا به‌ییت، چونکه‌ ماوه‌یه‌کی دیکه‌ توشی بیزاری ده‌ییت، نامه‌یه‌ک یان هه‌والیکی خۆش به‌ ریکه‌ومه‌.

ته‌ه‌نگ 2.19 تا 2.20
وه‌ک سه‌رت له‌ خوت شینواندووه‌ به‌و هه‌موو پیوه‌ندیه‌ سۆزداریا‌نه‌وه‌، هه‌ول بده‌ به‌هه‌ل مانه‌‌ه‌یان له‌گه‌ڵدا بکه‌یت، با‌یه‌خ به‌ کارت بده‌ و، وان له‌م به‌زمانه‌ت به‌یته!

گه‌له‌وه‌کانی هه‌فته

له نه‌رشیقی هونه‌رمه‌ندانى كوردستانهوه

a.chegani@home.nl

ناما كوردنیا - ناشتی كهرمیا - هونهدا

هونه‌رمه‌ندی شیوه‌كار عه‌لی له‌تیف

ئهو هونه‌رمه‌ندی كه هه‌رده‌م به زمانیکی كوردی و په‌تی و گالته‌ی پیکه‌نینه‌وه له گه‌له‌ریه‌كانی ناو شاری سلیمانی و یاریگی وهرزشی سه‌رقالی راهبندان و یاسكه و مه‌دالیای یاریزانان بووه. ئهو هونه‌رمه‌ندی كه به چاویکی ورد و چر و په‌روه له دم و چاویکی ده‌روانی، ئهو ره‌نگینه‌ی كه نه سوور و نه زه‌رده، كه چو‌س‌سوور و زه‌رد و می‌زخ‌میوون، له تابلویه‌کی پان و پۆر و ناوه‌رۆكی به ئازاز ده‌چوون. هونه‌رمه‌ندی شیوه‌كار ماموستا عه‌لی له‌تیف خاوه‌ن دنیا‌یه‌ك له تاقی‌كردنه‌وه‌ی ره‌نگ و فۆرم. قوتابخانه‌ی هونه‌ری له ریالیستی و

ره‌نگ‌كاریش له كوردستانهوه بو عوربه‌ت. كوچیان كرد

ده‌كه‌نه‌وه، هونه‌رمه‌ندانى كورد هیچ كه‌متر نین له‌وه‌رمه‌ندانیه‌ی كه كاره هونه‌ری په‌كانیان له موزه‌خانه جیهانی په‌كاندا پیشان ده‌درین، له چهند موزه‌خانه‌یه‌کی گشتی ئه‌وروپیدا تابلوی هونه‌رمه‌ند پیشان دراوه. ئه‌كه‌ر به زنجیره تیروانینی شیوه‌كارى له‌سه‌ر ئه‌م هونه‌رمه‌نده بدوینین، من بن گومانم كه‌سیكى وه‌كو هونه‌رمه‌ند عه‌لی له‌تیف پیوستی به پینج تا شه‌ش زنجیره باسی هونه‌ری هه‌یه له تیروانینی كاره هونه‌ری په‌كانی، كاروانی هونه‌ری عه‌لی له‌تیف هیلکی ته‌ریبی بی كۆتاییه له هونه‌ری شیوه‌كارى كوردیدا. www.aliatif.de

كه‌سانی وه‌كو من ناسرتیه‌وه و، ئه‌وه‌نده كاریه‌گر بوون له‌وه‌سه‌رده‌مه‌دا، به سێ چوار جاریش چاومان له بینینی ره‌نگه‌كان تیر نه‌ده‌بوون. هه‌ر بۆیه ئهو ئیواره‌یه، تاوه‌كو كۆتایی پینشانگه‌ی هه‌ر ئاماده‌یی خه‌لك زۆر پرسیا‌ری سه‌یر سه‌یریان دروست ده‌كرد، ئایا ئه‌مانه پینشانگا بوو یان خۆ پینشانگانی رامیا‌ری رزماسی ره‌نگ و مینسکی عه‌لی له‌تیف بوو. ئه‌مه‌ درامایه‌ك، یان كاره‌ساتی سه‌رده‌می شه‌رو ویزانكاری و ئه‌نفال كراوی. ئهو ریپازه‌ی هونه‌رمه‌ند عه‌لی له‌تیف به راستی له روى فۆرم و ناوه‌روه‌ك و شیوه‌وه قوتابخانه‌یه‌کی تایبته بوو و ئینستاش ئهو قوتابخانه‌یه درێژی هه‌یه. به‌ ۵۰۰ و ۶۰۰ تابلویانه‌ی كه له گه‌له‌ریه‌كه‌یدا ئاماده‌ی كردوه و، به‌رده‌وام چالاکی هونه‌ری له ولاتی ئه‌لمانیا و ولاته‌كانی ئه‌وروپادا به‌ ئه‌نجام داوه، بیجگه له‌وه‌ی كه هه‌موو میدیا ئه‌وروپیه‌كان به تایبته‌ی ناو ئه‌لمانیا له سه‌ر ئه‌م هونه‌رمه‌نده ده‌نوسن و تابلۆكانی بلاو

ئهن‌دامیکی چالاك بوو بۆ خزمه‌تی كولتوری كوردی و زمانى كوردی و خه‌باتی كوردی، زۆر جار تابلۆیه‌ك له وتاریکی سیاسی سیاسه‌تمه‌داریه‌ك كاریه‌گرت و تیر تهره. بۆیه ئهو په‌یامه‌ش له‌لای هونه‌رمه‌ند عه‌لی له‌تیف ئاشكرايه. بوونی له ولاتیکی وه‌كو ئه‌لمانیا به‌وه‌موو چالاکیه هونه‌ریه‌وه بیگومانم كه رۆسی ناسنامه و بالیوزیک ده‌بینی بۆ كوردستان. بریا‌ری كۆچیکی درێژ خایه‌ن و دوورگه‌وتنه‌وه له چیاكانی كوردستان، دیاره كاره‌ساتی زۆریه‌ی ئهو كۆچه‌رانه‌یه كه ئه‌م‌رۆ له قوتبیکى نامۆدا نیشه‌جی ده‌بن و ژانی تیدا به‌سه‌ر ده‌بن. ئهو قوتبه‌ش تابلوی ساره‌ه له هه‌موو لایه‌کی ژيانداریدا، له ره‌نگ، له ده‌نگ، له هه‌لسوكه‌وتدا، بۆیه هونه‌رمه‌ند كاتیك له كوردستان بوو پتر ره‌نگی گه‌رمی به‌كار ده‌هینا وه فۆرمی دم و چاو، كه‌س و تاكه‌كس و چوار چیره‌ی چاوه‌روانی له هه‌ندێ تابلۆی بی پێوانه، له گه‌وره‌یدا نه‌رشیقی كاره‌كانی بوو. ئهو تابلویانه‌ی كه هه‌رگیز له چاوانی من و

ئه‌كادیمییه‌وه بۆ ده‌ربهرین و پاشان سووریالی و پاشان ئوینخوازی هونه‌ری هاوچه‌رخ. كه‌م پینشانگا هه‌بووه ئه‌م هونه‌رمه‌نده ئاماده نه‌بویت، كه‌م قوتابی و هونه‌ردۆست هه‌یه وشه و په‌یوه‌ندیه‌كان و جووله‌ی ئه‌م هونه‌رمه‌ندی نه‌زانینیته‌ی له دنیای هونه‌ری شیوه‌كارى، كه هه‌ر لا كۆشه‌یه‌ك له ناو شاری سلیمانی، سێ چوار كه‌س ده‌وره‌ی ئه‌م هونه‌رمه‌نده‌یان ده‌دا، بۆ تیروانینی له دنیای هونه‌ری شیوه‌كارى كوردی، بۆ جولانه‌وه‌ی ئهو ئاره‌زوانه‌ی كه مۆف ده‌به‌ستنه‌وه به ژیان. وه‌رزش هیوایه‌کی زۆر گه‌وره‌یه‌تی به‌ته‌یه تاوه‌كو ئینستاش له‌لای هونه‌رمه‌ند عه‌لی له‌تیف، كه باسی هونه‌ری شیوه‌كارى كوردی ده‌كریت ده‌بیت ئه‌مه‌هه‌رگیز تابلۆكانی هونه‌رمه‌ندان له یاد نه‌چیت، ئهو تابلویانه‌ی كه له سلیمانی و هه‌ولیز و ده‌وك له به‌غدا ئاماده‌ی زۆریه‌ی پینشانگا گشتی په‌كان بوو. بریا‌ردانی چالاکی هونه‌ری شیوه‌كارى كوردی له شاری سلیمانییدا، هه‌لبه‌ته ئه‌م هونه‌رمه‌نده

وه‌ره با پیکه‌وه، پتکی له خۆن هه‌لنه‌ین و بگرین بۆ ئهو وه‌هه‌به‌ر هاتنه‌ دره‌نگ وه‌خته با پتکی خۆن هه‌لنه‌ین و شیوه‌كە‌ین و پیکه‌وه به‌رین وه‌ره ئهو كتیبه سه‌ره‌برین با دیز به‌ دیزی پشینه‌وه و وشه به وشه هه‌لاسه‌لاکە‌ین وه‌ره با پیکه‌وه به‌ بن دەسنۆژ ره‌گه‌ته‌ی نوژی سه‌هه‌ریکی بی سه‌ر و شوین بکه‌ین نوژیك بۆ ئهو تووره‌بوونه بۆ ئهو نازاره بۆ ئهو هاوار و زریکانه بۆ ئهو هه‌موو مرده‌ جوانه پکه‌ین وه‌ره با پیکه‌وه خۆن به‌خینه‌وه و ئایه‌تی له خۆنی ئال سوورته‌ی له مندالی چوكان بلیننه‌وه و باوشه‌كه به‌ به‌ ترسا تووند، تووند بگه‌ر له‌هرزم ده‌ستم بگه‌ر و با 182 هه‌زار ره‌گه‌ته نوژی بکه‌ین و 182 هه‌زار جار ئایه‌تی له‌نقال بلیننه‌وه وه‌ره با خۆدا کۆت و به‌ند کە‌ین و 182 هه‌زار پرسیا‌ری ئینکە‌ین بۆ نیشتمانی خۆر بوو و بوو به فریشته‌ی و نه‌ چاوم به‌رینه‌وه ناو زینکی قیرسه‌مه نیشتمانی... به‌لا په‌ریه‌ك قورنان پینراهه‌وه بوو به فریشته‌ی و چوه‌وه هه‌ناوی میژوووه و وه‌كو په‌یوه‌یه‌کی له‌نقالا کراو و مر و با خۆدا داگایی بکه‌ین و سزای 182 هه‌زار رۆح بله‌ین و دوهمه‌ره با خۆن شاهیلمان بی ئه‌ی ئهو ناوی ئیبه له خۆین و ئه‌شگه‌رینه‌وه ناو خۆن؟

به‌ دم گۆرانی و شیوه‌وه ئه‌یینه‌وه بۆ نیشتمانی... هه‌ر نیشتمانی له‌ناو چاوما ئه‌بیت به فریشت و وه‌كو رۆحی مندالینی له‌نقالا کراو ئه‌خزته ناو سپه‌گه‌وه بۆ خۆداوه‌ندی نه‌هه‌رمه‌ندی مژدی له دۆزه‌خه‌وه هیناره و ئه‌یه‌یه‌شینه‌وه به‌ناو شارا سینه‌ری مرین راه‌خات و له‌سه‌ له‌پی ده‌ستی پیرزینکی دوا له‌نقال به‌ختی نیشتمانی له‌خۆینته‌وه و ئه‌ن "هه‌بوونه‌بوو نیشتمانی هه‌بوو نیشتمانی له‌گۆن... له‌ خه‌ونی زه‌رین نیشتمانی... هه‌رپه‌ ناو سه‌یبه‌کی لادیه‌یه‌وه و هه‌لیمه‌رگه‌ ناو سینگه‌ی نه‌خۆشیه‌وه و کردی به‌ دووکه‌ن و قاشا و کردی به‌ ئاسمانا"

نیشتمانیك... هه‌ر نیشتمانیك له‌ خه‌ونی مندالیمه‌ خه‌رخ و هه‌له‌ك بوو... یوو به‌ کۆلازه و فری به‌ ئاسمانا له‌ په‌نا خۆرا مایکی بۆ دانم مایکی له‌ لمی عه‌یال حه‌وشه و هه‌یوانه‌کی له‌ ورته‌ورته‌ی ئه‌م که‌هانێ پاکیزه‌ییان ئازد بۆ ئاسمان

دیواره‌کانی له‌ تیشک و په‌نجه‌ره‌کانی له‌ پیکه‌ین ده‌گه‌کی به‌رامبه‌ر به‌ ریکه‌یه‌که هینشا پۆستال ئه‌یگه‌شینه‌تی مایکی به‌دیاره‌وه دانمیشم و ئینسک ئه‌گرم... نه‌کا گرێگری نه‌کا له‌گه‌ن ئه‌ور و ئیته‌ی له‌نقالا کرا بۆچن و ناسه‌واری نه‌بینی

ده‌ وه‌ره با پیکه‌وه وه‌خه‌به‌ر بیین له‌ خه‌ونیکێ کرگرتووی ناو چاوماکانی ولات

یان بۆ شه‌پۆله‌ ئیو شین و وشک هه‌لاتووه‌کان نیشتمانی... هه‌ر نیشتمانی بۆ پرۆشه‌به‌هه‌ری سه‌ر له‌ نیوانی په‌نا کۆچیکی تووره بۆ سینگه‌ کۆتراو و هیلای دایکی... ده‌رگا به‌ ده‌رگا، کۆلان به‌ کۆلان مالم به‌مانی هاوار و زریکه و له‌خۆدان بۆ سوالی توژێ گریان... و مشتێ فریشتک... و... که‌می لاوازه‌وه گریان له‌گه‌ن پیکه‌م جار چاویکتان له‌ مایکی به‌ ته‌نه‌ایی له‌ دوا پیاویک بووه‌ پانه‌وانیکی له‌سه‌ووانای حیکایه‌تی له‌نقالا... ده‌ی و حیکایه‌تی نیشتمانی بۆ باسکه‌م نیشتمانی... په‌ره په‌ره وه‌كو کتیبیکی پیرۆز له‌ باراناف... و... خوراوی دوا ئه‌م کۆچه‌ به‌ کۆمه‌ ئه‌ی هه‌له‌نه‌کیشم له‌ تاریکی... و... شه‌هوزنگی قوولایی ئه‌م کۆچه‌ به‌ کۆمه‌ ئه‌ی ده‌رنه‌هینم په‌ره په‌ره وه‌كو دیوانیکی قه‌ده‌قه‌ی شاه‌یریک به‌ ده‌نگی به‌رز له‌یغۆتیه‌وه به‌ لاوازه‌وه... په‌ گریانه‌وه هه‌رحی وشه‌ی له‌نقالا ئه‌یسه‌مه‌وه هه‌رحی ناوی زه‌ل و هه‌سکه‌ر و پۆستاله‌ی نایه‌خۆتیه‌وه ئه‌یگه‌مه‌ قه‌یله و روه‌ی تینه‌که‌م ده‌سنۆژیکێ به‌ چه‌رده‌وه‌کی به‌جیمای سهر چه‌سته و دار و په‌رینه‌ی هه‌زاره‌هه‌زار بی سووتاو بۆ ئه‌گرم و ئایه‌تی... له‌ کفری گۆناه و ئایه‌تی... له‌ زریکه‌ی زه‌نی له‌ مندال و سوورته‌یک له‌ جیازی و بوخچه‌ی نه‌کراوه ره‌گه‌ته‌ی له‌ زنده‌یه‌چان کردن و هاواری کپ نه‌ئیه‌وه

ئهو ریکه‌ی دوا دیزی ئایه‌تی له‌نقالا به‌ لوبی پۆستان له‌سه‌ری نووساوه‌وه *** له‌ خه‌ونی فرمزی ناو چاوماکانا باچله‌ک... و... باپه‌ره... له‌وه‌ ده‌رگاوه وه‌كو نووریکێ له‌ئیسماوی خۆت بکه‌ به‌ ژوورا وه‌كو تریشه‌یه‌کی زه‌رین بێژی چاومه‌وه له‌ خه‌ونی زه‌نگه‌ گرتووی ژر که‌ پری نیشتمانی له‌ په‌زاره باپه‌ره... و... سه‌ر هه‌له‌به‌ره و نه‌ ده‌رگای شه‌کته‌ی میژووویه‌کی هه‌له‌په‌رووکه‌وه یه‌ر ژوورێ و سه‌ر خه‌ره سه‌ر کۆشم... به‌دیاره‌یه‌کی ناوی‌لا‌ته‌ری هه‌ناسه‌سواری دوا به‌ئینه‌ بارانیک وه‌كو په‌له‌کۆچینه‌ له‌ناکو له‌ په‌نجه‌ری عه‌یاله‌وه وه‌كو هه‌ناسه‌ یه‌غزێ هه‌ناسه‌وه ده‌ی سه‌رخه‌ره سه‌ر سینگ و نیم بانی کام عه‌تره‌ به‌نم له‌ بن گۆنجه‌که‌م?? بۆنی له‌پ و توژی ژر پانه‌ خۆلاه‌یه‌کی پیت نه‌که‌م... کام مۆمه‌ چاو کاله‌ هه‌له‌که‌م?? ییری بریقه‌ی چاوت نه‌که‌م...

له‌سه‌ر له‌پی ده‌ستم نه‌خه‌شی نیشتمانیك بۆ بکیشه نیشتمانی هه‌ر نیشتمانی له‌ بنی هیچ شه‌جانیکا نه‌ین له‌ هانی هیچ هه‌له‌یه‌کا نه‌ین نیشتمانی... هه‌ر نیشتمانی بۆ میژوووه سه‌ر ئی شیواوه‌کان بۆ په‌یوه‌ کۆسیکه‌وتووه‌کان بۆ گه‌لا و مره‌وه‌ چاو به‌گری و سه‌ر گه‌ردانه‌کان

وه‌ره‌ پا له‌ خۆدا پینراهه‌ین

بم قه‌سیده‌یه‌ له‌ یادی تاوانه‌کانی له‌نقالا، سالی ۲۰۰۴ له‌ هۆله‌نه‌ له‌ کۆنفرانسیک به‌و بۆینه‌وه له‌ شاری داهاخ/لاهای خۆینداوه‌تیه‌وه، به‌ هه‌روه‌و زمانه‌ عه‌ریبی و کوردی... ئه‌مه‌جاریش بۆ بۆنه‌ی دته‌ژنی تووربانیانی ئهو گۆره‌ پیکه‌یه‌ ئه‌ی به‌مه‌وایه‌ له‌ کوردستان دۆزایه‌وه‌ بلاوی له‌که‌مه‌وه... سه‌ری زه‌ز و شۆ و نه‌واژش دانه‌هۆتیم له‌ خۆور چه‌سته‌ی پاک و رۆحی مه‌هره‌بانه‌کانا...

له‌گه‌ن سه‌ره‌له‌دانی رۆژ-رۆژی له‌نقالا به‌رامبه‌ر به‌ ده‌رگایه‌ دانه‌نیشم... ئه‌وه‌ به‌رامبه‌ر له‌که‌ی دایکه‌ له‌ دانه‌که‌ به‌جیمانه‌وه... ده‌یه‌که‌ رۆژه... هه‌لاسه‌لایه هه‌ر خۆن... به‌ بن دەسنۆژ له‌سه‌ری رانه‌وستی و ناسرا‌ین قه‌یله له‌کۆبویه... له‌وه‌ رانه‌وستی و روه‌ نه‌کاته‌ ده‌رگه‌یه‌ به‌رامبه‌ر دانه‌نیشم و مووما بۆ (قور) نه‌کات مووما نه‌کات قور له‌ ناوایی بۆ سه‌ری ژان نه‌بریت له‌سه‌ر به‌رامبه‌ر له‌که‌ی دایکه‌ رانه‌وستی و به‌ره‌نگی بێزکایه‌وه مووما بۆ (ریگا) نه‌کات

سهر نووسه سوري "کورډستانې نوي" يو په پيامي کورډستانې نوي

خوښخوندنې واپقي نپه يو کرنې دهنکې دهرهه له لايمن ناوهنډې دهمهلات له ناوهههه نيمه له دهرههه خواهنې گنجينه مدين له روښنير و روژنامه وان

چيگي خړي بگريت بژ بگنکستي پوهنښپه کان و کښمکړنې پوراکه کاني نازانې له کورډستان. پ: کورډستانې نوي تاج راسپک مرکي خيزلپه پيڅپه هڅه سوورکاني هم روژنامه په کابلنې تاپا له سره تاي نامه ژورناليزمپوه تا همېز هېع گوراکاريکي په سره راپه پيڅپه؟

و: سره رتا حاز دهکم ټوه پرون بکهموه که کورډستانې نوي ژورکاني په کيگي نيشنلې کورډستان نپه، هر له سره رتاي نامه ژورنلې کورډستانې نوي په باوهههوه هاته مه پيان وک پښاويستي ټه وژناغي سواي راپه پيڅپه. ټه گهر وورډيټه وه له روژنامه ک نورسراوه کورډستانې نوي له لايمن ي. ن. ک. نوره مگر ټهوه

ژورکاني خېز بيت، وک ناشکرانه ټه روژنامه شوپيښکي تاپه يي له لاي پريز مام جهال يا هيه، څرنگ هم وک سره کړه يي گوره هم وک روڼاکيږيک وهام وک ټهوه سالاويک کاري روژنامه وانې کورډوه و. خواهنې تافکرڼه وپه يي نيزپه و موابيگي روژانه هوال و روژنامه کانيه ټهوه من ټاکادريم، پريزي له هر کوي بيت له سلیمانې ياخو له دهرهوه، ټهوه

په دهوام موتابه عي دهکات و پورزشي ټهوه بووه که روژنامه ک ټه کورپته مه لپک ياخو له روتې روڼاکيږي و خواستي کورملاي خلک دوور بکوتپوه، بويه همپه پښتوانې له روژنامه کورډوه و پيښي کورډوهين. زور جار ټه روژنامه کورډوه و پيښي ياخو له ريگي ټه وژنهوه بووه، ټارسته کاني په راست و دروستي پي کپانډوون. سه رت هپلي سوريش له روژنامه کمان ټيم هېع جزره هپلي سورمان بژ پيري نازاد و رای نازاد و پيداکر نپه. ههمور کسيک دتواني زور به راشکاري ټهوه دمحوازي له روژنامه کمان

بلوري بکاتهوه، په مخرجي بابه ته نازانې خلکي تر پيښيل نهکات، نورسپنه که ټيمه مایي تيگاني پک ريزي کهله کمان، بويه دهلم کورډستانې نوي مينه ريزي روڼاکيږي نازاده بژ همور کسيک بايي خيوازي، په لام سه رت، په گوراکاريکاني کورډستانې نوي، ټه روژنامه په له سره رتاي نامه ژورناليزمپوه په خوند وينسنگه ټيڅپويه له هر پک له وينسنگه شيا جزويک له

زور کسجي به توانا و په لومړون ټه وژناغي کورډستانې نوي قوتباخنه پک بووه بژ ټهوه وپه بشکي ژوريان له کمنالکاني تري راکپانې کورډستان کارمگن، ټهوه له لپک له لپکي تريش پي ټاماريک، ټاکادارين روژانه

نريگي ټهوه هه راز کس کورډستانې نوي له سر ټيڅپويه دمحورپيښتپوه. پ: تاپا بژ ټهوه هېع بړښکي راکپانېان په دهستوپه؟

و: ټهوه راستي بيت تاومکريستا هېع شتيکي ناريزواومان نپه بژ دهرهوه، په لام بيزوکي ټهوه مان په دهستوپه بژ په وکرکني ناوههوه پوههوهي کورډستان هوانک پيښ، هيوادارم له ټانډه يکي نريکا ټه بيزوکي بيته پريژميک وپه همور ټاپک کاري له سر بکپي و بژ ټهوه زياتر دهنگي گپانگمان په دنياي تاره بکپيښ.

پ: تاج راسپک روژنامه په پيامي کورډستانه يي له کورډستانه مه پي؟

و: سره رتا دهستوخيتان لي دهکم بژ ټهوه هوه لاسوزانه تان بژ په نجام کپانني ټه روژنامه په بژ دهنگانهوه له کورډستان زور کمه په لام وک ټاکادرم له ټهوه راسپه سواليک چاکي له ناوهنې په شتيک له روڼاکپاننا هيه و بهه ر حال همور سره تايک پويستي په مانوورپون هيه، له گال ټهوه حاز دهکم ټهوه بابه تانه که بلورده کريته وه له پيامي کورډ هون بديت په مرکي له بگريزي کهله کمان بکات پنهامي تپايي بيت.

ناوای سره وکرونتان بژ دهکم. ■■■ نيمه له: نوشان پريزي

په پراگيک دهکري؟

و: ټهوه راستي بيت په پلهي پک ټه ميان ده مپيښته سار ټيمه، څرنگه ټيمه پويستيان په وان هيه بويه ده پيت ټيمه مان زياتر خمي ټيمه پيت په دهوام هون پيښ من ټيمه مان زياتر خمي ټيمه پيت په دهوام هون پيښ من ټيمه مان زياتر خمي ټيمه پيت په دهوام هون پيښ من

پ: مایيکي زور ناوي کورډ له سينا کني ټهوه ديا ټيمه پاتپايي له ټه مانا کسره خمي له حکومتي مه رتبه ياخو مپايي ټهوه ده؟

و: پراستي وکر زور، له وانه به ناخوه دهلم که خوښتپه يکي واقعي نپه بژ کرنې دهنگي دهرهوه له لايمن ناوهنې ده سات له ناوهه، له لپکي تريش وک ده زياتر ټيمه له دهرهوه خواهنې کنيښه يکي دهوله مندین له دهرهوه له روښنير و روژنامه وان پتاپه يي ټهوانې که پتر له پانزه سال په سره وه له دهرهوه ده زياتر خلکي نورس و قله سي باشن په لام هر زماني کورډي ده نورس، چا پويستي ټهوه خه لکه به چورکه ټهوه سره ده په سر چو ټه تپا ټيمه گله يي له روژنامه وانې ټهوه رپه بکپن، ټيستا روهنډي کورډ له همور کله پريکي ټهوه سر زمينه مان هين، له ټهوه ريگي نيکي ټهوه دنيا رمانا هه لم يا خوند په سيارکي تر ناراستي کاک کاوه محمده پک سهارت پوهوش روژنامه گوري له نازانې روژنامه کان و پويزي روژنامه نووسان له کپانني په ماکان په شپوه پک که چيگي باوه مهندي هاو لايي کورډستان پيښ؟ له ولاما بپريزي کوي، بژ ولامي ټهوه پسيارت به رای من بووني

هارکاري محمده، شپه سندنې و محمده ويليزانه و چنډ ټه نايکي نيکي کورملاي ژ. ک. دهر کورډ. سرچم (نژ) ژماره ي ليدم کورډ، ژماره ۷ او ۸ ي له پک پورکا له بهاره ۱۹۴۴ مان دهر کورډ. همور ژماره کاني ده ستراون و گالک ليکولپه وه دهره وه نووسراوه.

(۲) گرنډي ستيک: کاوتوره ټه نيوان شاري سلیمانې و پريښا گالک چار خراوته زينه توره و دور خراوته وه. شازرچکي چوارتا و نريکي ۱۵ کيلومتره له سلیمانې هوه نوره.

(۴) شېخ له تپي حفيد کوري شېخ محمدي حفيد، سالي ۱۹۱۷ له لايکپوه. له ۱۹۲۲/۵/۱۹۷۲ له بغداد کوچي نولي کورډوه. شېخ له تيف رزلي دنياي له بروتپوهي بزرگاري خوازي ټه وکمه مانا هه بووه، له ريښا گالک چار خراوته زينه توره و دور خراوته وه.

لسه ر بانگيښتي ناوهنډي ليکولپه وه کورډي له شاري Bonn، پريزي کاوه محمده، سر نووسري روژنامه کورډستانې نوي به سره رانک هاتره ټه مانا و پيامي کورډ له دنيا ريکيا تواني ټه چا پويکوتنه له گالدا نجام بيا، سره رتا پسياره کمانان به پسرکني پلان و به رنمان چپه له سره رانه و له چنډ روژني سره رانه کتان چپان نجام داوه له ولاما پريزي کوي. ټه سره رانه له سر بانگيښتي ناوهنډي ليکولپه وه کورډيه له روژي ۱۰/۷ ټه مانکيا له گال ماموستا مستهفا صالح کريم چيگي سر نووسري الاتحاد و چيگي ټه قبي سندنياي روژنامه نووسانې کورډستان گيښته ټه مانا و مه بست له سهره مانا په سر کورډه وه مينديک له نام و ده رکا راکپانده کاني ټه مانا بژ په پوهنډي گرتن و سوورده گرتن تافکرڼه وه دنيا کاني راکپانني ټه مانا، وک ده مانن ټه و لاته له پوري روژنامه وانې و چپه مينيا، خواهنې ټه مومونکي دهوله مينده، دنيا ټه ده رته ش بژ ټيمه زور گرتگ، چ وک کاري روژنامه نووسې يا وک کورډستانې نوي سوود له سره رانه و پريکني، بژ مکر کني په پوهنډي له گال ټه ده رکا راکپانده و ناسپي ژماره يکي چاک له جزرنايستاني ټه مان. چکه لهوش پوهشي ټه مزي کورډستان و پوري راکپانن بژ ټهوه ستنه ر و ده رکاني سره رانان ده کني روون بکپنه وه. له ټه گله ده مانا خاوازيه کيان لي بکپن له بروي هاواريکريډن، وک بانگيښت کري روژنامه وانې کورډستان بژ ټه مانا و راميتانين له سر تازميرن شپازمانکي کاري راکپانن و روژنامه وانې.

پ: تاپا تا ټيستا سره راني چنډ له رکا راکپانده کورډه؟

و: تاومکري ټه مزي به پي ټهوه پاره مانې سره رانه مان که له لايمن ناوهنډهوه دنيا ريکراوه، سره راني چنډ ده رکا يکي راکپانني گرتگان کورډه له وانه ش ده رکا DW رايو و ټه وژنيونې حکومته و پاره گاي سره راني له شاري Bonn، له ووش چاويک و تيکي رايو له گال له شاري عره يي سازنا، هه روه ده رکاي. WDR له کاري رايو Koeln که ټه وپيښ ده رکا يکي ره سپيه و کاري رايو و ټه وژنيونې، ټهوه دوو ده رکا يه به رکرکني ده رکا داندين له مپيا کاني ټه مانا و هه روه باره گاي تاپه يي کورډي روژنامه له کورډستان بژ ټهوه پلانده مانا په له کورډستان بژ ټهوه پلانده مانا په له کورډستان بژ ټهوه پلانده مانا په

پ: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

و: تاپا ټهوه شپه يي سره رانان کورډ هېع روژناييکيان له سره رانې کشتي کورډستانه مانا هه پوه؟

به کورډي بدوي، به کورډي بخويڼه، به کورډي بنووسه، به کورډي بير بکه ووه!

پەرلەمانی لاوانی کوردستان... هیوایەک بۆ ئایندەى گەنجی کورد

ناوبراو هەروەها گوتی: "وەک پیشتر خۆم و هاوکارانیشم روونان کردۆتەو، ئێمە کار بۆ دامەزراندنی پەرلەمان ناکەین بەلکو ئێمە دەمانەوێت سەرپەرشتی پرۆژەیک بەکەین کە گەنجان خۆیان ئەو پەرلەمانە دامەزرێن و ئێمە وەک ریکخراویکی ناکومی رۆلمان هەبێت لە سەرخستنی ئەو پرۆژەیه و بتوانین گەنجانی سەرەخۆ بەهێتێنە ئێو ئەو پرۆژەیه".

هاوکات لەگەڵ ئەم بەواداچوونەدا ویتەیکە پێامی وەلامنامەیک و هەروەها راگەیاندنیکیان داینی کە هەردووک لەم لاپەرەیدا وەک خۆی بلار بەکەینەوه. ■■■

کەنجانی خاوەن بیرۆکەى جوانن، هەروەها ئێمە بەهەموو شێوەیک کار بۆ وەرگرتنی پرۆژەکان دەکەین و هەرکەس و لایەن و دامەزرێنەرێک پرۆژەیان هەبێت، دەتوانن بێتێن و ئێمە کاری لەسەر دەکەین و داوا لێریکەى وێرک شۆپ و سیمینارەوه هەموویان لە چەند داسەبەکدا کۆ دەکەینەوه و هەول دەدەین بەرنامەى دووهمین کۆنفرانسی لێ دروست بکەین و ئەوکاتیش بەرنامەى دووهمین کۆنفرانس راگەیکەین کە بەلکو لەوێشەوه بتوانین هەنگاویکی پێشەوهچووتر بهاوێژین و لایەنەکانی دیکەى ئەم پرۆژەیه دەسنیشان بکەین."

لە وەلامی پرسیارێکدا بۆ داهاوتی ئەم بەرنامەیه بەرپرسی گشتی ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستان هەروەها گوتی: "ئێمە لەناوی کۆنفرانس بەرنامەى خۆمان ئاشکرا کرد و راشی دەگەیکەین کە کار بۆ لایەنە پراکتیکەکانی دەکەین و کۆمەڵێک هەنگاومان هەیه، لەوانە کۆبوونەوه لەگەڵ لایەنى پەيوەندىدارى وەک حکومەت و پەرلەمان و حزب و لایەن و ریکخراوەکان، هەروەها یەکتێر بێنێنێ تاکەکەسى و گشتی لەگەڵ کەسایەتەکانی بوارەمدەنیەکانی و کۆمەڵناسان و پسپۆزەکانی بوارەکانی گەنجان و رۆشنبیران و بە گشتی ئەو

دەدايهوه و کە ئەمە هەولیکە بۆ کۆکردنەوهى کەنجە بە تواناکان لەژێر چەترى حزبدا بە شێوهیهکی ناراستەخۆ بۆ مالى کردنیان.

لەم بارهیهوه شاد محەمەد بەرپرسی گشتی ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستان کە سەرپەرشتی پرۆژەیک دەکەن، گوتی "بۆچوونەکان لەم بارهیهوه هەمەلایەنەن و بەچاوی ریزیشەوه لە هەمویان دەروانین، ئەگەرچی پێمان وایە زۆریان لە دژی پرۆژەیک کار دەکەن و لە مەسەلەیک تێناگەن و جۆرە بەبەحالیبونیک هەیه، بەلام ئێمە وەلامی خۆمان هەیه و بۆ هەموو دەزگاکانی راگەیانندی دەنێرین و نوسخەیک بە ئێوێش دەدەین."

دوابەدوای یەکەمین کۆنفرانسی ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستان کە لەژێر ناوێشانی (بەرەو دامەزراندنی پەرلەمانی لاوانی کوردستان) کارەکانی خۆی بەرێوه برد، کۆمەڵێک بۆچوونی جیا جیا هاتەکایەوه و بەشیکیان لە خۆدی کۆنفرانسەیکدا دەردەبرا و بەشیکیان دیکەشی پانتاییهکی فراوانی لە رۆژنامەى بلاوکراوەکاندا گرت، کە هەندیکیان ئەرێتی ئەم هەنگاویان لیک دەدايهوه و بەشیکیشی وەک پرۆسەیکە گالتهجاری سەریان دەکرد و پێیان وابوو حزب لەم ریکەیهوه دەبێت کالو لەسەری گەنجان بێت و بەشیکێ تریشی وەک هەنگاویک لیک

راگەیاندىک لە ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستانهوه

ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستان KYEEO کە ریکخراویکی ناکومی و ناخۆبیه و لە لایەن کۆمەڵە گەنجیکەوه لە کوردستان دامەزرێنراوه، پرۆژەیکە لەبەردەمدايه و کاری لەسەر دەکات، کە نوێش کارکردنە بۆ دۆزینەوهى میکانیزم و ریکخستنی کارەکان، بۆ دامەزراندنی پەرلەمانیک بۆ لاوانی کوردستان، کە خاوەنى هەموو گەنجیک کوردستانی بەرجەسته بکات و بەشداریهکی هەمەلایەنەى لاوانیشی تێدا بێت، پەرلەمانی لاوانی کوردستان کلتیک پەرلەمانیک سەرکەوتوو دەبێت، کە هەموو گەنج بە تەبایەت گەنجی سەرەخۆ و لاوانی دەروەى پارت و لایەن و ریکخراوەکانی تێدا بێت، بۆ ئەم مەبەست ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستان بەکەمین کۆنفرانسی خۆی بۆ ئەو مەبەستە بەست و لە ئەنجامی بریار و راسپاردەکانی یەکەمین کۆنفرانس، کارە پراکتیکەکانی دەست پێ دەکات، کە نوێش وەرگرتنی پرۆژە و بۆچوون و خواست و تێبێنەکانی گەنجان و پسپۆزانی بوارە جیاکانی گەنج و کۆمەڵەیک مەدەنه، داوازیش لەریکەى وێرک شۆپ و سیمینار و یەکتێرینیی تاییهى و گشتی، هەموو پرۆژەکان داسە دەکێن و بەرنامەى کۆنفرانسی نووهمی لێ دروست دەکێت، بۆ ئەم مەبەستەش ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستان داوا دەکات لەو پرۆژەیکە کە پرۆژەمان هەیه، یان هەر تێبێنی و بۆچوونیکیان هەیه، بۆ ریکخراوەیکەى بێتێر و، هەر بەرێزیکش دەبێت لە بەرنامەکانی ریکخراو بۆ ئەم پرۆژەیه بەشداری بکات، یا پەيوەندى بە ریکخراو بکات.

لاوان و پسپۆزەکانی ئەو بوارانە لە ئێستاوه دەتوانن بۆچوون و تێبێنی و پرۆژەکانیان بێنێن، ئەمەش لەپێشوا هەمەنگوونی ئەو داسە و پرۆژەیکە کە کۆنفرانسەیکە داهاوتی ئەم پرۆژەیه بێگ دەهێت، کە بۆخۆی دەبێتە هۆکاری هێتەیکەیهی پەرلەمانیک کە نووین دەستەلاتی حزب و بە دور لە تەبایەتەکان کارەکانی خۆی بەری بکات و خواستەکانی سەرچام گەنج و لاوانی تێدا بەرجەسته بکات.

تکایە لەریکەى ئەم ئەندەسهوه، بۆچوون و تێبێنی و پرۆژەکان بێنێن.

info@kyeoo.org
ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستان
مەسەلە ۲۰۰۵/۱۰/۲۱

وەلامیک بۆ هەموو گومانەکان پەرلەمانی لاوان و هیوایەک بۆ ئایندە

لەسەر بەندی دامەزراندنی خۆیدا بۆ مەبەستی چۆنیەتی کارکردن و دانانی بەرنامەى کاری خۆی پەيوەندى بەچەند کەسایەتیهکەوه کرد کە لە بوارى کاری ریکخراویهى و پرسەکانی تاییهت بەگەنج جیگا پەنجەیان دیاره، یەکیک لەو بەرێزانە خاتوو (مهاباد قەرەداغی) بوو، کە پالێشتی کردنی پرۆژەیکەى لەم شێوهیهى خستیه بەردەم و داواى لیکردین کە بیخهینه چوارچێوهى کار و پرۆژەکانی خۆمانهوه، لە هەر جۆرە هاوکاریهکی ماددى و مەعنەوى دلنای کردیهوه، بەلام ئەوهى جیگای ئامۆژەبێدانه ئەوهیه کە ئەم بەرێزه و نووسینگەى سەرەک وەزیران لە بەرامبەر ئەم هاوکاریهیدا هیچ مەرجیکى نەبوو بەقەدەر ئەوهى کە ئەم بیرۆکەیهى بخړیتە وارى پراکتیکهوه، ئەوهى لای بەرێزان گرتگ بوو داواى لیکردین بەهێندى وەرگرتن، ئەوهوو کە دەبێت ئەم کۆنفرانسە زەمینهسازى بکات بۆ بەشداریبوون تا لە ریکەى بەشداریبوون و پرۆژە و قسەو پێشنیار و راسپاردەکانیانەوه، میکانیزمیکى گونجاو بۆ ئەم هەنگاوه سەرەتاییه دانێن، بەشێوهیک لەگەڵ رهوش و واقعی کۆمەڵگای ئێمەدا یەک بێتەوه.

ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستان، کەبیرکردنەوه لە دامەزراندنی لەلایەن چەند لاویکی دەقەرە جیاجیاکانی کوردستان لەو پێناوهدا بوو کە بەشیک لەو بۆشاییه پڕیکاتەوه کە لە بوارى کارکردن لە سەر گەنج و لاوانی ولاتی ئێمە دەبێت، بۆیه بەرێزهوه پێشوازی لەم بیرۆکەیک کرد و بریارى دا وەک پرۆژەیکەى ناوهزه کە راستەوخۆ پەيوەندى بە توێژى لاوانهوه هەیه، بیکاتە دەستپێکی کار و پرۆژەکانی و لەجەساتی بەقەرمی دامەزراندنیى لەم بۆنەیدا راگەیکەین. ■■■

بۆدەوره بیا نێزێره دەروەى ولات، یان بەوهى کە ئەمەهەولیکى تری حیزبه بۆکردنی لاوان بەتۆمەتى ئەوهى کە حیزب دواى شکست هێتانی لەریکەى ریکخراوەکانی لاوان و قوتاییان، دیت و لەریکەى ریکخراوەناحکومی و NGO کانهوه هەولێ لەخستەبرینی لاوان دەدات، ئەمانە و چەندین گومانى تر کە بەشداریبوونی بەرێز پێوه داخلى کۆنفرانس بوون وایکرد کۆنفرانس بۆ ئاچارەدا بروت کەدواچار خۆدی خۆیان ناویان لێنا فەوزا، ئەگەر چی کۆنفرانس لەبیدی ئێمە دا پێچەوانەى ئەوهى برادەران دەلێن زۆر سەرکەوتوو، دەبێت بزانی هەولیک لەپێشوا دامەزران و بونیادنانی پەرلەمانی لاواندا گفتوگۆ و جەدەلی توندی تێدا نەبێت، ئەوا پەرلەمانیک جامد و مردوو بەرهم دیت، رەنگە گەر ئێمە سەرەتا بمان زانیبا ئەم گومان کەله دوور لە مەنتقە بەرامبەر بەم هەولە جیدییهى ئێمە هەیه، ئەوا بێشک هەر لە سەرەتای کۆنفرانسەیکدا لەم بارهیهوه دلناییمان دەدا.

ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستان، دوابەدوای کۆتایی هاتنی یەکەمین کۆنفرانسی ریکخراوی تواناسازی لاوانی کوردستان (بەرەو دامەزراندنی پەرلەمانی لاوان) بۆچوونەیکى جیاجیامان لەسایت و روپەلی رۆژنامە و بلاوکراوەکاندا خۆیندەوه، بەشیک لەوان ستایش و بەرز نرخاندنی ئەم هەولە نوێیه و بەشیکى زۆرتیش سەرزنەشت و رەخنەى توند و بەکاریک بۆ لەخستە بردن و فرۆشتنی لاوان و گەنجان ناوژەد کرابوو، ئێمە پێمان باشبوو بەسنگیکى فراوانهوه گوتی بۆ هەموو بید و بۆچوونەکان رادبێزین، ئەک لەبەرامبەر هەر رستەیک کە دەگوتیت وەلامان هەبێت، چونکە بروای تودمان بەوههیه (تاگوتگرتن فێرنهین، نایین بە قسەکه ریکى باش).

بەهەر حال ئەوهى لێرەدا خوازىاری بەرجەستهکردن هەولیکە بۆ رواندنهوهى سەرچەم ئەوگومانانەى بەرامبەر بەم هەولە هەبوون، بەوهى ئەمە کاریکی حیزبیه و پێش وەخت ئەم پەرلەمانە دامەزرێنەر گوايه ۲۵ ئەندامی بۆ دەست نیشاندراوه قەراره

شهیدانی بارزان ده گه پینهوه باوهشی نیشتمان

لهو مهراسیمه شدا سهروکی عیراق جه لال تاله بانی، سهروکی کوردستان مهسعود بارزانی، سهروکی پهلوانانی کوردستان عهده نمان موقتی، سهروکوه زیرانی کوردستان نیچیرمان بارزانی، بهشدار بوون

سالی ۱۹۸۳، کۆتایی مانگی ههوت، هیزه کانی گاردی کۆماری رژیمی رووخاوی به عس، که مارۆی ژۆردوگاکانی قوشته په و بهحرکه و دیانا و هه ریریان دا. ئامانج لهو ژۆپه راسیونه دا گرتن و له ناو بوردنی پیاو و کۆپی بارزانییه کان بوو. ئهو بارزانییه دواى نسکۆی شۆرشى ئه لیلول بۆ خوارووی عیراق راگوێزاربوون و پاشتریش هیترا بوونه وه کوردستان و لهو ژۆردوگا ژۆره ملیتیانه دا نیشته جی کرابوون. له بهر ئه وهی ئه وانه خه لکی بارزان بوون و بارزانییه بنکهی شۆرش و ئازاد یخاوانی کوردستان بووه، هیزه کانی رژیم ئه وانیان به رهو شوینیکی نادیار برد، هه رهک سه روک بارزانی له پیشوازی ئه و ته رمانه دا گوئی: "مه به ست له و تاوانه، تۆله سه نده نه وه بوو له خه لکی بارزان، چونکه ئه وانه ده یانزانی بارزان لانه ی بزووتنه وهی کوردایه تی بووه. وایان ده زانی که گورژیک له بهرزانییه کان و بزووتنه وهی ئازاد یخاوانی کورد ده دن، به لام میژوو ئه وهی سه لماند که به گرتن و کوشتنی بارزانییه کان و سه دان هه زار له رۆله دلسۆزه کانی که له که مان، ری له تیکۆشان و مافی ره وای میله تی کورد ناگیریت. ئه م ئازادی و سه ره که وتته ی ئه مژۆ باشتترین نمونه په بۆ ئه م راستیانه. هه ره چه ند پیایان له ژنه کانیان دور خرا نه وه، باوک و منال لیک دابران، ژانانی ئه و ئه نفالکراوانه به رهنگاری سه ختترین و ره شترین رۆژگار بوونه وه و به دروشمی رهنج و خه بات ژیا نه، درێژه یان به ژیا ن دا. به و خۆراگرتن و خه با ته ش که لی کورد که یشته ئامانجی خۆی، به شه هیدبوونی ئه و قاره مانانه و هه زاران قاره مانی دیکه، به شیکه گه وره ی کوردستانان ئازاد کرا و،

کوردستان و به تایبه تیش هه وه کانی وهزاره تی مافی مرۆفی کوردستان د. محمه د ئیچسان به ره دوام بوو، چاره نووسی ۱۱۵۰ شه هیدی بارزانی ئاشکرا بوو، هۆی نه هیتانه وهی ئه و ۶۵۰ ته رمه ی دیکه ش، هۆکاری ته کنیکی بوون، بارزانییه کان چۆن له ماله وه رفیندرابوون، هه ره به و جلۆبه رگانه شه وه ژیر خاک نرابوون، بۆیه شه مه که کانیان له جلۆبه رگ، ته سییح، سه سات و پیلاو هه مووی ده ناسرانه وه." له ناو ئه و شه هیدانه شدا ئامۆزای سه روک بارزانی تیدا بوو، که (شه هید نه زیر کۆپی شیخ ئه حمه دی بارزانی)، هه روها له نیو ئه و شه هیدانه شدا پیره میردی ۹۷ سه له هه بوو.

له و مه راسیمه دا ۱۶۰ پینمه رگه و ۴۰۰ سه ربا ز ئاماده کرابوون، ۴۸۰۰ میوان له کوردستان و ده ره وه ی ولاته وه ئاماده بوون. دوا به دوا ی ئه و مه راسیمه ی بۆ شه هیده کان له هه ولێری پایته ختی کوردستان ساز درا، ته رمی شه هیده کان به ره و ناوچه ی بارزان به ریکران، بریار بوو هه مان رۆژی مه راسیمه که به خاک بسپێدرین، به لام به هۆی ئه وهی له ریگه ی نیوان هه ولێر - بارزان هه زاران له ژن و پیاو و مندال هاتبوونه سه ر جاده، بۆ پیشوازی و سلۆو کردن له و شه هیدانه، که یشته ئه نفالکراوانی بارزانی دوا که وت و رۆژی دوا یی واته سن شه مه له خاکی پیرۆزی بارزاند، شه هیده کان به ئارامگای هه تاهه تایبان که یشتن. سلۆو له گیانی پاکی شه هیدانی بارزانی و هه موو ئه نفال و فه یلی و کۆره و ته وای شه هیدانی بزووتنه وهی رزگار یخاوانی کوردستان. ■■■

بارزانییه کان کرد و گوئی: "دوژمن به م کاره ویستی تۆله ی خۆراگری که لی کورد له بارزانییه کان بکاته وه، ئیمه وان له ته رمی یه که شه هیدی کوردستانیش ناهیتین و تا هیتانه وهی دوا هه مین ته رمی شه هیدی که مابیت، تا نه یه پیننه وه کوردستان، ئاسووده نابین، ئه مه ش به ئه رکی خۆمان ده زانین و جینه جینی ده که یین. تا پیش سالی ۲۰۰۳ چاره نووسی شه هیده بارزانییه کان دیار نه بوون، به لام پاش رزگار کردنی عیراق هه ول و کۆششی ده زگا کانی حکومه تی هه ریعی

عه دنان موقتی، سه روکوه زیرانی کوردستان نیچیرمان بارزانی، بهشدار بوون. له نیو پیشوازی کاراند نوینته رانی ولاتانی رۆژئاواشی تیدا بوون، هه روها پارت و ریکخسته کانی پارچه کانی دیکه ی کوردستانیش وهک: "رۆژها ت ئامه د پ.د.ک باکوور، مامۆستا سه عید چه چک، له پارتی سۆسیالیستی کوردستان - باکوور، مه سعو د ته ک و مامۆستا خالید، بهشدار بوون. سه روکی کوردستانیش له وته که ی خۆیدا، ئامازه ی به خه بات و تیکۆشانی

ئه و ئازادییه ش رووناکی خۆی ده که یه نیته سه رانه سه ری کوردستان. دوا ی ۲۲ سال ته رمی به شیک له و قوربانیانه که یشته وه خاکی پیرۆزی کوردستان، ده یان هه زار له که س و کاری شه هیدان له دلسۆزانی میله تی کورد، پیشوازیان له کردن. له ۲۰۰۵/۱۰/۱۷، ته رمی ۵۱۲ شه هیدی کوردستان به مه راسیمیکی شایسته که یشته وه خاکی نیشتمان. له مه راسیمه شدا سه روکی عیراق جه لال تاله بانی و سه روکی کوردستان مه سعو د بارزانی، سه روکی په رله مانی کوردستان

عه ره به هاوردنه کان ده گه پینهوه بۆ کهرکوک

بۆماوهی مانگی زیاتره خیزانه عه ره به هاوردنه کان ده گه پینه وه بۆ کهرکوک، به لام ئه وهی مایه ی سه رنج راکیشانه له رۆژانی ۱۰/۴-۲ به شیوه یه کی بی شومار ده گه ریته وه. به پیتی ئه و نووسراوه فه رمیانه ی که ئه و خیزانانه پینانه، هه موویان شیعه ن و له لایه ن به رپرسه شیعه کانه وه یارمه تی ده درین بۆ که رانه وه یان به هاوکاری مافیای کوردی، چونکه ئه وهی جیگای سه رسوپرمانه زۆربه ی ئه و خیزانه عه ره بانه کوردیان له که لدا یه و به مه به ستی کارناسانی کردن و ده ربا زبوونیان له بازگه کانه وه، به پیتی سه رچاوه یه کی تایبته ت به (کهرکوک) ئه مژۆ) ئه و کوردانه بۆ ده ربا زکردنی هه ر خیزانیکی عه ره بی هاوردنه ۱۰۰۰ دۆلار وه ره گرگن، به رگریان له ده کن. رۆژانه له بازگه ی سه ر پرۆژه ی ئاوه که ی خورماتوو به ده یان ئۆتۆمیلی هه لگری مالی ئه و خیزانانه راده گیرین و ده یانگێرنه وه. عه ره به کان بۆ چه واهه کردنی پاسه وانانی بازگه که

ژماره ی پیناسه	بۆ کۆی ده رۆن	ئه کۆیوه هاتوووه	ناوی هاوسه رکه ی	ناوی سه روک خیزان
۷۶۰۰۰	کهرکوک	خانه هێ	سه بریه مسته فا مه حمود	مه نسور عه واد کاژم
۸۷۴۳۸	سێلمانی	به غداد	به لسه م که ریم نه جم	ئه یاد هادی سالح
۱۰۰۸۹۷۰	هه ولێر	به غداد	هه یفا فه یاح ره سول	عه بدولکه ریم مه حمود
۵۷۱۶۰	تازه خورماتوو	کفری	ره حه مده درویش	ره حیم خه لفه مه حمود
۹۲۰۸۲۱۰	کهرکوک	به غداد	زۆگورتی	ره صد خه زیم به سیر
۱۷۵۲۹	هه ولێر	به غداد	زۆگورتی	له یس وه لید
۶۶۲۱۸۹	سێلمانی	به غداد	زۆگورتی	عه دنان عه بدولوا حید
۹۸۲۷۸۸	سێلمانی	به غداد	-----	تاریق له یس سادق
۶۲۰۴	هه ولێر	به غداد	ئیه تبال جاسم حه سه ن	شوینه حسین عه لی
۹۷۹۹۵	هه ولێر	به غداد	زۆگورتی	مه زال زوهه ییر نه حمود
۳۸۶۸۶۸	هه ولێر	حله	ئیکرام عه زازی	مه حمود عه لی ره سول
۳۰۹۰۰۱	کهرکوک	به غداد	زۆگورتی	جاسم مه حمود
۳۰۶۸۵۹	کهرکوک	به غداد	سه ام عه یاس ئیه راهیم	عارف سالح
۴۳۲۸۶۷	کهرکوک	به غداد	خه وئه سامر مه حمود	نیه مه عه بدولره ذاق
۳۰۶۸۲۴	کهرکوک	به غداد	نه مه ل قاسم	عه لی حسین عه لی
۴۵۶۷۸۱	کهرکوک	به غداد	ئه زهار عه بدولهادی	قه دوری ئه لیه یاتی
۳۳۰۰۴۶	کهرکوک	به غداد	زۆگورتی	عه لی سلیمان مه حمود
۱۷۹۹۱۸	کهرکوک	به غداد	نادیه نه حمود	حسین مه حمود سه عید
۲۸۲۰۴۷	کهرکوک	به غداد	مریه م عارف	مه حمود نه حمود
۷۳۴۳۹۱	کهرکوک	به غداد	-----	مه حمود حسین مه حمود
۵۰۰۶۸۱	کهرکوک	به غداد	-----	عه یاس عه بدولحسین
۶۸۵۸۷۲	کهرکوک	به غداد	-----	ئیه ماعیل ره شید عه لی
۹۶۹۵۷۴	کهرکوک	به غداد	-----	صالح عه بدولهادی

PEYAMÎ Kurd

Jimare 59 | Salli 2 | 21.10.2005

Rojnameyekî heftaney gistiye

Serdar Doskî:
Ebê serokwezîranî
Hollenda daway
lêbûrdin le
mîletekeman bikat

Erebe hawirdekan degerênnewe bo Kerkûk!

Laparey 2

پەرلهمانى لاوانى
كوردستان... هيوایهك بۆ
ئایندهى گهنجى كورد

لاپهري ٤

كورتهدیهك له ژيان و تيكوشانى
مجههد شاپهسهدى

كه پيشهوايان ئيعدامكرد،
من له چوارچرا دوو سهعاقان
راوهستم، بۆ ئهوى ئه
دیمه نهم قهت لهبیر نه چینهوه!
لاپهري ٨

له نهرسيفى هونهرمهاندانى كوردستانهوه...

هونهرمهاندى شيوهكار
عهلى لهتيف

لاپهري ٧

سهرنووسهري
"كوردستانى نوێ" بۆ
پهيامى كورد دهدهوى

Şehîdanî Barzan
degerênnewe
baweşî niştiman

Laparey 2